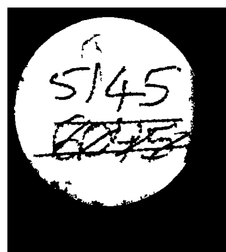

5145

SØKONGEN

HARRY SØIBERG

SØKONGEN

FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KØBENHAVN · MCMXXVI

Printed in Denmark.
J. Jørgensen & Co. · Ivar Jantzen. København.

Hvor Vejen førte over et Højdedrag, standsede en Vandrer og saa sig om i den fremmede Egn. Hans Skikkelse øjnedes vidtom fra det aabne Land som et ensomt staaende Træ, der løftede sig over Højden; han var belyst af Aftensolen, der glødende og stor kom ud af Rummet paa Vej ned bag Landet.

Det var en frugtbar Egn, han var kommen til, den grønne Farve laa fed over Jorden, lysende i Solrødmen, der kastedes ud over Markfladerne og Bakkerundingerne, hvis Toppe langt borte mindede om Skybjerge, der var i Drift hen mod Solen. Han saa eftertænksom fra Sted til Sted .... her var Velstand i Gaardene, og han kom selv fra en fattig Hjemmen.

Havet laa i Vest, han havde længe kendt en Lysning af det bag Kystranden, hvis takkede Klittoppe løftede sig med skarpttegnede Linier mod den røde Himmel. Derude laa en Samling Smaahuse og et Par Gaarde med det hvide Murværk vendt ind mod Landet, det var derud han skulde. Skønt Solskæret blændede hans Syn, blev han ved at holde Blikket rettet derud imod.

Pludselig kom der Bevægelse i hans Ansigtsudtryk, og han fik noget bestemt for Øje.

Der laa Skibet .... han lagde Haanden skyggende over Brynet og holdt Synet fast, han kunde skimte Mastetoppene over Klitterne som to svage Streger, der sprang i Splinter for Øjet midt i Solgløden.

Skibet maatte ligge højt paa Stranden .... hans Træk blev paa en Gang præget af et haardt Sind, som kunde han vente Ufred, hvor han agtede sig hen. Men i næste Øjeblik var enhver Følelsesytring borte fra hans Ansigt; Huden, der havde en vejrbidt Farve, var rynket af dybe Folder, og Skæget, der sad i en Krans om Kinderne og ned under Hagen, var næsten lysende hvidt.

Sindig gav han sig til at gaa videre, uden at øge sin Hastighed for at naa frem. De smaa hvasse Øjne var næsten skjult under Øjenlaagene; men Gang efter Gang glimtede der Liv frem i hans Blik, som havde han baade List og Snilde gemt i Tankerne.

Han var klædt i Vadmel og bar spidssnudede Træsko som en fattig Bonde, men han gik som en Havbo, Landevejen laa for fast under hans Fødder, saa han traadte ud af Tempoet, og han var saa smal om Lænden som en Mand, der var vant til at øve Idræt. Hans store Skikkelse var ligesom vokset altfor høj, saa han gik og holdt sig kroget over Akslerne.

I den ene Haand bar han en Vadsæk, saa det var synligt for enhver, at han var paa Reise.

Da han naaede nærmere ud til Kysten, hørtes Havet op over Landet, det kørte afsted langs Stranden med en Lyd, der slog ind i Stilheden regelmæssig som Hjerteslag. En Stund lyttede han efter det .... her var et andet Hav end der, hvor han havde hjemme. Han kunde høre, at Søen brækkede brat, saa der var dybt Vand under Land og stod svær Brænding. Han sænkede Blikket ned mod Vejen og gik længe med eftertænksom Mine, som havde han et Foretagende for, der krævede baade Omtanke og Mod.

Da han naaede ud til Husene, var Solen forlængst nede, men Himlen blev ved at være lys med en Rest af Dag. Han standsede paa Vejen og vidste ikke, hvor han skulde gaa hen. Tæt ude under Klitten laa en storlænget Gaard, det var rimeligst, at en Fremmed tingede sig Nattely der. Men han rettede Blikket hen mod Smaahusene, der laa spredt ud over en Slette med lave marehalmdækkede Sandhøje mellem sig.

I Gaarden vilde man bare spørge ham ud.

Nærmest Vejen laa et langlænget velstelt Sted med hvidkalket Mur. Ved den ene Gavl stod der Galger, hvorpaa der hang Smaafisk til Tørring .... saa der boede en Fisker.

Fra Vejen førte en dybtraadt Sti gennem Lyngen over til Huset, og ad den gik han. Det var, som han søgte at gøre sig mild af Sind, samtidig med at hans Øjne tog et hastigt Skøn over alt omkring ham. Der laa en Kartoffelmark tæt ved Huset og lyste frem af Skumringen med sin hvide

Sandjord, det var det eneste, der var rørt ved Jorden, ligesom det var Brug i hans Hjemmen.

Han standsede ved Døren uden at røre Klinken, og vidste, at han var hørt derinde, skønt den bløde Lyngsti havde taget Lyden af hans Skridt. Først nu synedes det, hvor høj han var; skønt han holdt sig endnu mere kroget, ragede hans Skulderhøjde op til det øverste af Dørkarmen.

En lang Stund var der stille i Huset. I Ruderne, der var sorte af Skumring, saa han en Spejlning af Aftenhimlen blinke, og den kørende Lyd af Havet lød i Stilheden saa nær, som laa Havstokken lige ved. Da han et Øjeblik flyttede Træskoene paa Stenbroen uden for Døren, klang det ind gennem Huset som gennem et tomt Rum.

Endelig kom der Lyd indefra, man havde blot forholdt sig lyttende for at erfare, hvem den Fremmede kunde være. Døren blev skubbet op paa Klem, og et halvskræmt Koneansigt kom til Syne. Lyset fra Aftenhimlen skinnede i hendes Øjne, det Øjeblik, hun keg ud paa den Fremmede. Da hun saa, han var en Gammel, var hendes Ængstelse straks borte, men alligevel blev hun staaende tavs og tilbageholdende.

Den Fremmede hilste med et Smil, og fik et skæmtsomt Væsen.

Du kender nok, det er en gammel Karl, sagde han.

Hun blev straks forundret ved Lyden af hans Maal.

En skulde gerne ha en Sengeplads for Natten, da jeg er kommen ud at gaa.

Der kom et Blink i hans Øjne for at gøre hende tryg, men Konen tøvede og betragtede ham endnu nøjere.

Manden er paa Havet, svarede hun undvigende, saa du træffer mig ene hjemme.

Men pludselig føjede hun leende til.

Da kan En vel ikke ha fremmed Karlfolk.

Han saa alvorlig paa hende.

Du ser da gæv nok ud, svarede han.

Det var tydeligt, at hun helst saa, at han søgte andetsteds hen.

Har du spurgt ovre i Gaardene, sagde hun.

Nej, han kom lige fra Vejen.

Men saa skød hun pludselig Døren op.

Du kan da komme indentil, sagde hun, du er nok en skikkelig Karl. Og hun lod ham følge efter sig.

Skumringen havde fyldt den lavloftede Stue, men henne fra Ruderne faldt der endnu en Lysning ind og gjorde Rummet synligt med Slagbænken og Bordet langs Vinduesvæggen og Tværbjælkerne under Loftet. Længst borte fra Døren stod et Par Smaapurke næsten skjult af Mørket, men med Lysskæret fra Ruderne skinnende i de stirrende Øjne. Da han dukkede sig ind under Dørkarmen og blev staaende med Hovedet oppe under Loftsbjælkerne, var det, som der blev dobbelt mørkt i Stuen, saa vældig forekom hans Skikkelse Børnene i Halvmørket, og de stirrede hen paa den

store Mand, som var han en Trold, der kom ind i Stuen.

Du lar dig vel ikke kyse, bette Kresten, sagde Moderen og traadte hen til Børnene.

Du faar da sætte dig, sagde hun venlig til den Fremmede, der satte sig hen paa Slagbænken med en Tyngde, der lød for Børnenes Øren, som gav Huset sig under ham.

Der hørtes et Spædbarns Klynk.

En har ogsaa et lille Karlfolk her, sagde Konen, og man kunde høre, at hun talte med smilende Ansigt, medens hun bøjede sig over Vuggen og tog Barnet op.

Hun tog Plads paa en Stol ved Væggen og skubbede Kjolelivet til Side og lagde Barnet igen til Brystet, da hun havde siddet med det, før han kom. Der blev længe ikke vekslet et Ord, kun nu og da skyndte hun paa Børnene, der var i Færd med at klæde sig af. De kunde ikke faa Øjnene fra den Fremmede, hvis Omrids syntes at dække hele Vægpladsen mellem de to Ruder.

Nu og da hørtes en Lyd af det diende Barns Mund om Brystet gennem Stilheden, der fyldte Stuen.

Ogsaa Konen holdt Øjnene rettet ovre paa ham for at udgranske, hvem han kunde være. Trods den Beherskethed, der var over hende, gav hendes Tavshed dog Udtryk for Aarvaagenhed.

Her blir mørkt, sagde hun, vi maa vist tænde.

Solnedgangsrødmen var sunket ned bag Havet,

kun ude over Klitterne saa man en gullig Lysning, der om en Stund ogsaa vilde være slukket.

Det er en god Hjælp for en Stræbsom at gøre Dagen lang, sagde den Fremmede.

En har kun, hvad man sparer, svarede hun igen med en stilfærdig Leen.

Da den Lille havde drukket, lagde hun den tilbage i Vuggen, og fik de to andre puttet under Dynen henne i Sengestedet, der stod i den fjerneste Krog af Stuen. Først da tog hun en Talgpraas ned fra en Hylde og stillede hen paa Bordet.

Da hun tændte den, saa hun hastigt paa den Fremmede, der sad med Blikket nede .... om det saa var hans Klæder, bar de Præg af et fremmed Folk. Først nu fik hun ham rigtig at se. Skæret fra Lyset, der ligesom oplyste en Hule i det mørke Rum, faldt hen over hans Ansigt, saa hvert Træk var synligt, og hun syntes pludselig, at han var ældre, end hun havde troet, saa sammensunken sad han.

Er du ogsaa kommen for at købe Skib, spurgte hun.

Han saa hastig og hvas op paa hende, saa hun rykkede tilbage, som fik hun en Ting kastet mod sig. Men straks efter sad han igen ludende.

Hvad Kendskab skulde En ha til det, hørte hun ham mumle.

Han bevarede en Holdning, som ventede han at høre hende fortælle, og hun blev ogsaa meddelsom.

Der skulde da være Auktion den følgende Dag

over et strandet Skib .... man kunde høre paa hende, at hun troede, at det var en Begivenhed, der var kendt vidt omkring. Der var allerede kommen Fremmedfolk agende og var taget ind paa Gaardene.

Saa det var nok kommen til at reste med Plads for dig, men en Gammelkarl som du skulde da gerne i Huse, føjede hun skæmtende til.

Hendes Venlighed holdt hans haarde Blik nede, medens hun talte. Men pludselig standsede hun midt i sin Snak.

En maa nok tænke paa dig, udbrød hun, du kan vel trænge til noget.

Du er en skøn Kone, sagde han, men han havde selv Brød med, om hun kunde give ham lidt varmt at drikke.

Hu lo til ham.

Hun skulde da gerne sætte Kaffekedlen over.

Medens hun var ude af Stuen, tog han frem af Vadsækken en stor Pakke groft skaaret Brød og gav sig langsomt til at spise.

Der var to Sengesteder i Stuen, over Kanten af Dynen i det ene tittede Børnenes agtpaagivende Øjne frem af Halvmørket. En enkelt Gang saa han hen paa dem, og hastig forsvandt Hovederne under Dynen, og de blev liggende gemte, til Moderen atter var i Stuen.

Hun lo til ham.

Det er nok Skøjerunger de derhenne, sagde han.

Hun stillede en Spølkum for ham paa Bordet og gik hen til Sengen.

Sov nu, Børn, sagde hun.

Da trak den ene Dreng hendes Hoved ned til sig og hviskede:

Er det Manden fra den graa Bakke; Faer sier, naar han kommer til Huse, skal Folk gi ham en Skraa og en Skive Flæsk, saa gør han ingen Fortræd.

Hun tyssede paa ham.

Nej, bette Kresten, lo hun, den slemme Mand sidder henne i Bakken endnu .... Nu skal I bare sove.

Hun skænkede Kaffen op for ham og satte sig saa hen paa Stolen for at vugge den lille i Søvn.

Nu og da bøjede han sig ned mod Spølkummen og slubrede af den dampende Drik. Der vedblev at ligge en Grublen over hans Udtryk. Hver Gang hun skottede over paa ham, fornemmede hun en Magt, der talte ud af hans Træk.

Hvad Ærinde er du ude i, drev Nysgerrigheden hende endelig til at spørge, efter at hun havde siddet med Spørgsmaalet paa Læben længe.

Hans Blik strejfede hendes Øjne, og det var tydeligt at se, at han søgte at gøre sit Ansigt blidt.

Du kender vel nogen, der har Faar at sælge, svarede han. Det er da det, En er ude for.

Han fik med et et fornøjet Ansigt, saa hun næsten maatte tro, at han snakkede i Spøg.

Folk holder vel Faar her paa denne Egn ....

Der var vel altid nogen at købe af den Slags, svarede hun skuffet, hun havde ventet, at det var en anden Mand, hun havde i Stuen.

Atter en Stund sad de tavse, medens den Fremmede stadig syntes borte i sine Tanker.

Hvor er du da fra, fik Konen paany spurgt.

Da lo han op, som var det om noget æventyrligt, hun havde spurgt.

En er fra Høwi .... ingen kender nok det Sted her, det laa langt Nord, lige klos ved Havet.

Saa er Folk vel ogsaa Fiskere der ....

Hans Ansigt blev ved at være fyldt af Skæmt, som var der noget latterligt ved hendes Spørgsmaal.

Ja, svarede han, det kunde vel hænde, at Folkene brugte Havet der ogsaa.

Da gav hun sig ogsaa til at smile.

En kunde da ellers nok tro, at du kendte lidt til Havet, sagde hun.

Et Øjeblik blev hans Træk igen haarde over at blive udfrittet.

En bette Kende har En vel nok sejlet, svarede han undvigende.

Men blot en Stund sad hun stille, saa spurgte hun ham igen.

Du er vel gift Karl.

Denne Gang lod han Blikket blive nede, saa man kunde tro, hun havde mindet ham om Sorg.

Ja, han var gift ....

Om han da havde Børn ....

Der kom noget fattigt over ham over for den unge Kone, som han sad der og maatte svare paa hendes Tale.

Han havde en Datter ....

Han tøvede lidt, saa føjede han til: og hun er vel nok saa gammel som du.

Hun saa følsomt paa ham og kendte en Dybde i hans Ord, som baade kunde rumme Lykke og Sorg.

Saa er du vel ogsaa Morfar ....

Nej, svarede han kort.

Da holdt hun op med at spørge.

Børnene var sovnet ind henne i Sengen, deres rolige Aandedrag hørtes gennem Stilheden i Stuen. En Stund sad ogsaa hun med bøjet Hoved hensunken i Tanker .... hun saa pludselig for sig et Baadlag paa Havet, og paa en af Tofterne sad hendes Mand med blond Skæg og lyseblaa, glade Øjne. Og paa en Gang kom der en ny Lyd ind i Stilheden, som hørtes af hendes Øren, Lyden af hendes eget Hjertes lykkefyldte Slag.

Saa rejste hun sig brat.

Du vil vel lægge dig nu, sagde hun.

En kan nok trænge til det, nikkede han til Svar.

Og hun førte ham til et lille Kammer, hvor der stod redt en Seng med svære Dyner; da den Fremmede kom derind, syntes Sengen saa kort, at der kun var Plads for ham til at sidde.

Fra Morgenstunden begyndte Vogne at rulle forbi ude paa Vejen til Auktionsstedet. Børnene sprang straks ved den første Lyd ud af Sengen og stod i bar Skjorte ude i Døren og keg efter Vognene, saa Moderen maatte hente dem ind for at faa dem i Klæderne. Ogsaa hun var oplivet og traadte Gang efter Gang til Ruden for at se efter Fremmedfolkene.

Gennem Lærkesangen og Bruset fra Havet, der fyldte Morgenstilheden, hørtes Stemmer og Vrinsken af Heste ind i Huset. Solen, der var staaet op stor og blank, sendte en Straaleregn ned over Sletten og Vejen, saa der slog et blændende Lys op baade fra Lyngrisene og Hesteryggene og fra de blankslidte Gjord omkring Hjulene.

Konen var et Par Gange ved Kammersdøren og lyttede efter den Fremmede, saa endelig gjorde hun Morgenkaffen i Stand og bar den ind til ham for at vise ham Venlighed.

Han laa med Hænderne foldet under Nakken og blanke tankefulde Øjne og havde ligget lysvaagen længe.

Skal En vartes op, sagde han.

Han var i tyk, hjemmevævet Skjorte, som vidnede om Velstand, og det forekom hende, at han var i gladere Humør end om Aftenen.

Her bliver nok folksomt i Dag, sagde hun forundret over, at han blev liggende.

Der gør vel det, svarede han kort.

Skal du købe Faar, faar du vist stræve dig at komme til Folk.

Du er da en gæv, lo han, at du vil gænne en Doven af Dynen.

Hun saa paa ham, stadig usikker, om han drev Gæk med hende.

Hvad mon du egentlig er for en Karl, sagde hun med Alvor, der dog slog over i Skæmt. Du køber nok hele Skibet.

Saa maa En vist ha en stor Pose Penge med, lo han og saa denne Gang paa hende med tilfredse Øjne.

En Stund efter kom han paaklædt ind i Stuen og bad om, at den største af Drengene maatte vise ham til Rette. Han bøjede sig skæmtende ned mod den lille Fyr, der nu paa den lyse Dag glemte sin Angst.

Kan du lede mig, snakkede han, saa skal du faa en Skilling. Du er ellers en hel Karl, Kresten.

Han bad om, at Vadsækken maatte blive, til han kom indenom igen, og med Barnet ved Haanden gik han fra Huset.

Saaledes kom han stavrende hen til Strandfogedgaarden, hvor de fleste kørende Folk var taget ind. Fra Bryggersskorstenen stod en kvolmende Røg

op, som viste, at der var Travlhed derinde, og i Gaarden holdt flere Vogne paa Rad med Seletøjet hængende over Stjerterne. Han blev staaende i Porten, ligesom gjort ængstelig ved Lyden af Stemmerne, der lød ud baade fra Salslænge og Stald. Ogsaa Drengen holdt igen i den Fremmedes Haand.

Du faar da følge, Kresten, at En kommer rigtig frem, snakkede han beroligende til den Lille.

Det var, som han gjorde sig ældre baade af Førlighed og i Sind og var bange for at komme op i det Røre.

Vi maa nok indentil, bette du, snakkede han til Drengen med rar Stemme og førte ham med frem paa Gaardspladsen.

Han keg hen paa de fine Stadsvogne, saa man maatte tro, det var en af Egnens Gamle, som Dagen havde lokket ud.

Han trak Drengen med over mod Stalddøren, hvor et Par Karle kom til Syne, for at komme i Snak. Men han stillede sig op i ærbødig Afstand.

Det er nok Storfolk, I er ude at køre med, sagde han.

Karlene svarede ham i en Tone, som maatte der tales til en Gammel som til et Barn.

Det var baade Øvrigheden og Opkøbere fra Byen .... og for at gøre Indtrykket endnu større, nævnede man Byer langt inde i Landet, hvor der var kommen Herrer fra.

Du skal vel ogsaa købe Skib, spurgte man og slog over i Spøg.

Den Gamle dækkede Ansigtet med en Grin.

Vi er da ude for at købe Faar, vi to, smaalo han.

Karlene brast i Latter og troede, at han drev Løjer, men den Gamle forblev alvorlig.

I kan vel sige, hvor Husbond er at træffe, spurgte han.

Der er nok ingen, der vil handle om Faar i Dag, fik han til Svar.

Den Gamle klagede sig og forklarede, at han var kommen langvejs fra.

Hvem kunde vide, at der var saant paa Færde her, sagde han.

Og Karlene viste ham over til Bryggersdøren; han saa næsten ligesaa ængstelig ud som Drengen, da han stavrede derover. De blev staaende en Stund uden for Bryggersdøren og ventede taalmodig paa, at nogen skulde blive opmærksom paa dem derinde. Der lød Stemmer ud inde fra Storstuen, hvor de Fremmede blev beværtet, og det gik lystigt til derinde.

Den Gamle lyttede med Tænksomhed over Trækkene for at faa en Mening ud af Støjen. Det var nok Øvrigheden og Opkøberne, der snakkede sig til Rette, før Skibet skulde sælges .... Der kom en Uro over ham, som havde det, der foregik derinde, ogsaa Interesse for ham.

Vi faar nok snakke til nogen, Kresten, sagde han og trak Drengen med hen til Døren.

Da standsede en Pige et Øjeblik i Travlheden for at høre, hvad han vilde. Da han sagde, han vilde tale med Husbond, saa hun tvivlraadig ud.

Du faar da si, her er en Fremmed, sagde han med bedende Øjne til Pigens Ansigt.

Har du Hast ....

Ja, svarede han kort.

Og hun bad ham vente, saa skulde hun bringe hans Bud ind.

En Stund efter traadte Manden frem i Salsdøren i den Tro, det var en nyankommen Køber, og blev forbavset over at se den Gamle.

Hvad har du til Ærinde, sagde han forundret, da den Gamle var naaet hen til ham.

Den Fremmede saa paa ham med et halvskjult Blik.

En er nok ude i Uheld, gav han sig til at snakke, at jeg skulde komme her paa den Dag .... Ellers vilde jeg gerne ha handlet med dig, for du har vel nok Faar at sælge.

Manden syntes nærmest at tro, at det var en Tumpe, han havde for sig.

Saa du vil købe Faar, gentog han, da kommer du til at bie til i Morgen .... i Dag kan du købe et Skib, som vi har staaende paa Stranden.

Den Gamle gik ind paa Spøgen.

Hvad skulde da det koste, spurgte han med ubevægeligt Ansigt.

Det maa du hellere snak med Karlene om herinde, lo Manden.

Nogle af Gæsterne kom frem i Døraabningen for at se, hvad der var paa Færde, med Ansigter, der var røde baade af Spise og Drikke.

Her er en Køber til Skibet, raabte Manden lystig, han spørger, hvad det skal koste.

Men da man saa den Gamle, gad man ikke engang svare.

En maa heller komme igen i Morgen, sagde han rolig og stavrede tankefuldt ud af Gaarden.

Uden for Porten tog han en Pung frem og gav Drengen en Skilling.

Saa faar du nok stræve dig hjem, Kresten, sagde han. Og øjeblikkelig satte Drengen i Rend mod Hjemmet.

Paa Vejen, der førte til Havet, var Folk allerede i Bevægelse ned mod Auktionsstedet, og han gav sig til at følge dem. Han traadte med tunge, sindige Skridt i den bløde, lyngdækkede Vej som en gammel stavrende Bonde, medens han gik hensunken i en Grublen.

Da Vejen kom frem i Havbakkerne, laa Havfladen for ham fyldt af Sollyset, saa Søens og Luftens Farve var næsten ikke til at adskille. Men han saa ikke efter det; henne paa den flade Strand stod Skibet med Rigning og Skrog glitrende i Solen og med Skyggen kastet ud over det blaa Vand. Han syntes et Øjeblik at blive overvældet af Synet.

Det laa med Boven ind mod Havstokken, medens Agterenden var sunket ned i Tjilen, og dog løftede Skroget sig højt op over Vandet. For hver Sø, der rullede ind, slog Sprøjtet op under Spejlet som mod en Klippe. Hans Skikkelse havde pludselig rettet sig og der kom en dyb Kløft mellem hans Bryn af Handlekraft og Styrke.

Der var Folk oppe paa Dækket .... og han saa, at man kunde gaa tørskoet ud til Boven, naar Søen faldt tilbage i Havstokken. Der kom et hungrigt Udtryk i hans Øjne. Fik man Havblegn, blev det nemt at bjerge her .... men i næste Nu saa han for sig det vældige Hav, som havde kastet dette Skib ind .... Saadan kunde det rejse sig hvert Øjeblik igen. Da vilde Skibet ligge midt i Bræn- dingen og ikke være at komme til.

Paa Stranden var der rejst et Beværtningstelt som paa en Markedsdag, og henne ved det var der fyldt af Folk. Derhenne keg han sig en Stund omkring. Inde fra Teltet lød højrøstede Raab og Stemmer, som fortalte, at Dagen allerede var i god Gænge. Han betænkte sig en Stund, saa stavrede han ind i Teltet.

Ved et af Langbordene derinde sad et højrøstet Selskab og drak, han opfattede straks, at Talen drejede sig om Skibet, og satte sig hen ved Bordet lige ved, uden at nogen agtede paa ham. Der var ogsaa Byfolk mellem dem.

Det Skib er solgt, raabte en af Selskabet med et Slag i Bordet, se nu til ....

De skal alligevel komme til at byde, hævdede en anden.

De har dannet et Konsortium, og i det er baade Strandfoged og Øvrighed med ....

Den Gamle ludede over Bordet og syntes for af- fældig til at fatte noget som helst, men gennem hans Aarer dunkede Blodet .... nu saa han klart, hvad der foregik paa Strandfogedgaarden.

Da Værtshusholderen kom hen og spurgte, hvad han ønskede, saa han op paa Manden uden at forstaa ham.

Hvad, sagde han bare.

Du er da kommen i en Beværtning, lo Værtshusholderen.

Men da skyndte den Gamle sig at komme afsted.

Henne ved Skibet stod Folk i Smaagrupper, optaget dels af at genfortælle Strandingshistorien, og dels snakkende om det forestaaende Salg af Vraget.

Der var ogsaa gaaet Folk væk ved Strandingen ....

Den Gamle standsede snart ved en Gruppe og snart ved en anden og lyttede til, men hvad han hørte, havde ikke Interesse for ham.

Ned fra Skibet hang der en Lejder; henne ved den standsede han og keg op ad den som En, der havde Lyst til at faa det store Skib at se, men Skibsboven ragede op over den flade Strand saa høj som et Kirketaarn, saa det var ikke for en gammel Mand at gaa tilvejrs der. Men alligevel blev han staaende der stilfærdig og bare saa til. Pludselig traadte et Par Mænd hen til Lejderen, han saa straks, at det var Folk, der havde gaaet over en Skibsside før.

Det vilde da være skøn, om En kunde komme derop, snakkede han til dem.

De saa gemytlig paa ham.

Da kan du gerne faa Lov at gaa forrest, saa skal vi følge efter.

Jeg er vist for gammel til det, tøvede han, men Mændene skubbede ham hen til Lejderen.

Han bar sig famlende ad de første Trin, men saa fik han med et Øvelsen og uden Tøven var han deroppe og svang sig ind over Skibssiden. Han stak sit skæggede Ansigt ud over Lønningen og keg ned mod Mændene med Skæmt i Øjet, som havde han haft dem til bedste.

Du har vist gaaet en saadan Vej før, bemærkede de, da de naaede op.

Hvem kan vide, hvad et gammelt Menneske har haandteret i Ungdommen, svarede han og gik fra dem hen over Skibsdækket, hvis Jernplader klang under hans beslaaede Træsko.

Der kom en anden Føring over hans Skikkelse deroppe, hans slanke Højde og brede Skuldre blev underlig iøjnefaldende, han mindede snarere om en gammel Havulk end om en halvvejs fjoget Bonde. Og han gik om og tog al Ting i Øjesyn som en Kender.

Med et blev der Røre nede paa Stranden, og der blev raabt med mange Stemmer:

Nu kom de Store ....

Hen langs Strandkanten kom to Vogne kørende belæsset med Øvrighed og Byfolk. Der blev højtidelig stille, endelig stod man foran Dagens Begivenhed. En lang Stund hørtes kun Brændingens Dask i Stranden og den dumpe Lyd fra Skibsskroget, hver Gang Brodden brækkede imod det.

Den Gamle traadte hen til Rælingen og fulgte Vognene, til de naaede hen til Vraget. Ogsaa By=folkene skulde tage Skibet i Øjesyn, før det skulde bydes op. Den Gamle skyndte sig at komme af Vejen, medens de fine Folk blev hjulpen om Bord. Det var Herrer med hvide Flipper og Bevægelser som Folk paa en Glidebane.

Da Selskabet skulde ned og besigtige Maskinen, dukkede den Gamle op og vilde følge efter; et Par af Herrerne, der blev opmærksom paa den løjer=lige Følgesvend, vilde jage ham tilbage. Da satte han et grinende Ansigt op.

Det var da et skønt Skib, det var da et skønt Skib, sagde han .... Sikken Skade, at saant et skulde strande, og han gjorde sig endnu mere sam=mensunken og ringe, end han var inde i Gaarden.

En af Herrerne snakkede til ham med Bymands Venlighed og daarligt skjult Spot.

En har da nok været paa saant et Skib før, med=delte han sig snaksomt og gav derved Forklaring paa, hvorfor han vilde følge.

Selskabet saa sig kun flygtigt om, uden anden Interesse end kun at købe Skibet, man tog med forsigtige Hænder paa de rustne og fedtede Jern=lejder, som førte ned i Rummet .... der var in=gen Tvivl om, at her var langt større Værdier til Stede, end hvad Skibet kom til at koste. Og alle var oplivede over Udsigten til den store Vinding, som laa her, kastet ind til dem af Havet. Den Gamle derimod faldt Gang efter Gang hen i Be=tragtninger over, hvad han saa. Man kunde tro,

at han bare gik og oplevede gamle Minder, eller at han for første Gang i sit Liv satte Foden i et saa stort Dampskibs Indre. Men der var en Iver over ham, saa hans Hænder skælvede .... her var Rigdomme at bjerge for den, der blev Ejer af dette Skib. Med skinnende Blikke saa han paa Metal-delene, som var det rent Guld, og han gav høje, klagende Suk fra sig.

Da man naaede op paa Dækket igen, blev der raabt fra Stranden, at nu skulde Salget af Skibet begynde, og alle Ansigter dernede var rettet op mod Herrerne om Bord, klar over, at nu gjaldt det dem.

Den Gamle holdt sig tilbage, til det kunde blive hans Tur at stige ned. Der var foregaaet en Forandring med Udtrykket i hans Ansigt, Trækkene var blevet haarde af Vilje, og Blikket holdt han sænket som en Skulende, der havde ondt i Sinde.

Da det blev hans Tur, krøb han over Rælingen og ned ad Lejderen uden Alderdom.

Folkene strømmede sammen oppe ved Havbakkerne, og man aabnede villigt Vej for Byfolkene, at de kunde komme frem, Rygtet om deres Planer var blevet kendt .... de havde sluttet sig sammen for at forhindre, at Skibet blev budt i Vejret. Herredsfuldmægtigen stod paa en Vragplanke, saa han kunde se ud over Forsamlingen, selv de, der ikke havde nogen Tanke om at købe, trængte sig sammen om ham, for at være nærmest mulig Dagens Begivenhed.

Pludselig forstod man, at der alligevel var to

Grupper af Købere, de stod hver for sig og med en aaben Plads imellem dem. Fuldmægtigen lagde ikke Skjul paa, at han var Ven af Selskabet fra Strandfogedgaarden, leende vekslede han Ord med dem, medens Folk strakte Hals for at opfatte Ordene.

Auktionsformularen blev læst op, Skibet skulde sælges i et Bud med alt fast, som var om Bord.

Han saa højtidelig ud over Forsamlingen, der stod ubevægelig stille.

Kom saa med første Bud, raabte han. Han remsede Skibets Størrelse og Værdi op, men begge Parter forholdt sig tavse.

Hvad er budt ....

Fem Hundrede Kroner, blev der endelig raabt, fulgt af en enstemmig Latter over Budet.

Tusind, blev der hastig svaret af Mændene fra Strandfogedgaarden.

Tusind Kroner er budt, gentog Fuldmægtigen.

Tolvhundrede, blev der svaret.

Tolvhundrede .... Tolvhundrede.

Fuldmægtigen holdt Hammeren løftet, som var det hans Agt at lade den falde naar som helst.

Fjortenhundrede, kom det fra Folkene paa Strandfogedgaarden.

Femten, svarede den anden Part.

Femtenhundrede .... Femtenhundrede ....

Sekstenhundrede, lød pludselig en kort haard Stemme helt bag i Mængden.

Alle drejede sig om for at faa Vedkommende at se overraskede over Røsten. Ogsaa Fuldmægtigen

glemte at gentage Budet. Men saa syntes man at ville opfatte det som en Spøg.

Hvem byder Sekstenhundrede, raabte Fuldmægtigen med Øvrighedsmyndighed i Stemmen.

Alles Blikke var standset ved den Fremmede, han havde rakt en senet Haand i Vejret og saa forvirret ud over den Opmærksomhed, han vakte.

Sekstenhundrede er budt, gentog endelig Fuldmægtigen med en Mine, der var truende som Lovens strenge Arm.

Syttenhundrede, raabte Bymændene opbragte over det skete.

Ogsaa Fuldmægtigen svang ivrig Hammeren.

Syttenhundrede, skreg han.

Og Halvtreds, faldt Stemmen igen ind nede fra det samme Sted.

Da brød en Latter løs, den Gamle maatte være beruset eller ikke vide, hvad han gjorde. Man saa hans høje Skikkelse med det smalle Ansigt og de smaa hvasse Øjne rage op over alle omkring ham, han syntes selv et Øjeblik at blive smittet af den Morskab, som han vakte. Da blev der Røre blandt Byfolkene. Der raabtes fra begge Grupper, at man ikke vilde lade sig byde op af en fuld Mand. Man forlangte, at Fuldmægtigen skulde gribe ind.

Da blev der raabt, at man skulde lade ham faa Budet ...., det var da tydeligt, at en saadan gammel Stabejs ikke kunde betale de mange Penge, og saa kunde Auktionen begynde igen.

Syttenhundrede og halvtreds er budt, raabte pludselig Fuldmægtigen, og Byfolkene nikkede for-

staaende til ham, første, anden .... tredie Gang. Og Hammeren faldt.

Kom herop, brølte Fuldmægtigen, og den Gamle blev skubbet frem mellem Folkene under stor Lystighed. Med Blikket i Jorden traadte han frem for Øvrigheden, men selv om han saa baade simpel og løjerlig ud, var der en Holdning over ham, som fik alle til at se nøje paa ham.

Hvem er du, tiltalte Fuldmægtigen ham i en brøsig Tone.

Den Gamle løftede langsomt Blikket og saa rolig paa ham, man forstod øjeblikkelig, at det var ingen drukken Mand, man havde for sig. Saa drejede han Hovedet og saa sig om mellem Byfolkene med et spottende Smil.

Hvem En er, gentog han sindig.

Du maa svare, raabte Fuldmægtigen for at lade ham forstaa, at her var ikke Tid og Sted til Snak.

Da blev den Gamles Udtryk haardt.

En er gammel, svarede han med samme Ro, saa du kommer til at gi en bette Kende Tid.

Der, hvor jeg er kendt, kalder man mig æ gammel Høwbo, ellers er mit Navn Ole Skærpe, sagde han.

Han keg sig paany om mellem Folkene, og nu var hans Mine uden Forstillelse.

Ens Hjemmen ligger langt herfra, og her er vist ingen, der kender det Sted .... men det ligger da ellers ved Havet.

Man lyttede med spændte Miner til hans Beretning.

Kan du stille Kaution, spurgte Fuldmægtigen affejende for at faa en Ende paa Begivenheden. Vi har ikke Tid at vente.

Den Gamle blev ved at se sig om, næsten som om han søgte En, der vilde komme ham til Hjælp.

Her er vist ingen af de Karle, der vil si god for mig.

Nu gav Byfolkene sig til at raabe, at denne Spøg maatte være Slut. Og Fuldmægtigen løftede Hammeren for at lade Auktionen begynde paany. Da rettede den Gamle sin Skikkelse op i fuld Højde, det var, som en Kæmpe skød op foran dem fra en fjern og sælsom Egn.

Du faar bie, raabte han med myndig Stemme; Budet og Skibet er mit. En kunde maaske faa Lov at betale.

Har du da Pengene, spurgte Fuldmægtigen forundret og vaklede i sin Beslutning, men Byfolkene trængte paa og skreg, at Auktionen skulde begynde.

Den Gamle stillede sig op foran dem.

I faar bie, Folkens, har En budt paa Skibet, kan jeg vel ogsaa betale.

Det var, som han nu havde spillet sin Leg til Ende. Han vendte sig paany mod Fuldmægtigen.

Jeg kender ikke til de Karle, selvom de kan være skikkelige Folk, men jeg er for gammel til at staa her med alle de Penge. Saa du faar følge med hen i Teltet.

Fuldmægtigen syntes at tabe Modet .... Kunde Manden betale, var Budet hans, det var der Vid-

ner nok paa. Og trods Byfolkenes Harme maatte han føje den Gamle og se, om han havde Pengene. Og et Øjeblik efter var hele Forsamlingen i Bevægelse hen mod Teltet, man forstod, at han vilde komme i Kasjotten, om det bare var en Spøg.

Saa mange, der kunde, strømmede med ind i Teltet, den Gamle stillede sig ved et af Bordene med alle Ansigter rettet mod sig. Snakken om ham var i fuld Gang, mange huskede, at man havde lagt Mærke til ham. Og pludselig hed det, at han havde været indenom i Strandfogedgaarden for at købe Faar.

Jo, det var sandelig et Faar, han havde købt ....

Rolig gav han sig til at knappe sine Vadmelsklæder op, først en Ydertrøje og saa en Indertrøje og saa en Vest og nok et Klædningsstykke. For hvert Klædningsstykke, han aabnede for, blev hans Blik mere og mere paapassende, som frygtede han virkelig for, at der kunde være Skarnsfolk til Stede. Endelig halede han en gammel tyk Læderbog frem inde fra det inderste Lag og bøjede sig ned over Bordet og gav sig til at tælle Pengesedler op. Han gjorde det langsomt og forsøgte hele Tiden at skjule for sine Bevægelser med sin Person.

Vil du tælle efter, sagde han til Fuldmægtigen og lagde Seddelbunken i hans Haand.

Fuldmægtigen nikkede, der var den Sum, der skulde være.

Endelig lyste den Gamles Ansigt op af Spot og Triumf, idet han vendte sig brat om mod Forsamlingen.

Nu skal I have mange Tak, gode Folk, sagde han med Blikket hen mod Byfolkene. En vilde da ellers gerne købe et Par Skibe af samme Slags til samme Betaling, om I havde dem.

Med rolige Hænder gemte han Tegnebogen ind paa Kroppen igen og knappede til, hans Udseende viste, at nu var den Sag forbi, men pludselig brød der en Begejstring løs rundt om ham, kun Byfolkene stod med forvirrede Miner.

Her var de gode Folk blevet overlistet, raabtes der med Latter.

Der blev raabt, at han skulde give Likøb, men tavs og indesluttet arbejdede han sig ud af Teltet og tog Vejen op fra Stranden.

Budskabet om Begivenheden var allerede naaet op til Gaardene og Husene, før han selv kom frem, og allevegne stod Folk og keg efter ham, som havde man oplevet det forunderligste.

Da han naaede hen til Huset, hvor han havde overnattet, modtog Konen ham forlegent som en stadselig Gæst, hun havde været over i Gaarden, da Begivenheden blev berettet. Han satte sig tungt ned paa Bænken inden i Stuen og saa fornøjet op paa hende.

Du kan maaske gi mig lidt til Føden, spurgte han. Jeg maa nok stræve mig at komme afsted.

Konen betragtede ham med milde Øjne.

Haster det da saan med dig, sagde hun, men pludselig slog hun over i Skæmt, men med behersket Mine.

Har du saa faaet købt dig Faar.

Han rystede paa Hovedet.

Det havde været rent ringe med det i Dag, han saa paa hende med Blink i Øjet.

Men En har købt et Skib ....

Konen slog Hænderne sammen.

Herre Gud, hvad er du da for et Menneske, svarede hun.

Om det faar du og andre vist rejse lang Vej for at spørge, sagde han.

Konen dækkede op for ham og bragte ham Flæsk, som hun havde stegt til ham, og han satte sig til at spise, hensunken i sin vanlige Grublen.

Kort efter Maaltidet gjorde han sig færdig til at gaa, han tog Konens Haand og lagde nogle Kroner i den, mer end det var rimeligt for det Husly, han havde faaet.

Du skal ha Tak, sagde han, her er Lykke i dit Hus .... og du har ogsaa selv Lykken skinnende i Øjnene.

Han strøg hende kejtet med de knoklede Fingre over Kinden.

Nu kommer En her igen, sagde han, og saa blir der jo Stunder til at prate sammen.

Der kom nu og da en Sejlstump til Syne mellem Bølgetoppene, og en Baadstævn skød frem med en Fart, som blev Baaden slynget op af Havet, og Søen vaskede hen over den i et Sprøjt. Et Øjeblik stod Baaden stille uden at kunne vriste sig fri af Brodden, til den igen jog ret ned i Dybet og var begravet i Havet. Nede i Bølgedalen kom den i Læ, Sejlstumpen, der havde lagt Baaden over under Stormpresset, blev skralende og slap, og man hørte Stormens Brøl flyve hen over Hovederne højt oppe. Havet stod en Stund stivnet i denne Form, før Vandmasserne paany kom i Bevægelse, det saa ud, som de paa en Gang skulde styrte sammen over Baaden. Store Vandflader rullede ned fra alle Sider og skød sig ind under Baadhvælvet og bar atter Baaden tilvejrs. Stormen kastede sig med et Hyl mod Sejlet og fik Mast og Skøder til at dirre, medens Baadstævnen huggede sig gennem Brodden som et kæmpende Liv. En Styrtsø gik hen over Baaden fra Forren til Agter, saa flere af Folkene blev kastet ned fra Tofterne.

Da Baaden kom fri, tumlede man til Pladserne igen, gjort halvvejs sanseløse af Slaget. Alle Ansigter holdtes rettet mod Manden ved Roret, flere med et Udtryk af Forfærdelse .... man maatte søge Land.

Men Manden ved Roret sad med Rorstangen presset ind mellem Armen og Kroppen uden at agte paa dem.

Se til at faa Vandet ud igen Folkens, skreg han til dem.

Kun i et Kast var hans Øjne hos dem, saa var Blikket igen rettet ud mod Søen. Folkene øste af al Kraft, et Par Stykker rev Sydvesten af Hovedet og brugte den som Øsekar, man havde kun en kort Stund at lænse Baaden i, før næste Styrt kom.

Man sad med stivnede Ansigter, da Baaden atter skød tilvejrs, som kunde næste Sø afgøre Liv eller Død. Et Bjerg rejste sig lodret op af Dybet, mørkt og tungt som en Stenvæg .... Da gav en af Folkene et Skrig fra sig, man hørte Lyden af Menneskestemmen flyve væk i Stormen. Saa rundede Søen sig, et Øjeblik hang den udover, før den styrtede ned. Baaden stod lodret, og alle klamrede sig fast og troede, at nu hvælvede den sig rundt. Baadføreren mindede om en Rytter, der laa frem over Hesteryggen under et vanvittigt Spring, hans ene Haand greb om Rælingen, saa Knoerne lyste hvide gennem Havvandet og den kuldeblaa Hud.

Af al Magt pressede han Rorstangen ud i Borde og fik Baaden til at gøre et Spring til Siden, som

besad den virkelig levende Kraft, og Brodsøen væltede forbi uden at ramme, men saa nær, at man saa Vandmasserne vælte rundt som Jord og Sten i et Skred.

Folkene stirrede betaget paa ham, og et Par bevægede leende de stive Træk, som gav hans Snarraadighed dem nyt Mod.

Hjordel .... Thomas, brølte han til dem, prøv at faa en Aare ud .... I andre maa stræve jer at øse.

Aarerne var lange som Bjælker, saa man maatte staa op under Roningen for at føre dem frem, kun naar man drog Aaren til sig, satte man sig bag over paa Toften. Da næste Sø kom, var Baaden mere støt og satte Stævnen villigere mod Brodden. Der kom en Stunds Lystighed over Folkene, men det var haardt Arbejde at ro, saa der snart maatte sættes to Mand til hver Aare.

Til Tider var der saa meget Vand i Baaden, at det under Bevægelsen vaskede fra Forren til Agter og stod op om Baadføreren i et Sprøjt. Pludselig blev en Mand liggende i Bunden af Baaden slaaet i Svime.

Da blev der raabt:

Nu faar du holde mod Land ....

Selv Mændene ved Aarerne skreg til ham, at de fik Aarerne brækket ....

Og hvert Øjeblik blev Aarerne kastet ud af Tollene.

Det kendtes tydeligt, at Stormen stadig tog til

.... og der kom aabenlyst Harme til Syne, som var dette at lege med Liv.

I faar bie, Drenge, og ro, om En skal bjerge jert Liv, brølte Baadføreren til dem.

Hans smaa Øjne lyste frem under Sydvesten og syntes at ægge dem med Spot.

Nogen af I Karle har vel kendt værre Hav ....

Kun nogle af Ordene opfangedes, men hans Ud-tryk lod dem forstaa Meningen.

Den løjer nok til Aften, hørte alle ham raabe.

Naar Baaden var oppe paa Bølgetoppen, saas et Glimt af Landet langt nede i Læ, graasort af Farve som Luften og ligesom drivende afsted med Him-mel og Hav. Man var ikke længere fra Land, end man nu og da saa Brændingen brække over yderste Revle .... og nogle Øjeblikke troede man at kende Drønet fra Brodden.

Det var paa andet Døgn, man sejlede ad Hjem-met .... og var Stormen ikke kommen, havde man været fremme nu. Hele Sommeren havde man lig-get Sønder paa Kysten beskæftiget med Bjergning af Ole Skærpes Vrag, indtil det begyndte at falde ind med uroligt Vejr. I de sidste Par Uger havde det staaet med Blæst og svært Hav, saa man knap kunde komme til Vraget.

Ole Skærpe havde gaaet skæmtende mellem dem for at trække Tiden ud og faa mest muligt Arbejde gjort.

I begynder nok at længes efter Pigerne, Drenge, saa vi faar vel tænke paa at komme ad vor Hjem-men, havde han endelig sagt.

I Ugevis var Vogne kørt op fra Stranden med Læs af Metal og Jern, medens Havet havde ligget i et Blegn, som havde Vorherre selv fattet Godhed for hans Arbejde. Og Folkene havde haft Følelsen af at være med til en Stordaad, man havde sprængt med Dynamit og bakset med Jernplader og skibet Tons efter Tons i Land, saa Skroget nu stod som en Skal, hvoraf Kærnen var ædt ud.

Det havde været et Syn fra gammel Tid, da den svære Havbaad landede paa Kysten. Beretningen om den gamle Høwbos List var kommen i Folkemunde, og nu saa man, at han besad Magt som en Konge. Gævere Havkarle end hans Folk havde man aldrig set i et Baadlag, de var alle højvoksne med højtsiddende brede Skuldre og saa retbenede, at Knæene næsten skurede mod hinanden under Gangen.

Den første Dag under Sejladsen havde han siddet og regnet sammen Sum efter Sum, aldrig havde han været ude for saa stort Held .... Alt havde staaet paa hans Side, siden han tog fra Hjemmet, han havde siddet ved Roret med Synet af Rigdomme for sig .... og endnu kunde der bjerges en Slump af Skibet.

Man plejede at søge Landing for Storm, naar man kunde, men han havde derimod holdt længer tilhavs. Foran ham i Bunden af Baaden stod en Stabel smaa Kasser pakket med Dynamit, som var blevet tilovers fra Sprængningen, Folkene havde ikke skænket det nogen Tanke, da han gav Ordre

til at bringe disse Sager om Bord, da man ogsaa havde sejlet dem derned.

Skulde man lande i saa svært Hav, maatte Dynamiten kastes over Bord .... Kom Baaden til at hugge i Grunden, kunde Ladningen ryge i Luften ved Slaget. Derfor vilde han ikke søge Landing.

Hele Tiden havde han siddet til Rors, uden han turde give Roret fra sig og uden det kendtes paa ham, at han var ved at trættes. Blev Havet haardere, kunde han blive tvunget til at søge til Land som eneste Frelse. At Folkene begyndte at ængstes, kunde ikke rokke hans Vilje .... de fik lyde.

Paany fik Baaden en Brodsø over sig, og et Øjeblik efter en til, saa Folkene laa kastet sammen i en Dynge. Aaren til Luvart var brækket som en Spaan.

Det var at friste Gud .... og det for Vindings Skyld, blev der skreget mod den Gamle af en af Folkene.

Harmen stod tydelig tegnet i Ansigterne.

Du frister Lykken, til du sætter dit og vort Liv til, Ole Skærpe, raabte En, som blev kastet hen Agter i Baaden til ham.

Han læste deres Tanker i Øjnene paa dem, at han skulde kaste Dynamiten over Bord. Selv de modigste af Folkene viste Tegn paa Angst .... de havde slidt og tjent for ham, saa han kunde nok miste den Skilling, fremfor at tage deres Liv. Hjordel og Thomas fik en ny Aare ud og huggede til de andre for at faa dem til at øse.

Faa Vandet ud, raabte de, om I ikke vil synke.

Men en af Folkene blev liggende i Bunden af Baaden med sammenfoldede Hænder og magtede ikke mer. Da trængte Ole Skærpes Røst gennem Stormen.

Bi med at kalde paa Vorherre, prøv heller en bette Kende endnu, Drenge ....

Der var Lyd i hans Stemme af indre Kamp, han forstod, at han ved at fortsætte saadan kunde friste Gud .... men han fik prøve det, han havde mange Gange paa Havet haft Døden svømmende efter Baaden. Skulde han blive nødt til at kaste Dynamiten i Havet, var der Tid nok til det.

Hen mod Aften sad Folkene endnu paa Tofterne med Aarerne ude, men med kraftesløse Arme. Da indsaa han, han maatte handle. Han fik Hjordel og Thomas vinket hen til sig og skreg dem ind i Øret, at de skulde gøre klar ved Ankeret.

En vil prøve at lægge Baaden ind bag Revlen .... Kan hænde vi faar Læ der.

Sejlstumpen blev bjerget. En Stund biede Ole Skærpe med Roret, til alt var klar, saa trykkede han Roret ud i Borde, og paa et Øjeblik havde Baaden Stævnen vendt mod Land. Det var som Fartøjet paa en Gang fik Vinger og fløj omkap med de fremvæltende Søer, der førte det indover med rasende Fart.

Oppe fra Bølgetoppen saa de Brændingen, et hvidt fraadende Bælte, der strakte sig synligt i Havet til begge Sider af dem. Ole Skærpe stod oprejst klamret til Rorstangen for at overse Brod-

den, hans Raab fløj Gang efter Gang hen over Hovederne paa Folkene.

De maatte lænse af for Søen ....

Før de vidste det, var de ved Revlen, Mændene skoddede med Aarerne for at holde Baaden tilbage, men pludselig skreg Ole Skærpe til dem af al Kraft:

Ro til .... ro til, Drenge ....

Og Folkene halede i Aarerne for at komme over sammen med Søen.

Der lød et Drøn, og et Vandsprøjt stod tilvejrs et Stykke fra Boven; alle Mænd skreg op og halede til, den næste Sø var allerede ved at tage Grunden bag dem, den stod glat og hvælvet i Luften med Kammen ludende frem efter dem. Saa brækkede den ned. Vandmasserne fløj afsted med Stormen synlige i Luften, som var det flængede Sejlstykker. Men i næste Nu blev Havet stille, de var over Revlen.

Ole Skærpe stod med sin Skikkelse spændt og spejdede omkring, saa trykkede han atter Roret ned og lagde Stævnen op mod Havet, og et Øjeblik efter raslede Ankeret ud, medens Mændene blev siddende ved Aarerne, indtil Baaden var tørnet til. Man stak Favn efter Favn ud for at gøre Baadens Bevægelse fri i Søen. Alle var rede til den sidste Kamp, for kunde Dræget ikke holde, da maatte man søge Land.

Men med et kendtes det, at Dræget holdt, man skreg det hen til Ole Skærpe, og han svarede til-

bage, at de skulde blive ved Aarerne en Kende endnu.

Havet jog afsted omkring dem med en rivende Strøm, først nogle Baadslængder inde rejste Søen sig igen og rullede mod næste Revle.

Man ventede spændt, at noget skulde hænde og troede kun at have en kort Frist. Men Ankeret havde fat i Grunden.

Nu kan I hvile jer, Drenge, raabte Ole Skærpe endelig. Og man delte sig i Vagter, to og to Mand, som gik frem i Stævnen for at passe Ankertovet, der blev surret med Sejldug, for at det ikke skulde slides mod Baadkanten.

Den Gamle lo til Folkene.

Se nu til at faa Føde i jer .... Her maa vi herberge for Natten.

Og man fandt baade Madtejnen og Vandtønden frem og gav sig til at gumle Brød i sig, som var halvvaadt af Havvandet.

Nu og da kom der drivende et rødligt Skær frem i Skydækket, som et Øjeblik farvede Luften. En Stund saa man det frelsende Land rammes af Solrødmen, og Synet greb Sindene som en Aabenbaring, der kastedes ned fra Himlen for de Nødstedtes Øjne. Hurtigt faldt Mørket paa. Det tomme Rum, der havde været mellem Havet og Himlen, blev til et bælgsort Mørke, hvorigennem kun Fraaden fra Brændingen lyste. Hver Øjeblik kom den væltende ud af Mørket mindende om Uhyrer, der

dukkede op af Havet i Flokke og styrtede frem mod Baaden for at bringe den til Undergang.

I den svage Lysning kunde man skimte Omridset af hinanden. Ole Skærpe var bleven paa sin Plads ved Roret, men pludselig krøb han frem til Folkene.

I faar dække jer med Sejlduget, at I kan holde jer varme, talte han til dem.

Og han hjalp dem med at faa Storsejlet tjældet over Tofterne, saa de kunde komme i Læ for Havsprøjtet.

Her kan I ligge som nogle Killinger, skæmtede han til dem.

Selv tog han et gammelt Sejl frem og tjældede over Rummet agter ved Roret og krøb ind under det.

Vejret tog stadig til .... naar Stormkastene hvinte hen over Baaden, sad man med spændte Muskler rede til at springe op i Skræk for at Ankertovet skulde gaa. Gennem Baadssiden fornemmede man Vandets Tryk, og man hørte det knage i Bord og Spanter.

Gik Baaden i Drift eller fik Læk, var der ringe Haab om at bjerge Livet.

Men Trætheden begyndte at melde sig. Kroppene blev tunge, og nu og da fik en af dem en kort Blund, men knap var man sovnet hen, før man et Øjeblik efter blev vækket af det brølende Hav.

Inde under Sejlduget agter sad Ole Skærpe ube-

vægelig; skønt han havde vist Folkene et skæmtsomt Sind, var han urolig .... Han kunde have kastet Dynamiten over Bord, saadan som Folkene vilde, og søgt Landing, da han saa, hvordan Havet blev .... Ingen kunde komme levende i Land nu i det Hav og i det Mørke.

Hans Hænder havde sluppet Grebet i Sejlduget, og han sad og holdt dem foldet.

Skulde dette blive Enden nu, netop som han havde haft sit Livs største Held.

En Lyd af Jammer trængte sig frem paa hans Læber. Skulde det være Synd, at han ikke vilde skilles ved sin Ejendom. Kunde Vorherre finde det ringe, at et Menneske tog Vare paa det, han selv gav det. Og han mumlede Fadervoret frem.

Ved Midnatstid var Vejret paa det højeste. Folkene smed Sejlduget af sig uden at tænke paa at dække sig. Fire af Folkene laa midt i Baaden i en Klynge og havde mistet alt Mod. Kun Thomas og Hjordel bevarede Sansningen og blev ude i Stævnen for at passe Ankertovet, snart halede de ind og snart slækkede de ud, at det ikke skulde faa Tid til at slides.

Pludselig gav et Par Stykker sig til at synge Salmevers med Stemmer, der lød som Graad, de andre holdt sig en Stund tilbage, men saa greb Gudsfrygten ogsaa dem .... og man blev ved at synge og synge, nu lagde man Frelsen i Vorherres Haand.

Sangen lød ind under Sejlduget til Ole Skærpe,

og han gav sig til at mumle Salmeordene med, men ellers forholdt han sig stille.

Nu og da raabte en af Folkene Guds Navn højt, saa det hørtes over Baaden .... og kort efter blev han liggende paa Knæ med Hænderne strakt ud mod Havet.

Herre Jesus .... Herre Jesus, skreg han.

Det lød, som han var ved at blive vanvittig.

Se, se, raabte han, i Lysningen fra Brodden saa man hans kridhvide Ansigt.

Han rejste sig og syntes at ville springe ud i Havet, men da greb et Par af Mændene fat i ham og holdt ham nede.

Da kom Ole Skærpe til Syne under Sejlduget og krøb hen til Folkene.

I faar være Karle, sagde han.

Han krøb helt frem i Stævnen til Hjordel og Thomas.

I er Drenge, sagde han opmuntrende til dem.

Og han fik set, at de smilte.

Hen paa Morgenen syntes Vejret at løje, men Havet var det samme. I det svage Dæmringslys saa man Bølgebjergene rejse sig og ligesom naa til Himlen. Men alligevel bragte Fornemmelsen af Dagens Komme Modet til at vaagne.

Da gav Hjordel sig til at synge en Skøjervise og fik Thomas til at stemme i med.

Da stak Ole Skærpe Hovedet frem fra Sejlduget.

Nej, Drenge, raabte han til dem, ti med det. Der er ikke Stunder til det ....

Men begge Karlene lo spottende til ham.

Nu har vi sunget Salmer hele Natten, raabte de tilbage, hvad har det hjulpet .... nu faar vi prøve den her Slags.

Anden Dag under Stormen spredtes Budskabet omkring i Husene i Ole Skærpes Hjemmen, at han var sejlet ad Hjemmet.

I Vorherres Navn, om de var paa Havet, og om man havde Dynamit med i Baaden fra Bjergningen. Og Ansigterne fik mørke Udtryk.

Ingen fik ham til at varpe blot en Pind i Havet, lød det spottende fra Mænd, der før havde tjent Ole Skærpe og sejlet med ham.

Ingen kunde da være saa voldsk at sætte Menneskeliv til, om der var Frelse, blev der svaret. Over dem, der havde Sind til at handle saan, vilde der komme Ulykke.

Fra Havbakkerne blev der Dagen igennem spejdet ud over Havet, skønt man godt vidste, at Baaden endnu ikke kunde ventes. Alle indsaa, at der var kun den Mulighed enten at ty i Land eller ankre op .... ingen kunde holde Havet dagevis i aaben Baad i det Vejr.

Ogsaa Kvinder stred sig op paa Bakkerne med Sjalerne bundet helt ned om Skørterne, rædde for at Klæderne skulde rives af Kroppen.

Havsprøjtet fløj i Klatter store som Fugle ind

over de nærmestliggende Huse, hvor Skummet blev liggende som Sne, der smæltede. Man kunde se Sandet fyge fra Bakketoppene i tykke Lag, det slog mod Ansigterne som Naale, der blev stukket gen=nem Huden og piskede mod Ruder og Mur. Og Luften var saa fyldt af Havvæde, at Tage og Mur=værk var vaade som efter Regnskyl.

I et af Husene var nogle af Konerne tyet sam=men, som havde Mændene med i Baaden, den yng=ste af dem havde faaet Bud fra Manden om Hjem=rejsen. Man havde Kaffekopperne paa Bordet og tog nu og da en Slurk sammen med et Bid af en Sukkergnalling, medens man bevarede de alvorlige Miner, hvormed man var kommen.

Det var kraftige Skikkelser, som var snøret ind i stramtsiddende Kjoleliv, der spændte om Bryst og Arme som den glatte Hud, saa man kunde følge Aandedragene under Kjolen. Naar Vindstødene kom, drejede man Ansigterne mod Ruderne og fulgte Vejret udenfor. Der faldt kun et sparsomt Lys ind ude fra den overskyede Dag, og man kunde se Himlen over Nabotaget jage afsted, saa det var helt svimlende at følge den.

I lange Stunder sad man og bare saa ind i mørke Tanker, men trods Ængstelserne laa der Sundhed over Ansigterne.

Pludselig kom der et Stormkast væltende ned over Huset.

Herre Jøsses, udbrød den yngste af dem, de maa da være landet.

Alles Blikke holdtes skaansomt nede, kun en saa granskende ind i den talendes Mine.

Tilte, sagde hun med haard Stemme, skønt hun var ligesaa bevæget som de andre, du faar ikke vente, at Ole Skærpe tænker paa dig.

Og en anden føjede til:

Vi har da det Haab, Tilte, at Ole Skærpes Liv er med i Baaden.

En Stund efter kom en gammel Kone til Huset, fortumlet af Vejret, og Tilte førte hende ind i Stuen.

Herre Jøsses, Mor, har du kunnet bjerge dig herover, udbrød hun deltagende.

Den Gamle blev staaende ved Døren for at puste, før hun gav sig til med rystende Hænder at løse sit Hovedklæde.

Barn, sagde hun med ynkende Stemme og saa paa Datteren, du ser klein ud .... og hun føjede til, Ungdommen gør sig mange Tanker.

Datteren fik hende til Sæde og skænkede straks en Kaffetaar for hende. Den Gamle saa omkring paa Konerne, inden der blev vekslet Hilsen, man var saa vant til at mødes. Hendes Øjne saa nøje til for at erfare, hvordan hver enkelt var tilsinds. Alle vidste om hende, at hun ogsaa for mange Aar siden havde siddet paa samme Maade og ventet paa, om det skulde blive Lykke eller Sorg, man fik til Huse .... for hende var det blevet til Sorg.

Efter hendes Udseende at dømme maatte man tro, at hun var kommen til Datteren for at være til Stede, om det blev hendes Stund nu.

Har nogen af jer været hos Sofie, spurgte hun pludselig, hun har maaske spurgt fra Ole Skærpe.

Da ingen svarede, løftede hun Hovedet med en jamrende Bevægelse.

Vorherre stilne det Vejr, sagde hun.

En lang Stund sad man stille og bare lyttede.

Det er grov, hvor han skal have tjent Penge paa det Vrag, fortsatte saa den Gamle igen ligesom i egne Tanker.

Hun rokkede frem og tilbage, medens hun talte.

Datteren var blevet staaende ved Moderen for at berolige hende.

Herre Gud, Tilte, du har kolde Hænder, udbrød hun, idet hun tog om hendes Haand.

Med et drejede hun sin Tale helt om.

Et gammelt Menneske skal ikke tænke paa sit, sagde hun mildt, hvad En har maattet leve, det er til Ende.

I skulde spørge hos Sofi, maaske kunde hun fortælle noget, føjede hun til for at berolige.

I den vestlige Del af Byen laa Ole Skærpes Ejendom, et langlænget Sted, der var anseligere bygget end Smaahusene omkring det. Det laa tæt ved Havbakkerne, hvor Vejen førte gennem Byen til Stranden. Der var stændet omkring det, mod Vest med høje Planker for at bryde Havvinden. Sønden for Huset var der plantet Have med Poppel og Pil og Hyld, hvis afsvedne Grenstumper ragede op over Stændet og piskede i Vinden. Kun hvor der var Læ, kunde det grønne blive siddende paa Kvistene, og knap det. Hvad Sommeren frembragte

af grønt, kunde ødelægges paa en Dag af den salte Vind fra Havet.

Bagerst i Haven stod Ruffet af et Skib; det var buet i Taget efter Skibsdækket og havde høj Dørk og en smal dobbeltfløjet Kahytsdør, hvori var ind=fattet smaa farvede Glasruder. Døren var skjult af Træerne, som næsten dannede en Løvgang der=hen. Inde i Ruffet sad Ole Skærpes Datter paa en Bænk med Hænderne foldede i Skødet og stirrede hen for sig i en ubevægelig Stilling. Hovedet var knyttet stramt ind i et sort Hovedklæde, saa An=sigtets smalle Kinder og store Hage stod skarpt tegnet, ogsaa Pandens høje glatte Form hvælvede sig under Hovedklædet. Hun var bleg, og Ansigts=hudens Bleghed saas tydeligt i det dunkle Rum, hvor der kun faldt et sparsomt Lys ind.

Paa et Bord tæt ved hende laa nogle forkrøblede Blomster, som hun havde baaret ind ude fra Ha=ven .... det var de sidste, der var igen fra Som=meren, og hun havde plukket dem for at frelse dem fra Stormen.

Hvert Stormkast, som kom ind over Stændet, slog ned i Løvet og rev Bladene med sig hastigere end Fugles Flugt. Og ind til hende bag alle Lyde hørtes Havets nære Brøl.

Skønt hun syntes at lide baade legemlig og sjæle=lig Smerte ved Larmen af Vejret, laa der dog et drømmende Udtryk over hende. Hun sad, som om hun var gaaet derud for i Ensomhed at skjule et Røre i hendes Sind, Øjnene havde en bedrøvet Glans, der var fyldt af Savn eller af Længsel.

Hun var bekymret for Faderen .... men hvert Øjeblik blev hendes Tanker dog ført bort af Drømme; det var, som hun øjnede en Lykke, der nok var langt borte, men som hun bar i Hjærtet ....

Hun mindede om en ung Pige, skønt hun var tredive Aar. Længe sad hun og saa paa Blomsterne med tung Alvor, som endte hendes Tanker triste.

Da blev hun opmærksom paa Lyden af Trin langs Stændet og bøjede sig lyttende frem mod Døren for at høre, om det var Folk, som gik forbi, men saa opfattede hun, at det var Kvinder, og at det var Besøg til Huset .... Og med et blev hendes Tanker revet med af Virkelighed, hun forstod straks, i hvilket Ærinde man kom.

Det var nok Tilte og Emma, hvis Mænd var med Faderen; hendes Hjærte gav sig til at banke, berørt af den samme Angst, som hun vidste, at de kommende maatte føle. Hun rejste sig fra Bænken og blev staaende tøvende ved Døren.

De kom for at spørge om Bud fra Faderen; og Følelsen deraf bragte noget skyldbevidst over hende, som var hun fuldt ud vidende om sin Faders Sind.

Tilte og hun var jævnaldrende og havde haft Barndom sammen .... og kun et Aarstid havde Tilte været gift.

Kun nu og da hørte hun Lyden af de gaaende gennem Stormen. Pludselig lød deres Traad i Gruset henne ved Laagen. Skønt hun stod skjult, syntes hun angst for, at man skulde se hende, som kunde det røbe en Hemmelighed, at hun opholdt

sig derude. Da de var inde i Huset, tog hun Blomsterne i Haanden for at gaa, men ogsaa de syntes at bringe hende i Forlegenhed og at kunne røbe noget for hende, men alligevel skyndte hun sig afsted.

Husets Indgang var paa Nordsiden, saa hun maatte gaa forbi Vinduerne for at komme til Døren. Hun hørte, at de Fremmede var budt til Sæde i Nordstuen og vilde gaa gennem Forgangen til Køkkenet for at lægge Blomsterne fra sig, men man havde allerede set hende komme.

Sofie stod i Døraabningen til Stuen og vendte sig om mod hende med et nøje betragtende Blik.

Her sidder Tilte og Emma, Barn, sagde hun med sød Klang i Stemmen.

Hun saa paa de forpjuskede Blomster og syntes at ville komme med en Bemærkning, men undlod det af Hensyn til de andre.

De er rent henne af Skræk for aldrig at faa deres Karlfolk hjem igen. Du faar da komme ind til dem, Semine.

Hendes Ansigt lo, som var det nærmest noget morsomt, hun fortalte; skønt hun var stærkt graanet og havde dybe Rynker, var hun frisk og rødkindet af Udseende.

De Ankomnes Ansigter saas gennem Døraabningen, trods deres Bekymringer keg de ivrige ud, for at faa Semine at se, og stirrede paa Blomsterne, hun stod med i Haanden, som fik det ogsaa for dem en egen Betydning, at hun havde plukket

dem, hun syntes næsten at være den af dem, der mest burde ynkes.

Semine gik frem mod Døren med Blikket i Gulvet, men straks hun traadte over Dørtærskelen og saa op paa Tilte, blev hun revet med af Deltagelse for dem, hendes Følelser kom saa pludselig til Udbrud, at det virkede overdrevent; med Taarer i Øjnene ilte hun hen til Barndomsveninden og gav sig til at omfavne hende.

Bette Tilte, udbrød hun, bette Tilte ....

Begge Konerne tog mod hendes Medfølelse uden at paavirkes deraf, som troede de, det kun var Forstillelse. Hun mærkede deres Kølighed, men alligevel blev hun ved at være overvældet. Da mente de med et at forstaa hende, hun var angst for Faderen og det Ansvar, han bar.

Har I hørt noget, Semine, om de er kommen afsted, spurgte de hende.

Nej, svarede hun, men Far har skikket Bud, at de tænkte at tage ad Hjemmet.

Tilte fortalte om Meddelelsen, hun havde faaet fra Manden .... efter det var de paa Havet, hun nævnede ogsaa Dynamiten, som de havde med i Baaden, saa de ikke kunne lande.

Semine følte Trang til at sige dem noget om Faderen, baade for at berolige dem, og fordi hun gættede deres Tanker. Men hun fik ingen Ord frem, som var hun alligevel krænket over deres Mening.

Sofie, der et Øjeblik havde været ude i Køkkenet, fattede straks, hvad der foregik, da hun viste

sig i Døren, og hun paatog sig en Mine, der gjorde dem alle til Børn.

Det er nok grov skønt med dig og Jens, Tilte, lo hun uden at agte paa Konernes Alvor. En for=staar, at du er ræd for, han skal bli henne .... saa I ikke kan bli ved med jeres Kommers med hin=anden.

Men pludselig fik hendes Stemme en skarpere Tone.

Vær rolig, bette Børn, der har vel været Karlfolk paa Havet i Storm før .... En kender ingen bedre Karle end dem, Ole Skærpe har med i sin Baad.

Hun stod, som om hun i sine Tanker blev heftig paa Ungdommen og gav til Kende, at man teede sig ringe. Om der rørte sig nogen Ængstelse i hen=des Sind, var ikke til at mærke paa hende.

Konerne holdt Blikket nede og syntes at føle sig skamfulde ved hendes Ord.

Folk snakker, blev Sofie ved at tale med Spot, har nogen været paa Rejse ad Sønden og set dem ta afsted .... og nu har man kyst jer. Semine og en anden kunde vel ogsaa ha Grund til at være en Kende ræd. Men Ole Skærpe plejer nok at tæn=ke over, hvad han gør .... og din Karl, Emma, og din Jens, Tilte, vil I da gøre dem ringe.

Hun traadte hen til Bordet, trods hendes haarde Tale laa der dog et følsomt Hjertelag bag Ordene.

Det har altid været Skik her, at vi Kvindfolk ikke har andet at gøre end at sidde hjemme og bie paa Mændene .... at blande sig i deres Gerning har været den ringeste Maade, vi kunde handle.

Men saa slog hendes Tale om.

Nu skal I være skønne Piger og saa lægge fra jer, saa drikker vi os en bette Taar Kaffe ....

Hun vendte sig om mod Semine, der var blevet staaende stille bag hende, graa i Ansigtet og med hastigt aandende Bryst. Det var, som Moderens Ord havde ramt hende haardest, men paa en an- den Maade. Man kunde i dette Øjeblik tydeligt se paa hende, at hun bar baade paa Sorg og Savn.

Barn, sagde Sofie til hende, du faar stelle til ....

I den første Dagslysning gik en Mand Vester ud af Byen i Læ af Havbakkerne; han var ledsaget af en sort Puddel. Det var Strandfogden, der skulde ud for at besigtige sit Strandlen og se, om Natten havde bragt Vraggods i Land. Hans Opmærksomhed var en Stund rettet mod den tunge Himmel, der blev ved at jage ind over Landet. Kom der et Øjebliks Lysning i Luften, saa man de forblæste Høje, hvor al groende Vækst laa tærsket hen ad Jorden, drivvaad af Havslam og med svage Lysblink af den kommende Dag.

Hunden gik med Snuden tæt ved hans Ben, den fik Næseborene fyldt af Sandknoget og nøs og kneb Øjnene sammen, men den veg ikke fra Pladsen bag sin Herre.

Flere Gange snakkede han kælende til den, og ved hver Lyd af hans Stemme logrede den fornøjet og paaskønnede ham.

Uden for Byen kravlede han op paa Havbakkerne for at se ud over Havet.

Kun i en Strimmel langs Land havde Dæmringen adskilt Hav og Himmel; der kom Søerne væltende ud af den tykke Luft med lysende Skumtoppe højt

svævende over Havfladen. Han gik helt ud til Brinken og spejdede langs Stranden, der kun hist og her laa fri af Skodvandet, som Brændingen satte ind.

Men der var ikke en Vragplanke at øjne noget Sted .... Der kom noget modfaldent over ham, og han krøb ned af Bakken igen og gik videre.

Der var Linding i Vejret, nu og da kom der klarende Pletter i Skylaget, og ude over Havet kunde man skimte et Skær af Lysning gennem den jagende Luft, men maaske skyldtes det blot Dagens Komme.

Et Stykke Vester satte han sig ned i Læ af Bakkerne. Hunden lagde sig straks ved hans Fødder; hverken han eller den var unge længere.

Han stirrede ned i Jorden og sukkede Gang efter Gang. Hunden havde strakt Snuden ud mellem Forpoterne og keg op paa ham med en Følelse af hans Bedrøvelse.

Hvad skal det bli til, hvad skal det bli til, Trofast, sagde han og vred de grove Hænder.

Pludselig foldede han dem.

Han tar baade Hus og Dyr og Mark fra En ....

Ved Lyden af Jammeren i hans Stemme sprang Hunden op med Forpoterne paa ham og gav sig til at slikke hans Ansigt og hans Hænder. Og et Øjeblik tog Rørelsen ham ganske, han lagde Armen om Dyret og klemte dets Hoved ind til sig.

Det er ringe med mig .... det er ringe med mig, gamle Trofast ....

Hans Øjne var fyldt baade af Godhed og af Fortvivlelse.

Da jog en Tanke gennem hans Hjerne, han havde længe følt den i sit Indre, nu stod den med et lysende klar for ham, han slap Hunden og blev ved at stirre frem for sig som mod noget grufuldt.

Om det hændte, at Ole Skærpe forliste Baad og Liv ....

Hans Ansigt fortrak sig skrækslagen ved det grufulde Syn, som han i et Nu havde for sig, men alligevel blev der lyst omkring ham .... saa fik han og Jane beholde deres Ejendom. Men i næste Øjeblik druknede Haabet i Forfærdelse over hans Tanker.

Herre Gud, bevar mig for saan Tanker, klagede han, lad dem komme til deres Hjemmen .... En er da ikke saan en syndig Sjæl.

Han tumlede op og vilde løbe afsted, men i det samme satte Hunden Snuden i Vejret og tudede, og han blev staaende stiv af Rædsel som foran et Varsel. Saa gav han den et Spark.

Vil du tie, raabte han fyldt af Frygt.

Op paa Formiddagen kom han tilbage til Byen, næsten udmattet af at arbejde sig frem mod Vejret; for ikke at komme i Snak med nogen, gik han sky uden om en Klynge Folk, der stod paa Havbakkerne Norden for Husene og saa ud over Havet.

Han gik gennem Byen hen mod Handelsboden, der laa Øster i Byen ved Vejen, der førte over Landet til Købstaden. Rundt om hørte han Stor-

men kaste sig tudende omkring Husene. Hvor Vindkastene ramte Jorden, røg Sandet tilvejrs synlig som Støvet paa en Landevej under rullende Hjul.

Ved gammel Annas Hus laa et Stykke af Stænædet væltet; med korte Mellemrum Dagen igen≠nem kom hun ud af Huset og gik klagende om og saa paa Hjemsøgelsen. Da hun saa Søren Peter komme, tyede hun øjeblikkelig hen til ham, hun var en lille og vims Person, som Alderen syntes at give endnu større Rørighed.

Vorherre, Vorherre .... sikket Vejr, jamrede hun; skønt hun stod med halvgrædende Mine, var Ansigtet dog ophidset af Harme, som var det en Forurettelse, der havde ramt hende.

Hun holdt sig tæt ind paa ham, saa han kunde høre, hvad hun sagde.

Hvordan skal En faa det Stænde rejst igen. Der er ingen, der gør det ringeste for en Gammel.

Hun saa ind i Søren Peters Øjne med Haab om, at han skulde byde sig til.

Nu faar jeg da ødet den bette Smule, jeg havde faaet til at gro.

Bag det væltede Stænde stod nogle gamle Hyld og et Par forkrøblede Frugttræer, paa hvis skimle≠de Grene der hang nogle stenede Pærer, som al≠drig blev modne; hun saa hen paa Træerne, der blev pisket af Stormen. Og der kom noget følsomt i hendes skarpe Ansigt ved at se Planterne ube≠skyttet mod den dræbende Vind.

Søren Peter stirrede fraværende hen ad Vejen

uden at svare; han havde altid været villig til at række en hjælpsom Haand, om nogen kom til ham. Da saa hun lurende til hans Ansigt og hun syntes straks at faa Øje paa det, hun søgte. Han blev pludselig for hende til En, der skulde ynkes.

Har du været ved Stranden, Søren Peter, og kigget efter dem, gav hun sig til at snakke. En skulde da ellers tro, du tidsnok fik den Storkarl hjem.

Skønt hun stod med sød Mine, var der Skadefryd i hendes Øjne. Søren Peter flyttede sig for at komme afsted, men hun tog fat i hans Arm og holdt ham tilbage for at faa Svar. Saa endelig gav hun slip paa ham, og han traskede afsted.

Inde i Handelsboden var nogle Folk samlet, de sad paa Bænken, der var tømret fast til den ene Væg, eller stod lænet mod Disken og keg ud gennem Døren og Vinduet og lod nu og da en Bemærkning falde. Man havde snakket om Ole Skærpes Baadlag. Der var intet spurgt fra Kysten, saa de var nok i Behold. Men alligevel laa der en Alvor over Ansigterne, som holdt Lystigheden tilbage.

Da man fik Øje paa Søren Peter, kom der Bevægelse over alle, og man ventede at faa noget fornøjeligt at høre. Det var, som hans Sind blev lettet for al Bekymring, i samme Øjeblik han traadte ind. Han stillede sig op inden for Døren forkommen efter Turen og skuttede sig af Velvære over at være indendørs.

Folkene, der vidste, hvor han havde været, spurgte, om der var kommen Vraggods i Land.

Han traadte hen til Disken uden andet Ærinde end at faa en Dram.

Nej, svarede han klynkende, der var ingen Ting .... men der var da et farligt Hav.

Du saa vel ikke noget til Ole Skærpe, faldt en Stemme skosende ind, og Trækkene i flere Ansig⸗ter begyndte at vise Tilbøjelighed til at le.

Men Søren Peter overhørte Ordene og stillede sig taalmodig op ved Disken, for at vente paa Tur, til han kunde faa sin Dram, men Handelsmanden syntes ikke at have Tanke for hans Ærinde i Bo⸗den, skønt han stod med et grinende Ansigt fra det Øjeblik, Søren Peter var traadt ind.

Og pludselig svarede Handelsmanden for ham.

Kan hænde Ole Skærpe er blevet i Land og kun de andre er sejlet afsted, han pressede Stemmen frem dybt nede fra, saa den fik en pibende Lyd.

Han maa da passe paa sine Penge ....

Han satte et Udtryk op som en fjoget, der kun talte af Enfoldighed.

Flere Ansigter gav til Kende, at man var enig med ham, men alle tog sig i Vare for at ytre nogen Mening.

At Kvindfolk laver saan Opstandelse, blev Han⸗delsmanden ved, det er at holde Begravelse, før Manden er død .... det er Tilte, der er med Barn, saa har de Kvindfolk det saan .... og hendes Mor hun kender ikke til bedre, end om hun kan kom⸗me til at tude.

Et Par af Folkene maatte le højt; skønt man kendte Handelsmanden nøje og var vant til at op⸗

fatte hans Snak, morede man sig over den fjottede Person, han gav sig Udseende af at være.

Endelig fandt Søren Peter, at Ventetiden havde varet længe nok, og bøjede sig over Disken.

Du kommer til at skænke en Dram, Købmand, sagde han med ydmygt Ansigt.

Han havde staaet paafaldende stille, medens den anden snakkede, med den rette Følelse af, at det var hans Tilsynekomst, der gav Anledning til Talen, og det var ham en Lettelse, at der ikke blev talt direkte til ham.

Har du ingen Dram faaet, Søren Peter, svarede Handelsmanden med en Blinken til de andre og skænkede for ham. Da skal du sandelig ha dig en.

Søren Peter førte Glasset til Munden med en rystende Haand, som røbede den Uro, der rørte sig i ham. Da Folkene bemærkede det, blev man skaansommere, man var enig om, det vilde være ukristelig Gerning, om Ole Skærpe tog Ejendom og Dyr fra ham. Men Handelsmanden syntes derimod at komme i endnu bedre Humør.

Du har vel kigget godt efter dem, Søren Peter, fortsatte han sin Skæmt, at de ikke ligger derude og drovner.

Alle saa, at Søren Peters Ansigt blev hvidt og forvirret.

Vorherre bevare dem, udbrød han.

Handelsmanden skyndte sig at skænke en ny Dram i Glasset for ham for at dække over sine Ord.

Du kan vel ta en bette Dram til, lo han forekommende.

Blikket i Søren Peters Øjne blev helt borte, og han tog ivrig efter Drammen og drak. Trofast, der var bleven udenfor, stak pludselig sit store og lodne Hoved op bag Glasruden i Døren og trykkede med Forpoten Dørhaandtaget ned. Straks den var inde i Boden, stillede den sig hos Søren Peter med Kroppen trykket tæt op ad hans Ben og logrede og slikkede efter hans Haand.

Et Par af Mændene vilde kalde den til sig, men den rørte sig ikke, den blev bare staaende med bedrøvet hængende Hoved og med de brune, trofaste Øjne næsten skjult under de tætte krøllede Haar. Men Søren Peter mærkede den ikke, han saa, at han havde alles Tanker rettet paa sig.

Ole Skærpe er ingen ringe Karl, sagde han og tog Mod til sig og saa paa dem; er han paa Havet, bjerger han nok sig selv og de andre i Land.

Der lød en bifaldende Mumlen til hans Ord, som viste, at de fleste af de tilstedeværende var af samme Mening.

Det er sandt, medens En husker det, sagde han igen, henvendt til Handelsmanden, Havet har været oppe ved dit og Ole Skærpes Vraggods. En kommer derfra, Havet har splittet Bunkerne ad.

Der kom en ivrig og lyttende Graadighed over Handelsmandens Væsen.

Hvad sier du, udbrød han, Herregud .... er det drevet tilhavs ......

Nej, svarede Søren Peter, En tror nok, det lig-

ger i Stranden. Men det er væltet imellem hin=anden.

Flere af Mændene gav sig til at le.

Det blir nok Fornøjelse .... Du maa heller se at komme afsted, Købmand, før æ Kong kommer hjem ....

Det drejede sig om noget ophugget Tømmer af et Vrag, som Ole Skærpe og Handelsmanden hav=de købt hver sin Part af.

Søren Peter syntes allerede at angre sin Tale og forstod, at der vilde blive Ufred af det ogsaa.

Har Ole Skærpes ogsaa været i Havet, spurgte Handelsmanden.

Søren Peter nikkede, skulde han tale sandt, maatte han indrømme det ogsaa.

Da Søren Peter gik tilbage gennem Byen, var han oplivet, det skyldtes ikke Drammene alene, men han var sluppet fra sine onde Tanker. Hans Skridt var lette, da han kom ind i Stalden for at fodre Hestene. Han blev staaende oppe i Baasen og glattede Manken ud, som hang filtret og tjavset, uden at han i lang Tid havde haft Øje for det. Og Trofast fulgte ham fornøjet i Hælene fra Hakkelsekassen til Baasen, logrende til hver af hans Bevægelser og til hver Lyd, der kom fra hans Læber.

Pludselig blev han staaende og faldt i Tanker; nu havde han gaaet Dag efter Dag og rodet om i et Mørke .... og saa syntes alt med et at være lysere.

Det ender nok ikke saa slemt, kunde han høre en Røst tale forhaabningsfuldt i hans Indre, han var nærved at le, som havde han kyst sig selv med sine Tanker.

Han satte sig hen paa Hakkelsekassen, der stod ved Staldvæggen, for rigtig at fordybe sig i en lykkelig Tilværelse. Han gjorde sig egentlig ingen Tanker om, hvordan Hjælpen skulde komme.

Men med et gik en Tanke gennem hans Hjerne og gjorde ham saa ivrig, at han ikke kunde holde sig i Ro.

Jane, hun maatte afsted og snakke med Sofie, inden Ole Skærpe rakte hjem .... de to Kvindfolk maatte bli enige, og saa fik den Gamle nok gi sig.

Der var baade Stald og Beboelse i samme Længe, saa man kunde gaa fra Stalden ind i Frammerset. Jane stod ved Gruen og ristede Fisk til Middag, hun var et Hoved højere end Manden. Men trods de kraftige Lemmer og store Former var der en vis Skønhed over hende, som gav hende Tiltrækning; før Giftermaalet med Søren Peter havde der været megen Snak i Gang om hende .... men i Aarenes Løb var Folk bleven trætte deraf, og nu havde Folkesnakken tiet længe.

Hun ventede at møde Søren Peters vante bekymrede Mine; men da hun saa hans fornøjede Lune, troede hun først, at den skyldtes Købmandens Dramme. Hun var ikke slem til at skænde, at han havde været i Handelsboden i Dag, kunde hun godt unde ham.

Hun saa straks, at han var optaget af noget.

Var der drevet noget i Land, spurgte hun.

Han standsede med et Ryk og bragtes ved hendes Ord tilbage til Virkeligheden.

Der var kommen nogle Planker, løj han for at tilfredsstille hende og traadte ind i Stuen.

Han satte sig paa Bænken og stirrede ud i Stuen

med en Følelse af, at hans Sind igen skulde tynges ned.

Havde Vorherre bare fyldt hans Strand med Planker, da var der nok blevet Raad for baade det ene og det andet.

Da Jane kom ind og satte paa Bordet, saa hun endnu nøjere paa ham, hun var altid ømtaalig for ham og blev let rørt, naar han klagede.

Hun kunde tydeligt se, at hans Sind atter var opfyldt af Spekulationer, til Tider var han saadan, at det tog baade hans Søvn og hans Madlyst.

Bette Jane, begyndte han med en klejn Stemme, du skulde gaa til Sofi og faa snakket dig til Rette med hende om vore Sager, før Ole Skærpe kommer hjem .... Vil hun hjælpe os, kan hun nok stemme ham tilfreds.

Jane var altid lysten efter at komme ud og snakke; selvom dette var et ydmygende Ærinde for hende, saa kunde der dog være nogen Fornøjelse ved det .... men dette var kun den ene Side af Sagen for hende. Der kom noget spottende og haardt i hendes Øjne, Ole Skærpe vilde gøre dem til Stakler, kunde hun tale Sofie til Rette, vilde det være en List.

Du tror, Ole Skærpe saan lar sig snakke fra sine Penge, hun talte med Kulde, og dog forstod Søren Peter, at hans Tanke ikke blev afvist.

For ham var Jane det klogeste og stærkeste Kvindfolk i Verden, og han smilte op til hende for at give sin Tiltro til hende til Kende.

Hun satte sig til at spise Fisken og Kartoflerne

sammen med ham uden at tale mere om den Sag, hun nærede en dyb Misundelse mod Ole Skærpes Kone, Ole Skærpe havde hentet hende i Købstaden efter sin første Kones Død .... han havde været baade hos den ene og den anden og tinget og klaget for at faa en i Mors Sted til bette Semine, den sidste, han kom til, det var Sofi. Han havde villet fæste hende som Pige, men hun havde svaret ham, at hun skulde gerne komme til ham. men kun paa den Betingelse, at hun ikke rejste igen, før hun blev baaret ud derfra i sin Kiste.

Ud paa Eftermiddagen gik Jane fra Huset klædt paa til Bygang; hun førte sin kraftige Skikkelse frem mod Stormen med en Holdning som et Karlfolk, men Gang efter Gang maatte hun snu sig for at trykke Skørterne ned om sig.

Henne paa Vejen mødte hun en Mand, der allerede paa lang Afstand kom hende i Møde med et henrykt og leende Ansigt, og han begyndte at snakke længe, før hun kunde opfatte, hvad han sagde.

Du er ude at gaa, Jane, i det Vejr .... det er da ellers ikke for Kvindmennesker.

Han keg lystig ned ad hende og morede sig over hendes Kamp for at holde Skørterne i Orden, han var saa høj, at han ragede et Stykke op over hende.

Ja, det her er da farligt, svarede hun skælmsk.

Nu løjer den til Aften, sagde han og stirrede op mod Himlen, som stod der et Tegn skrevet deroppe.

Jane skiftede Mine.

Tror du, Dommer Janus, at de Karle er paa Havet ....

Hun granskede i hans Ansigt for at se Virkningen af sine Ord, men han svarede hende med en aaben Latter og et rent Udtryk, som var der ingen Ondskab til.

Skulde de Folk være saa dumme at være paa Havet, snakkede han mundrap afsted, aldrig i mine Dage faar nogen mig til at tro, at Ole Skærpe skulde være den Mand.

Ole Skærpe er da ikke ræd, blev hun ved.

Nej nej, nej nej, svarede han ivrigt, det kan ingen si .... Hvor skal du ellers hen, Jane.

Hun forsøgte at rette sit Ansigtsudtryk efter hans, saa hun ogsaa blev mild af Udseende.

En skal da til Ole Skærpe, sagde hun.

Skønt han øjeblikkelig anede Hensigten med hendes Ærinde der, blev han hensynsfuldt ved at le, for at hun ikke skulde mærke hans Tanker.

Jeg skal maaske ta en bette Hilsen med fra dig, Dommer Janus ....

Det vilde være skøn af dig, Jane, svarede han, men denne Gang blev han mere stille. Du kunde si Semine, om du kunde komme afsted med det, at En gerne vilde snakke med hende.

Jane teede sig, som om det var en Spøg, de havde for, og dog saa hun Følelserne i hans Øjne.

En skal nok si hende det, Dommer Janus, sagde hun fortroligt og med en vis Medfølelse.

Jane blev budt til Sæde i Køkkenet af Sofie. Længe lod hun, som om hun ingen Ærinde hav-

de, men blot kom for at snakke. Medens hun klagede over Vejret, iagttog hun Sofies Ansigt for at opdage Ængstelse hos hende, men denne gen=nemskuede hende straks.

De er saa pylrevoren, de unge Koner, var den Forklaring, hun gav.

Jane fik Kaffe og Kage stillet for sig paa Køkken=bordet, tilsyneladende var hun i det fornøjeligste Humør, skønt Øjeblikket nærmede sig, da hun maatte fremkomme med sit Ærinde. En Stund sad hun tavs for at vinde fuldt Herredømme over sig, hun havde med Hensigt talt saadan, at de blev enige om alle Ting. Men Sofie var ikke ringere til at forstille sig, hun vidste, at den anden sikkert havde et Ærinde, og ventede aarvaagent paa at faa det at høre. Ogsaa hendes Væsen gav tydeligt til Kende, at de var Veninder.

Jane begyndte at flytte urolig paa sig og kom i en Slags Sjælekval, og pludselig svigtede Evnen til at beherske sine Følelser hende, hun var nærved at briste i Graad.

Det er saa ringe med Søren Peter, begyndte hun, han græmmer sig til Døde .... En har maattet love ham at gaa herhen og tale med dig Sofie. Sø=ren Peter har ingen Penge til Ole Skærpe denne Gang heller.

Vorherre Jøsses, Jane, svarede Sofie helt for=skrækket, vil du ha, jeg skal tale med Ole Skærpe om de Dele .. ..aldrig i mine Dage faar nogen mig til at blande mig i noget med ham, det har En før faaet Besked paa.

Jane blev siddende med taarefyldte Øjne og syntes paa en Gang at blive stum. Hun fik Følelsen af, at fra dette Øjeblik var Skæbnen uafværgelig for dem. Hun foldede Hænderne og stirrede frem for sig med Skammen og Elendigheden synlig for sine Øjne.

Du faar ikke svare mig saan, Sofie, sagde hun, medens et Par Taarer trillede ned ad hendes Kinder, det stridbare, der ellers var over hendes Sind, syntes borte. Du har din Mand paa Havet .... Vorherre er Vidne til vor Gerning.

Sofie rejste sig med brændende Kinder, ogsaa hun kastede al Forstillelse til Side.

Du snakker, Jane, sagde hun med lav Stemme. En er snart et gammelt Menneske og kender baade lidt til Vorherre og til Mennesker. Om det skulde hænde, som du sier, tror jeg ikke, at Vorherre vilde blande Snak om Penge i det. Det er sandt, at jeg er Ole Skærpes Kone, men jeg er heller ikke mer, og det betyder ikke stort i saan Sager.

Nej, Jane, Du og Søren Peter faar selv snakke med ham, om det kan hjælpe ....

I dette Øjeblik gled Semine frem i Køkkendøren, ingen havde hørt hende komme, saa hun stod pludselig uventet foran dem begge. Der var en aabenlys Følsomhed at se i hendes blege Ansigt, som havde hun staaet ude i Gangen og hørt Samtalen. Med næsten tryglende Øjne saa hun hen paa Stedmoderen for at bede hende være god.

Mor, sagde hun med mild Stemme, naar Far kommer hjem, er han glad og lar sig nok sige et bette

Ord .... jeg skal gerne tale med ham om Søren Peter.

Sofie saa skarpt hen paa Datteren uden dog at røbe, om hun misbilligede hendes Tale.

Barn, sagde hun kort, du kender vist nok Far, naar nogen vil snakke ham til noget.

Men pludselig gav hun uforbeholden sin Mening om Søren Peter til Kende.

Han var god saan .... men der var vist ikke et Menneske i Byen, som mente, at han var Mand for en Bedrift .... og du, Jane, du er djærv og ferm, det er sandt nok, men ingen Ting monner for dig heller. Nu blir du vred, og det kan ingen Menneske fortænke dig i, sluttede hun.

Jane blev siddende et Øjeblik med Øjnene i Gulvet og følte sit Nederlag; at hun ikke straks rejste sig og gik, skyldtes det Budskab, hun havde med til Semine. Hun vilde bringe hende den Glæde til Tak .... og ude i Gangen fik hun hvisket til hende, at hun havde en Hilsen med, og hun saa straks Semines Øjne skinne.

Søren Peters Sted laa ved Kirkegaarden, kun et Par Huslænger derfra. Paa Østsiden over mod Søren Peters var Kirkegaardslaagen, som Stormen for Aar siden havde brudt af Hængslerne. Tæt ved Indgangen var rejst et Klokketaarn af svære Bjælker, og deroppe under et Tag hang Klokken, som ikke var større end et Skæppemaal. Naar man ved Begravelser ringede med den, blev der ligesom aabnet en Dør ind i Evigheden for den Bortgangne, en Dør, som et Øjeblik syntes at blive staaende paa

Klem for de efterlevendes Øjne, saa man kunde kigge ind i Himmellyset.

Om Aftenen, efter at Søren Peters to Køer var malkede, aabnede Jane Lemmen i den vestre Dør og keg ud; skønt Stormen tudede om hende, blev hun staaende og lyttede, hun vidste, at Semine gik den Vej mellem Huset og Kirkegaarden, naar hun listede sig til Møde med Dommer Janus. Det undrede hende, at hun saadan kunde slippe afsted for Sofie .... man maatte næsten tro, at hun var vidende om hendes Ture, maaske holdt hun med Steddatteren.

Pludselig jog én Forskrækkelse gennem hende og fik hende til at trække Hovedet til sig.

Herre Jøsses, hvad var det, der lød .... hun fyldtes paa en Gang af Uhyggefølelse, det var Begravelsesklokken, hun hørte ringe.

Hun stak Hovedet ud gennem Dørlemmen igen og lyttede paany.

Herre Gud, det var den .... hvad betød nu det ....

Hun hørte tydelig Klangen af Klokken komme flyvende med Vinden, men ikke med den samme Lyd, som naar den blev ringet af Menneskehaand; hun blev kold paa Kroppen .... det var hændt før, at man havde hørt den Klokke ringe, og hver Gang havde den varslet, at En skulde afsted.

Hendes Tanker faldt uvilkaarligt paa Søren Peter, han var bleven saa sær stille fra det Øjeblik, hun var kommen tilbage fra Sofie. Han var listet

ud af Stuen, ræd for at høre Beskeden, hun bragte, som havde han gættet den øjeblikkelig.

Snart hørtes Klokkeklemten stærkere, snart var den ikke til at kende .... det var nok Rebet, der havde slidt sig løs, saa Vinden nu tog i den. Det var bedst at faa den bunden, saa stygt det var at høre.

Søren Peter sad inde paa Bænken med Trofast liggende ved sig under Bordet. Af Ydre saa han ud, som han var ved at sovne ind, men trods Søvnigheden forblev der noget usselt over ham.

Søren Peter, sagde hun stilfærdigt, da hun traadte ind, du faar nok gaa udentil et Øjeblik, Kirkeklokken har revet sig løs, saa En kan høre Vinden slaa med den.

Søren Peter drejede Hovedet hastigt hen mod Konen. Der stod en Talgpraas paa Bordet, som kastede et svagt Lysskin ud i Stuen, i dets Skær saa hun hans Ansigts graa Farve og den Forskrækkelse, der kom i hans Øjne.

Du faar binde Rebet fast, at vi ikke skal ha den Lyd hele Natten.

For hans Skyld talte hun rolig og hverdagsagtig og fulgte med ham tilbage til Stålden; han blev baade gammel og ringe, medens han stavrede afsted foran hende.

De standsede begge ved Stalddøren.

Hører du den ringe, Søren Peter, spurgte hun.

Han nikkede blot til hende.

Nu skal jeg gaa derud, Jane, sagde han saa, det har ingen Ting at betyde .... det har ingen Ting

at betyde, hørte hun ham gentage, medens han gik ud gennem Døren.

Han famlede sig frem til Klokketaarnet og fik fat i Rebet, der var bundet til Klokken, det var rigtigt, det havde slidt sig løs, og han bandt det forsvarligt fast.

Saa du ringer for En, snakkede han højt, han greb om en af de svære Stolper for at have et Støttepunkt i Mørket, men pludselig sank han ned paa sine Knæ og stirrede ind paa Kirkegaarden, han var en ulykkelig.

Da gik der et Stød igennem ham, han fik Øje paa Omridset af en Skikkelse, der bevægede sig forbi Kirkegaarden .... det var Semine, der var ude at møde Dommer Janus.

Dommer Januses Fædrenegaard laa paa en Slette Sønden for Byen. Vesten for Sletten laa en høj Klitrække, der strakte sig fra Havet ind i Landet; Semine tog Vej derover, hvor der var mørkest og Læ for Vinden. Hendes Skikkelse var indsvøbt i et stort Sjal, og hun skred underlig langsomt afsted. Hele Tiden havde hun Blikket rettet over mod Gaarden, hvor der brændte Lys bag et Par Ruder.

Pludselig rejste Dommer Janus sig op fra Mørket foran hende fra et Sted i Bakken, hvor han havde siddet og ventet paa hende; hun blev ikke forskrækket.

Semine, sagde han, det var skønt, at du kunde komme, og han tog stilfærdig hendes Haand frem fra Sjalet.

De fulgtes et Stykke Side om Side hen langs Bakkerne, til han fandt et Sted, hvor der var godt Læ.

Skal vi sætte os en bette Stund, Semine, at vi kan tale sammen, sagde han og drog hende lempelig ned paa Bakkeskraaningen.

Ovre paa den anden Side af Sletten saas smaa rødlige Lys skinne i Ruderne rundtom i Husene, ellers laa baade Himlen og Jorden skjult i Mørket. Oppe fra Bakketoppen væltede Stormen frem og naaede først Jorden ude paa Sletten med en Lyd som af en vældig Masse, der opfyldte Rummet, men ind imellem Larmen kom der korte Stunder fyldt af Stilhed.

Skønt der kunde gaa lange Tider hen, uden de kom til at tale sammen, sad de begge tavse og med bøjede Hoveder. Hvert Menneske i Byen kendte deres Kærlighedshistorie, der var saa gammel, at den gik helt tilbage til Skoleaarene, gennem mange Aar havde man haft Medfølelse med dem, selvom man nu var blevet vant til dette Forhold.

Semine, sagde Dommer Janus med sit Ansigt tæt ved hendes Kind dog uden at røre den, En har bestemt at tale med din Far igen, naar han rækker hjem.

Han trykkede om hendes Haand, men hun turde knap gengælde hans Kærtegn af Frygt for at vække Haab hos ham, og alligevel var hun bevæget.

Nu er vi da voksne, sagde hun .... En har i alt Fald været det længe.

Hun tav en Stund, saa lænede hun sin Skulder

over mod ham og gav ham derved sin Kærlighed til Kende.

Janus, sig du Far, at vi er glad for hinanden .... jeg ved knapt, om han husker paa det længer, at du har været hos ham.

Hendes Ord opflammede Dommer Januses Sind.

En gaar til ham, straks han er hjemme, Semine, gentog han med en saa ivrig Stemme, at han kom til at stamme.

For Aar siden havde han gaaet i det samme Ærinde til Ole Skærpe, som han nu igen vilde .... Da havde Ole Skærpe blot en Gang løftet Blikket fra Gulvet og svaret ham i spottende Tone,

Du faar se at bli noget ældre ....

Siden havde Dommer Janus ved flere Lejligheder kendt Ole Skærpes Vrede rettet mod sig.

Fryser du, Semine, spurgte han ømt og rejste hende op, en Stund stod de tæt ved hinanden, men de kunde for Mørket hverken se hinandens Øjne eller Træk, og dog bankede deres Hjerter af Glæde over at være hinanden saa nær.

Forlegen lagde han Armen om hendes Liv og førte hende med sig hen langs Bakkerne.

Du maa aldrig glemme at tænke paa mig, Janus, sagde hun med Skulderen tæt ind til hans Side.

Om Morgenen den tredie Dag rev Skydækket sig paa en Gang løs langs Havranden, og pludselig laa Horizonten tindrende klar, det mindede om et isdækket Hav, hvor Isen gik i Drift. Bølgetoppene slog op mod den blaa Luft fulde af Dagningen. Ogsaa Landet fyldtes af Lys, efter som Skylaget drev bort. Luften blev forunderlig stille, alt, der havde været i Bevægelse, standsede. Straaene, som Stormen havde trampet henover, rettede sig befriede efter den døgnlange Kamp.

Men Dagen igennem blev Havets Bulder ved at drøne ind over Landet, man kunde høre, at Kræfterne tømtes ud; først hen imod Aften begyndte Havfladen at lægge sig slet og blank, og Søen at brække over Revlerne i lange rullende Dønninger.

Midt paa Dagen kørte Handelsmanden Vester ad Stranden. Paa Agefjælen ved Siden af ham sad hans Pige i graa Vadmelskjole, hun tjente ham som Karl. Aldrig havde man kendt et stærkere Kvindemenneske, hun tumlede med Plov og Harve saa let som en Mand. Det hed sig, at hun var en Slægtning af Handelsmanden, men ingen vidste,

hvordan Slægtskabet var, skønt hun havde tjent ham i flere Aar. Man skæmtede med, at det var hende, der raadede. Gav nogen sig i Snak med hende, blev hendes Væsen haardt og indesluttet, saa der var ingen i Byen uden Handelsmanden, der kendte hende.

Da man saa dem køre afsted, blev der let af mange, man havde allerede hørt om Vragtømmeret, som Havet havde været oppe ved .... nu skulde han nok ud og bjerge til sig, inden Ole Skærpe rakte hjem.

Hele Dagen var der en Vandring fra Husene op paa Havbakkerne, skønt alle vidste, at Baaden neppe kunde ventes før den følgende Dag. Henimod Solnedgang kom ogsaa Ole Skærpes Kone op paa Bakken Norden for Huset og blev der staaende længe belyst af Solrødmen, hvis Glans kastedes ind over Stranden og ned over Husene, saa Murværket lyste med luerøde Farver.

Naar Sofie gik paa Bakken, kunde man snart vente dem komme ....

Ved Middagstid den følgende Dag lød Budskabet fra Hus til Hus, at nu kom de .... nu kom de. Og alle skyndte sig afsted.

Baaden holdt langs Yderrevlen, og man havde baade Sejl oppe og Aarer ude. Flere Ansigter smilte ved dette Syn, man havde nok Kisjag om Bord for at række Hjemmet. Baaden var næsten ret ud for Kysten, før der blev givet Kendsel derude fra. Der blev svunget med en Sydvest, og straks lød det fra Gruppe til Gruppe paa Hav-

bakkerne, at det var Tiltes Jens. Og fra flere Sider blev der vinket igen, nogle af Konerne løste Ho⸗vedklæderne og svang dem i Luften.

Man begyndte at skelne Ansigterne. Da sam⸗lede Opmærksomheden sig med et om Ole Skærpe, der sad ved Roret, man havde ikke set ham røre sig.

En synes, Ole Skærpe er bleven saa bette, blev der raabt, og man lagde Mærke til, at han sad saa sammenkroget. Da blev Ansigterne alvorlige, man forstod med et, hvad Folkene havde døjet.

Pludselig gav Mændene i Baaden sig til at hale af al Kraft i Aarerne, man vilde vise, at det var Havkarle, der vendte hjem .... og at man ikke blot havde bjerget Livet, men at man ogsaa havde Kræfter i Behold.

Da Baaden var ret ud for Landingspladsen, lagde Ole Skærpe Roret om, og i et Nu var Stæv⸗nen vendt mod Land. Det var, som den fløj det sidste Stykke fra Revlen til Havstokken, Folkene om Bord satte i med en Opsang, og en Stund hørte man de svære Aarers kraftfulde Gnid i Tollene, saa skurede Kølen i Grunden. Et Par af Folkene svang sig ud over Rælingen, som var det bare Ungdom, der kom, men straks de skulde til at tage Tag, saa man, at de var stive i Lemmerne, og at det smer⸗tede i Lænder og Led.

Sølle Karle, de er nok ringe, lød det medfølende fra Kvinderne.

Flere Folk satte sig i Bevægelse ned mod Baa⸗den for at give de hjemkomne en hjælpende

Haand, men man var tilbageholdende for ikke at krænke dem. Men snart blev det klart, at flere af Folkene knap havde Kræfter i Behold til selv at bjerge sig ud af Baaden og ind paa Stranden. De ravede om, som var de belæsset med tunge Byrder, og under et Par af dem saa man Benene slingre.

Ole Skærpe var den sidste, der rejste sig fra Toften og kravlede over Rælingen og vadede i Land, hans Skikkelse bevarede den Stilling, han havde siddet i, skønt han forsøgte at rette sig op; men han kom ikke højere end til Skulderhøjden af sig selv, saa blev han staaende i denne krogede Stilling, indtil Baaden var paa Land.

Ikke et Ord mælede han, og ikke en Bevægelse rørte der sig i hans Træk, der vedblev at være anspændte.

Pludselig fløj Meddelelsen om mellem Folkene paa Havbakkerne, at man havde Dynamit i Baaden .... og man havde holdt Havet under hele Stormen.

Man turde knapt fæste Blikket paa Ole Skærpe, som han stod der som en Mægtig, hvis Kraft syntes at overgaa alles.

At det var gaaet godt, at det var gaaet godt, lød det fra Gamle og Unge. Det var næsten, som man havde oplevet en syndig Gerning.

Ole Skærpe var traadt hen til Baadfolkene.

Drenge, sagde han med en Stemme, der var ru af Kulde, og medens Trækkene løsnedes i hans Ansigt, nu faar I heller la det bli med det og se til at komme i Hus ....

Men Følelsen, der rørte sig i ham, kom kun sparsomt frem.

Folkene lo med stive Ansigter, den Lyd, der var i hans Stemme, gav dem baade Ros og Tak.

De vilde da bjerge Sagerne op, svarede de.

Ole Skærpe keg op mod Havbakkerne.

Søren Peter kan køre det hjem, sagde han.

Men Søren Peter var ikke til at faa Øje paa noget Sted, man raabte hans Navn, men han var der ikke. Da saa man Dommer Januses høje Skikkelse komme ned fra Bakkerne og gaa hen til Baaden. Paa lang Afstand kunde man se hans leende Ansigt lyse frem midt i Alvoren, som omgav ham. Han gik lige hen til Ole Skærpe.

En skal gerne køre den Smule for dig, sagde han tjenstvillig som en Dreng, der vilde blive stolt, om han fik Lov at hjælpe.

Ole Skærpe biede med at svare og syntes tilsinds at vende sig fra ham.

Det er da ingen Ting, dette her, blev Dommer Janus ved uden anden Tanke end at ville hjælpe ham.

Da saa Ole Skærpe et Øjeblik paa ham og gav ham Svar i en spottende Tone.

Vil du gerne, kan du faa Lov at køre med det.

Og Folkene maatte dreje Ansigterne bort for ikke at smile over Dommer Januses Glæde.

Saa gik Ole Skærpe op fra Stranden, han kom tæt forbi et Par Klynger af Folk, der rettede Blikket paa ham, han var gammel og tung i Holdning, men der var kun faa, der ynkede ham. En enkelt

Gang saa han op med et hvast Blik, der syntes at spotte over deres Blødagtighed.

Da han traadte ind gennem Laagen i Stændet ved sit Hus, kom Semine ud og tog imod ham; hverken hun eller Sofie havde vist sig paa Havbakkerne for at se dem komme, Huset havde staaet med lukkede Døre, som var der ingen ventet der. Men nu saa man Semine lægge Armen ømt om Faderens Liv for at støtte ham, og han strøg med Bagsiden af Haanden over hendes Kind, medens hun førte ham ind gennem Døren.

Inde i Gangen tog Sofie imod ham med et muntert Ansigt, skønt hun ved første Øjekast saa, hvor ringe han var.

Du har nok Vand i Støvlerne, bette Far, sagde hun.

For første Gang kom der et Smil frem i hans Ansigt.

Ja, en bette Kende, Sofie, svarede han.

Du faar da være velkommen hjem efter den Sejlads, andet Udtryk gav hun ikke for den Ængstelse, hun havde været i.

Han blev fulgt ind i Stuen, og baade Semine og Sofie hjalp hinanden med at trække Olieklæderne og Søstøvlerne af ham; de maatte tage fat begge paa en Gang, saadan sad de trønnet fast om Benene. Da de fik dem af, var der endnu Vand i dem.

Herre Jøsses, bette Far, udbrød Konen, har du været i Havet.

Han var dyngvaad ind til det bare Skind, og de skyndte sig at hælde en Spølkumme varm Kaffe i

ham. Han saa ud, som hans Vilje var ved at slappes mellem deres Hænder, men alligevel blev de ved at holde en Leg i Gang imellem dem. Semine stod med blanke, følelsesfyldte Øjne og saa paa ham, pludselig satte hun sig paa Bænken ved ham, blot det at hun satte sig saa tæt hos ham, gav Udtryk nok for hendes Følelser.

Du skulde rigtig ha nogen Bask, Far, saan som du sejler, sagde hun.

Han saa paa hende med Kærlighed. Hans Sind havde været stumt af Træthed til dette Øjeblik, men nu vaagnede der en Taknemmelighed i ham, han bøjede Hovedet og stirrede ned i Gulvet med tunge Tanker for sig, han kunde endnu høre Havet og Stormen brøle og kende Baadens Bevægelse under sig .... Da saa han tydelig Undergangen og Døden for sig, som han havde kæmpet med i tre Døgn.

Gud har villet bevare os, Barn, sagde han med dyb og rolig Stemme.

I denne Stund stod det klart for ham, at det alligevel havde været retfærdigt at kæmpe for sin Ejendom .... havde han lydt Folkene og kastet den i Havet, hvem kunde da vide, hvad Gud havde ladet hænde.

Men Sofie fik ham op fra Bænken og ind i Sengekammeret, der var i den vestre Gavl af Huset.

Nu faar du putte dig, sagde hun og gav sig til at hjælpe ham af Klæderne, saa skal du faa at spise, naar du er til Sengs.

Semine kom med gennemvarmede Underklæder

af svær Uld og rakte det ind gennem Døren, og hans vaade Tøj blev kastet ud paa Gulvet. Han sad paa Sengekanten, medens Konen trak Trøje og Skjorte over Hovedet paa ham, hun vedblev at snakke i en skæmtende Tone for at holde Træt=heden tilbage hos ham, men han sad og blev tun=gere og tungere.

Hun gav sig til at fortælle om Tilte og de rædde Koner.

En kunde bare si dem, at de fik bie ....

Hun er vist kessel, den Pige, svarede han kort, ligesom Moderen.

Han opfattede den Uro, der havde været i Byen, og et Øjeblik syntes han paany at faa Lyst til at spotte, men hans Sind var for træt.

Han fik ogsaa Underbukser og grove Strømper paa for rigtig at faa Varme, og han lod Sofie bakse med sig, tilsyneladende halv sløv af Udmattelse.

Hvem var Vester paa Stranden, da vi kom sej=lende, spurgte han bedst, som hun troede, han var ved at sovne hen, En saa Folk henne ved Vragtøm=meret.

Sofies Ansigt blev straks alvorligt.

Var der Folk derhenne, kan det vel ikke være andre end Købmanden, svarede hun, han har væ=ret Vester baade i Gaar og i Dag.

Ole Skærpe vilde rejse sig fra Sengekanten for at komme afsted med det samme, men Sofie lagde Hænderne nænsomt paa ham.

Nu skal du hvile, bette Far, sagde hun, du kan nok trænge til at strække dig.

Og hun fik ham væltet ind i Sengen og dækkede ham omsorgsfuldt til under Dynen, og hun skyndte sig saa ud for at faa noget Føde i ham, inden han sovnede.

Semine traadte stilfærdig ind i Kammeret i hendes Sted og blev staaende henne ved Døren. Ole Skærpe sukkede dybt og foldede Hænderne over Dynen, medens Følelsen af Tryghed bredte sig ud over hans Ansigt, nu han laa i Hjemmet. Semine holdt sig stille og troede, at han takkede Gud, men med et flyttede han Blikket hen paa hende.

Bette Barn, sagde han, det er ellers skønt at ligge i sin Seng .... En sier Vorherre Tak.

Hun satte sig paa Sengekanten hos ham og lagde sin ene Haand hen over hans foldede Hænder med hele sit Væsen fyldt af Inderlighed.

Far, sagde hun med sagte Stemme, En har lovet at si dig, at Jane har været hos os.

Hun saa ængstelig paa hans Ansigt, usikker om, hvad han vilde svare.

Naa, hvad vilde hun da, Barn, sagde han i samme milde Tone, som han havde talt i før.

Det var om de Renter, svarede hun.

Han smilte op til hende stadig i Spøg.

Havde Jane Pengene med, Barn ....

Semine rødmede og forstod, at han spottede hende.

Hun vilde be dig, om du kunde vente en bette Stund, svarede hun.

Han saa pludselig ømt paa Datteren, medens

hans Blik ransagede hendes Ansigtstræk; det var, som han saa noget hos hende, der ængstede ham.

Semine, sagde han med dyb Alvor, du faar ta dig i Vare, du har et blødt Hjertelag, det har gjort mangt et Menneske Fortræd.

Men saa afbrød han sig selv.

Nu skal En til at sove, bette Barn, Jane hun er af dem, der har nemt til at tigge og trygle ....

Men bekymmer du dig ikke om det, føjede han beroligende til for at bevare den Godhed, der var i hendes Sind.

Hun blev siddende paa Sengekanten, men et Øjeblik efter sov han; da lagde hun sine Hænder foldede ned i Skødet og turde ikke rejse sig af Frygt for at vække ham. Der var kommen et Udtryk af Smerte over hende, og hun sad pludselig med udslukte Træk.

Da trængte Lyden af en Vogn, der kom kørende til Huset, ind til hende, hun rejste sig forsigtig fra Sengen og listede sig ind i Stuen, hvor hun blev staaende paa Gulvet med Hænderne trykket mod Brystet, gennem Stilheden kendte hun Dommer Januses ivrige Stemme snakke til Stedmoderen .... og med et forstod hun, at han bragte noget for Faderen.

Hun traadte nærmere Vinduet for at faa ham at se, hun kunde høre Glæden, der var i hans Stemme, lyde ind til sig, som gik han derude og troede, at Ole Skærpe vilde paaskønne ham for det, han gjorde .... hun kendte hans Følelser paa hans Skridt, han gik altid saa voldsomt, naar han

blev glad. Hun vilde træde til Vinduet for at se hans Ansigt, hvis Udtryk ligesom aldrig kendte til Sorg. Hun vidste, at hans Øjne var ved Ruderne for at møde hende, men da hørte hun Sofie komme gennem Forstuen, og hun vendte sig derfra.

Dagen gik til Ende med skinnende Sol, fra alle Skorstenspiberne stod Røgsøjler tilvejrs i den stille Luft og svandt ind i Himlen. Inde fra Husene hørtes Latter, og overalt var Børnene i Leg, som havde ogsaa de været bange og nu følte sig glade og trygge. Snart dukkede en Kone frem i en Dør og snart en i en anden og tyssede paa dem eller fik dem af Vejen, for at de hjemkomne kunde faa Lov at sove, og der stod en Kaffelugt ud gennem Døraabningerne bag dem, som fortalte, at der blev fejret Gensynsglæde. Tiltes gamle Mor var ustandselig i Graad, først hjemme hos Datteren, medens denne puslede om Manden med tørre Klæder og styrkende Sager .... hver Ting, Datteren rørte ved, drog Minder frem hos hende. Da Manden skulde sove, fik Datteren hende afsted, men hun naaede ikke længer end til Naboens, hvor hendes Taarekilder fik ny Lejlighed til at rinde. Man snakkede til hende fuld af Skaansomhed, men med et Glimt i Øjet, som fortalte, at nu havde man da Gud være takket kun Grund til at være glad.

Hele Eftermiddagen var hun omkring paa Gæstning og blev trakteret, saa hun til sidst selv mindede om en skinnende og dampende Kaffekedel.

Man stod bag Ruderne og morede sig over hende, da hun endelig gik hjem.

Nu gik Tiltes Mor med mindst tyve Kopper Kaffe under Hjertet ....

Ved Solnedgangstid lød der pludselig Toner af Harmonikaspil. Det hørtes ind i Husene, og rundt omkring blev Døre aabnet; baade over Ungdommens og Gammelfolkenes Ansigter gled tilfredse Smil, man kendte straks Musikken.

Det var nok Hjordel, der spillede op til en Dans, lo man, og ingen kunde nægte, at der var Grund til en Stunds Lystighed.

I den vestre Ende af Handelsboden var der en Port, som blev brugt til Lager for hjemkomne Sager, og som nu og da ogsaa blev benyttet til Dansegulv. Derhenne med begge Portdøre paa vid Gab, støttet op mod den ene Portstolpe, sad Hjordel og modtog enhver, der kom, med et Flir over Ansigtet. Med den ene Fod traadte han Takten; hvert Øjeblik blev Udtrykket i hans Ansigt overvældet af den Mængde Følelser, der tumlede sig i hans Indre, snart syntes han at rives med af alvorlige Tanker, snart af søde Drømme.

Hele Tiden vimsede Handelsmanden omkring ham; siden Hjemkomsten havde Boden haft stærk Søgning, saa hans Ansigt skinnede af Fornøjelse. Selv var han midt paa Dagen kommen kørende hjem fra Stranden med et svingende Læs af bjerget Tømmer, og siden havde hans Ansigt baaret et snakkesaligt Smil.

Efter nogle Timers Søvn var Hjordel kommen

hen i Boden, frisk og fyldt af Ungdom, som om han slet ikke havde været ude for nogen Anstrengelser eller Farer, Handelsmanden havde givet sig til at traktere ham med en Dram, og Hjordel havde siddet paa Bænken som en Mand med Sommerens Fortjeneste i Behold og uden Kendskab til Livets mange Plager.

Handelsmandens Øjne holdt hele Tiden Jagt efter hans, det var lige meget, hvor mange Dramme Hjordel fik, det var, som de blev slaaet ud i en Pøs uden Bund. Hjordels Legeme var trods hans Ungdom tungt af Vægt. Brystet og Skuldrene var kraftigt udviklede i Forhold til den smalle Lænd og Benene, der havde svagt indfaldende Knæ næsten som hos en Kvinde, dette var Havkarlens Særkende og Arvelod fra den lange Roning og Sidden paa Tofterne. Hage og Kinder var skjult af kraftig Skægvækst, men alligevel var Ansigtets regelmæssige Form synlig, Næsen bar en stolt Krumning, og Brynene var allerede groet busket ud over de lyse, næsten vandblege Øjne.

Pludselig havde han rejst sig fra Bænken og var gaaet smilende ud af Boden, og til Handelsmandens Glæde gik han hjem efter Harmonikaen.

Saa blev der Dans .... Hjordel var kendt som den bedste i Byen til at spille.

Da han kom tilbage med Instrumentet og Folk saa ham, lød det med glade Stemmer:

Nu vil Hjordel, vi skal danse ....

Og inden han naaede Handelsboden, havde han et Følge omkring sig.

Ovre ved et af de nærmeste Huse var nogle Piger kommen til Syne, og der blev straks raabt til dem:

Kom nu, I skal ha Jer en Svingom ....

Og ingen var sene til at adlyde, Pigerne naaede knapt til Porten, før de blev grebet af et Par Karle, som svang dem ind paa Portgulvet, og saa var Dansen i Gang.

Aftenen var saa stille, saa man hørte Latter og Stemmer ind mellem Harmonikaens smægtende Toner rundtom mellem Husene, og nu og da steg Lyden fra de tungtfaldende Dønninger langs Stranden op gennem Stilheden som en Røst, der hørtes over alle andre Lyde.

Det var gammel Skik at fejre en lykkelig Hjemkomst med Dans, det hændte, naar man kom fra Havet med god Fangst, at man gik lige til Handelsboden med Havklæder og Søstøvler paa og fik sig en Svingom. Dansen var ikke blot ældgammelt Udtryk for Glæde, men hørte paa en Maade med til Mands Idræt; at have danset til den lyse Morgen i Havklæder og Søstøvler efter Arbejdet paa Havet var en Bedrift.

Ogsaa Tilte og hendes Mand kom til Stede for at danse; da de kom gaaende hen ad Vejen, holdt de sig tæt ved hinandens Side, saa deres Lykke var nem at se. Og straks de naaede hen til Portaabningen, tog Manden hende om Livet og svang hende rundt trampende i Gulvet af Glæde.

Stadig kom der flere, de fleste af Kvinderne var ranke og hærdebrede, men nogle havde ogsaa

svulmende Hofter og Ben solide som Mastestokke, men straks de faldt til i en Dans, var de vævre og lette og lod sig ikke danse af Gulvet en Nat igen⸗nem.

Blandt de unge, som var til Stede, var ogsaa Handelsmandens Søn, en Ungdom, der af Skik⸗kelse mindede om Faderen, men havde et aabent Ansigtudtryk; han havde været borte for at ud⸗dannes til Handelen, men var kommen hjem mod Forældrenes Vilje, det hed, at han havde Lyst til at bruge Havet, men Faderen vilde ikke hjælpe ham i Vej. Han stod med et alvorligt Ansigt og deltog ikke i Dansen.

En Pige, der længe havde holdt sig i hans Nær⸗hed, spurgte ham endelig spøgende:

Skal du ikke danse, Anton, skønt hun lo, var hun alligevel ængstelig for at høre hans Svar.

Vil du da, at En skal danse med dig, sagde han, og han tog hendes Haand og førte hende sindig ud paa Gulvet.

Da de dansede forbi Døren ind til Boden, duk⸗kede Handelsmandens Kone frem, det var sjæl⸗dent, at hun lod sig se, hvor Folk var samlet.

Anton .... Anton, kaldte hun.

Men Sønnen lo til Pigen og hviskede hende i Øret: Mor lier nok ikke, at vi danser ....

Og pludselig blev Pigen blussende rød.

Kun en enkelt Gang kom Handelsmandens Kone til Syne i Døraabningen inde fra Boden for at overvaage, at Manden passede Forretningen. Hun hilste paa ingen og fik heller ingen Hilsen igen;

skete det, rørte hendes Træk sig til en Grimas. Hendes Øjne var fyldt af Griskhed sammen med Frygt for at komme til at røbe det for nogen.

Da Sønnen og Pigen efter Dansen blev staaende sammen, kom Handelsmanden straks vimsende forbi dem med Fagter som en Bajads.

Du skal da osse ha dig en Dans med mig, bette Katrine, lo han og tørrede Pigen med sin sammenkrogede Finger over Kinden. Eller med ham der, om du da heller vil det.

Og han skubbede Pigen hen i Armene paa en anden ung Mand, der straks dansede afsted med hende, medens Sønnen blev staaende tilbage med et endnu alvorligere Ansigt.

Ustandselig var Handelsmanden beskæftiget med at bringe Drikkevarer omkring, for det meste havde han Brændevinsflasken i den ene Haand og et Glas i den anden. Det saa ud, som om alle var hans Gæster, og at han kun tænkte paa at skænke for dem .... og dog gjorde han paa den mest nøjeseende Maade Forskel, dem, der stod skrevet i Bogen og var daarlige Betalere, smuttede han med en komisk Øvelse forbi.

Hvert Øjeblik var han inde i Boden og omme bag Disken, hvor Regnskabsbogen laa opslaaet ved Siden af et tændt Lys .... og skrev op og skrev op, medens Konen ude fra Køkkenet spurgte ham, om han huskede at skrive den og den, som hun gennem Døren havde set ham skænke for.

Mange Gange drejede han Ansigtet leende om mod hende.

Nej, dět er sandelig sandt, ham har jeg glemt, Martha .... og ikke saa sjældent skrev han en Skænk op paany, som han lige havde noteret.

Ogsaa Gammelfolk deltog i Dansen, det var Stammens Triumf at se de ældste bevare Bevægeligheden og Kraften højt op i Aarene. En halvfjerdsaarig og enarmet svang snart en Pige og snart en Kone, Armstumpen, som var igen efter en Forfrysning paa Havet, satte han i Ryggen paa dem, saa Kvindfolkene sprang afsted med et Humør, som var de rædde for den og vilde rende fra den. Om hans Hoved stod der et Brus af Barnekrøller, endnu rødblonde, og fra hans Øjne skinnede en smittende Fortryllelse af Livskraft.

Se til Gammel Post Hans....se til Gammel Post Hans, lød stadig Udbrudene.

Til sidst var der samlet saa mange Folk, at man stod ud paa Vejen og trængtes om at faa Plads paa Gulvet derinde.

Ude paa Vejen stod Jane med Armene stukket ind under et stort Sjal, der var strammet baade ned over hendes Hoved og omkring hendes Skuldre, saa der kun var en Snip af Ansigtet at se. Paa den Maade plejede Enker og andre daarligstillede at gaa. Da man saa hende saadan, forstod man, at nu maatte det være ringe fat hos dem, naar hun saa aabenlyst gav det til Kende. Hun var ellers en af de vildeste Kvinder til at danse .... og derfor vakte hendes Tilbageholdenhed ingen Tiltro. Hun plejede at have Tankerne med sig; naar hun teede

sig saa alvorlig nu, var det for at vække Medynk og stille Ole Skærpe for Folks Dom.

Straks Handelsmanden fik Øje paa hende, kom han med Glasset, man lagde Mærke til det rundt omkring, da man vidste, at Søren Peters Skyld hos Købmanden var saa stor, som den kunde blive.

Bette Jane, du skal ha en Dram, hørte man hans Stemme smiske, er der ingen, som kan danse med dig, Herre Gud, saan en bette køn Pige.

Han keg sig grinende om.

Der staar Tønnes, hørte man ham raabe, og flere strakte Hals for at se efter ham.

Her har du en Dram, snakkede han løs, tag du den .... og saa faar du love mig at svinge Jane.

Og han skubbede Tønnes hen til hende, saa alle maatte le.

I mange Aar havde der været snakket om Tønnes og Jane, og sølle Søren Peter havde maattet høre mange Skoser. Tønnes var Ungkarl paa omkring fyrretyve Aar og sad med eget Hus, og Folkesnakken vilde, at han ogsaa havde Skillinger .... Gennem mange Aar havde han haft sin Gang hos Jane og Søren Peter, det, der blev gjort af godt mod ham, fandt han der, Jane havde stoppet og lappet hans Klæder, om det saa var af Kærlighed eller for hans Penge, det kunde ingen afgøre.

Trods Handelsmandens paagaaende Skæmt var det tydeligt, at han her vilde vise Hjertelag, hvor den store Ole Skærpe gjorde Fortræd. Stilfærdig lindede Jane Sjalet fra Hovedet og tilkastede Tøn-

nes, som stod kejtet og forlegen, et Blik, og hendes Øjne gjorde ham paa en Gang villigere.

Hun skød Sjalet ned om Skuldrene og ordnede sig til Dansen. Hun havde allerede fat i Takten, og paa et Øjeblik var hendes Kinder røde. Mændene kunde ikke holde Øjnene fra hendes Skikkelse, hun var altfor svulmende af Kraft baade til den sølle Tønnes og den sølle Søren Peter.

Time efter Time blev Hjordel ved at spille, men paa en Gang smækkede han Harmonikaen sammen, og i samme Nu stod alle dansende Par stille.

Hjordel, Hjordel .... spil, spil, raabtes der til ham tryglende fra alle Kanter.

Ikke et Slag, raabte han tilbage, og han greb en Kammerat i Skulderen, nu kan du spille, nu vil en anden til at springe.

Spil nu op, raabte han. Han trampede Melodien med Foden og greb en af Pigerne, og et Øjeblik efter gik Dansen videre.

Handelsmanden havde hængt en Lygte op i Loftet for at gøre det lyst derinde, men kun paa den midterste Del af Gulvet faldt Skærets runde Lyskreds. Naar man dansede derhenne, blev Ansigterne og Skikkelserne mere synlige, man saa, hvordan hvert Par gav sig hen, nogle med Latter og Lystighed, andre holdt hinanden omslynget med Miner, som dansede man frem mod sin Skæbnetime. Og naar man svang sig forbi Portaabningen, kunde man se Stjernene blinke oppe i det dybblaa Rum højt over den tætte Mur af Hoveder og Skuldre ude paa Vejen.

Midt i en Dans fik Hjordel Øje paa en fremmed Pige, der stod mellem Folkene paa Vejen. Han blev saa overrasket ved Synet af hende, at han traadte ud af Takten, hun var ham helt ukendt .... Ogsaa den fremmede Piges Øjne saa paa ham.

Pigen, han dansede med, mærkede hans Haand slippe Grebet om hendes Liv og skottede til ham, før havde han leet og haft bare kaade Ord, nu blev han alvorlig og tavs.

Da de var kommen forbi Porten, ruskede Pigen i ham.

Hvordan er det, du danser med mig, Hjordel, hun lo, skønt hun var baade saaret og ærgerlig.

Hun havde straks set, paa hvem hans Blik var rettet. Tilsyneladende fik hun ham i Humør igen, men hvert Øjeblik var hans Øjne hos den Frem= mede. Pigen sendte hende et harmfuldt Blik, hun var den af Byens Piger, som man mente Hjordel mest tænkte paa.

Han bøjede sig ned over hende for at erfare, hvem den Fremmede var.

Det ser du vel, Hjordel, det er en Fremmed, som skal være her i Vinter hos Fru Tvede ....

Bag den fremmede Pige skimtedes et blegt An= sigt ude i Mørket, det var Fru Tvedes syge Datter, som den Fremmede var sammen med, ogsaa hun stirrede efter Hjordel med beundrende Øjne .... før hun blev syg, havde der ofte været snakket om hende og Hjordel.

Da Dansen var til Ende, slap Hjordel Pigen uden at have et Ord at sige hende, og da en ny Dans be=

gyndte, blev han staaende uden at danse med, skønt der blev raabt til ham. Han anstrengte sig for at vise sit vante Ansigt, men inde i hans brede Bryst slog hans Hjerte høje og rungende Slag.

Kun en enkelt Gang skottede han over efter den Fremmede, hun var som en fin Dame for ham, saa det var helt sælsomt at se paa hende, baade hendes Klæder og Skikkelse forekom ham at være fra en anden Verden end den, han kendte.

Hun var kommen til Byen, medens han havde været borte, videre kom hans Tanker ikke. Rummet om ham blev paa en Gang saa trangt, at han maatte ud i den friske Luft, og han banede sig Vej ud mellem Folkene, flere snakkede i Forbigaaende til ham, men han opfattede knap deres Ord .... Der aabnede sig ligesom en usynlig Verden fuld af Længsel for ham, og som han syntes, han maatte i Berøring med, men selv da han slap ud paa Vejen og stod fri af Folkene, følte han, at han ikke var kommen den en Tomme nærmere.

Et Stykke henne ad Vejen gik han ind paa Marken, hvor han satte sig paa en Marehalmspul skjult af Mørket, han havde hende stadig for Øje .... og erindrede, hvordan hun havde set paa ham, hun vilde vist gerne have haft en Dans, og han fattede pludselig ikke, hvorfor han var lusket sin Vej bort. Da sprang han heftig op.

Hvorfor dansede ingen med hende, hun havde da haft Øjne som andre Kvindfolk.

Hans Sind fyldtes af Viljekraft, og han var nærved at rende for at komme tidsnok tilbage af Frygt

for, at en anden havde taget hende og nu dansede med hende ....

Men straks han naaede tilbage, fandt hans Øje hende paa samme Sted, han skubbede sig frem for at komme hen til hende, men for hvert Skridt han kom hende nærmere, mærkede han det drabelige Mod blive borte. Da fik den syge Thora Øje paa ham og hilste paa ham med et hjerteligt Smil. Der gik en Følelse af Taknemlighed gennem Hjordel, som havde hun vist ham den største Godhed.

Da blev der pludselig puffet til ham.

Bette Hjordel, lød Handelsmandens Stemme, nu maa du nok ha Sokkerne smurt .... Pigerne staar og blir kolde.

Og han rakte et fyldt Glas hen til ham. I samme Nu Hjordel løftede Glasset for at skylle Drammen ned, saa han den stjernefyldte Himmel over sig staa høj og vældig over Jorden, han stod et Øjeblik ravende som i Blinde, saa vendte han sig mod Pigen .... aldrig senere kunde han forklare, hvordan han kom hen til hende, han havde en Følelse af, at han havde været helt udslettet af Tilværelsen, indtil han pludselig fandt sin Arm om hendes Liv.

Han tænkte straks paa at vise, hvilken Danser han var, men han var knapt kommen i Gang, før de begge var ude af Takten. Hun var saa let, og Haanden, han havde om hendes Liv, var altfor nænsom og bange, han turde hverken trampe eller føre sig, som det var hans Vane.

Se til den Hjordel .... se til den Hjordel, lød

det flere Steder fra, og mange Par veg ud til Siden eller standsede op paa Gulvet for at se paa dem.

Næsten alle Pigerne stod med stramme Miner, men Hjordel mærkede intet til deres Uvilje. Hver Gang han saa paa sin Dame, mødte han et smilende Ansigt .... i Stedet for Pigernes vante blaa Øjne var hendes brune, det forekom ham, at han stirrede ned i et Dyb fuldt af Trolddom. En Varme som fra en Ild slog op mod ham, samtidig med at hans Sanser modtog Indtryk af et Væsen, gjort af andet Stof end de Kvinder, han havde Kendskab til.

Da Musikken standsede, blev han staaende med hende paa Gulvet.

Tak for Dansen, smilte hun og trykkede hans Haand og gik fra ham.

Hjordel flyttede sig med Følelsen af at have lidt Nederlag ud til Væggen, hvor han blev staaende den næste Dans over. Da blev der raabt, at nu skulde Kvinderne have Dansen og vælge, hvem man havde kærest.

De fleste af Pigerne sprang kaade hen til deres Kavalerer, medens Hjordel fik Lov at vente.

Da man begyndte at danse, uden at nogen agtede paa ham, kom der en Skamrødme paa hans Kinder; havde en i dette Øjeblik valgt ham, vilde hun have staaet hans Hjærte nærmest, men der kom ingen. Da skød Vreden op i ham, og han trængte sig ud af Porten, han vilde have noget at drikke.

Men pludselig stod den fremmede Pige foran ham og nejede.

Skal vi danse, spurgte hun.

Paa et Nu skete der en Forvandling med ham, han greb ubehersket om hendes Haand.

En skal sandelig svinge dig, lo han.

Han skubbede Folk til Side for at faa Plads, og Gang efter Gang løftede han hende kaad op fra Gulvet, medens han dansede afsted med hende, hun blev hed og rød, saa alle kunde se det, men hendes Ansigt blev ved at le, som oplevede hun en Morskab, hun aldrig før havde kendt. Paa et Øjeblik blev al hendes Omtanke hvirvlet bort i den Fart, Hjordel satte op .... hun havde ved at føle den Kraft, han besad, en Forestilling om, at hun blev bortført af en Kæmpe.

Han dansede hende helt ud paa Vejen tilbage til hendes Plads og slap hende først der, som var der ikke længer Grænser for hans Mod, han vilde paany danse, men da undslog hun sig. Thora havde lagt Haanden paa Venindens Arm.

Det var sent nu, de maatte hjem, sagde hun undskyldende.

Da Handelsmanden atter fandt Hjordel, stod han hensunken i Tanker, men straks Hjordel fik Øje paa ham, raabte han til ham:

Du glemmer nok at skænke ....

Det maa du ellers ikke si, Hjordel, og Handelsmanden skyndte sig at skænke for ham. Men der er ingen Ting, der fylder i dig. Du dansede ellers med en skøn Pige .... du er en rigtig Filur, ta du dig i Vare.

Hold Kæft, din gamle Kæltring, afbrød Hjordel

ham fortumlet og ubehersket, er du vis paa, at du ikke kommer Vand i Brændevinen.

Handelsmanden lo.

Du sier noget, det maa En næsten tro, siden ingen kan bli fulde, han tog Hjordel i Armen, men kom med indentil, saa skal du faa dig en Krasser.

Og han trak Hjordel med ind bag Disken, som var det store Hemmeligheder, der skulde betros ham.

Solen var allerede èt Stykke oppe paa Himlen, da Jane, kun iført Skørt, kom rendende over til Naboen kridhvid i Ansigtet og raabte, saa man hørte hende, før hun var inden for Døren.

Kristoffer, Kristoffer .... Herre min Gud, det er galt med Søren Peter ....

Kristoffer og hans Kone og en Søn og Datter sad med Grødfadet mellem sig endnu knap færdig med Davren. Solen var allerede inde gennem de søndre Ruder .... og lige før Jane kom, havde Skrigene af en Flok Maager, der fløj forbi nede langs Stranden, lydt ind i Stuen gennem Morgenstilheden.

Jane stod et Øjeblik i Døren, saa styrtede hun igen afsted, medens Manden kom op fra Bænken i en Fart.

Herre Jøsses, klagede Konen og var nær ved at puffe Manden ud gennem Døren for at faa ham hurtig afsted.

Selv blev hun staaende ude ved Husgavlen og stirrede forskrækket over mod Søren Peters Sted efter Jane og Manden, medens Datteren og Sønnen forblev i Stuen.

Inde i Loen fandt Manden Jane staaende med

begge Arme slynget om Søren Peters Ben, idet hun søgte at løfte hans Krop tilvejrs.

Kristoffer, du faar skære Rebet over, skreg hun jamrende til Naboen, der med rystende Hænder fik Tollekniven frem.

Jane var nær faldet over Ende, da hun fik Søren Peter med hele hans Vægt ned i sin Favn.

Herre min Gud, bette Søren Peter, jamrede hun, hvad har du da gjort med dig.

Kristoffer hjalp hende med at lægge ham ned paa Gulvet, og hun sank ned paa Knæ ved Siden af ham og rev hans Trøje og Bukser op helt ind til det bare Skind, men han var allerede næsten stiv.

Søren Peter, bette Søren Peter, blev hun ved at jamre, hvad er det, du har gjort ved dig.

Kristoffer fik sin Kone kaldt til, og begge blev de staaende i Lodøren og keg ind paa Jane; man kunde tydeligt paa deres Skikkelsers Holdning se den Uhyggefølelse, der havde grebet dem. Ogsaa nogle af de nærmest boende Naboer havde mærket Uroen og set Kristoffer komme rendende bag efter Jane, og da man fik Øje paa Konen ved Husgavlen, kom man selv frem i Dørene. Et Par Mænd traadte ud paa Vejen for at erfare, hvad der var paa Færde. Da Kristoffers Kone blev tilkaldt, fulgte man efter med underlig stille Skridt. Og en Stund efter blev Søren Peter baaret ud gennem Loporten fulgt af Konen, hvis Hulken hørtes lang Vej.

I Løbet af et Øjeblik var Budskabet ude over Byen .... Søren Peter havde hængt sig. Overalt kom Folk ud af Husene og snakkede sammen med

alvorsfulde Miner, det var, som man i den fredelige Morgenstund vanskelig fattede, at man var vaagnet op til en Dag fuld af Gru .... Ingen syntes at kunne tænke sig, at den skikkelige Søren Peter havde faaet et saa trist Endeligt.

Skønt det var Tid at begynde Arbejdet, holdt man sig samlet i smaa snakkende Klynger, efter som man var Naboer og Venner til .... og senere begyndte Konerne at byde hinanden ind til en Kaffetaar i Køkkenet med en Følelse af at trænge til Trøst hos hinanden i den uhyggelige Stund.

Men længe varede det ikke, før Snakkelysten var i fuld Gang, og efter som man modtog Beretning om det skete, blev Sindene baade dristigere og mere aabne.

Man huskede nu, at man havde set Søren Peter være til Stede en Stund under Dansen, han havde staaet ude paa Vejen med Trofast tæt op ad sig .... og da havde man netop lagt Mærke til, hvor sørgmodig han var. Det var paa samme Tid, som Jane havde danset med Tønnes.

Ja, sølle Søren Peter, han havde i mange Aar været tilovers.

Men disse Betragtninger blev snart overskygget af Snakken om Ole Skærpes Del i Søren Peters Død ....

Søren Peter blev lagt ind paa Langbordet i Stuen. Da Mændene havde faaet ham lagt til Rette, stod de en Stund og saa paa ham, han havde været en lille Mand, nu var han blevet saa lang, fandt de. Kristoffer foldede Hænderne og var nær ved at

komme til at græde, og man kunde se paa dem, at de hver for sig stod og mumlede deres Fadervor.

Jane blev ført til Sæde paa Bænken, og straks hun havde faaet sig sat, begravede hun Ansigtet i Armene mod Bordskiven tæt ved Mandens Fødder.

Bette skøn Søren Peter .... hvem kunde da vide, at du gik med saan Tanker.

Stilheden i Huset fyldtes af hendes Jammer, enkelte Gange løftede hun Ansigtet op og stirrede ud i Rummet for saa igen at begrave det i sin Sorg.

En har været ringe mod ham .... han har alle Tider været saa let at saare; bette skøn Søren Peter, du har bare haft gode Tanker.

Baade Mændene og Konen holdt sig paafaldende behersket under hendes Bekendelser, ikke en trøstende Ytring slap over deres Læber; der kom snarere et Præg af Strænghed i deres Udtryk, som var det en Stund, hvor ingen Menneskesjæl kunde forstille sig.

Da Mændene en Stund efter traadte ud i Gaarden, kom et Par af Nabokonerne derover og gik ind i Stuen for at hjælpe til.

Mændene fulgtes ad ind i Loen for at rydde op derinde, inden de gik deres Vej. Stigen, som Søren Peter havde rejst mod Tværbjælken, lagde de hen langs Muren, den forekom dem tung som Bly, da de bar den derhen .... dens Trin var det sidste Sted, hvor Søren Peters Fødder havde traadt paa denne Jord. Rebet, han havde brugt, var en Ende af et gammelt Faaretøjr, sort og fedtet af Faaretalg,

de kviede sig begge ved at røre ved det, men saa viklede de det sammen og hængte det hen paa en Spiger, saa fik Jane gøre med det, hvad hun vilde.

Alt, hvad de foretog sig, blev fulgt af Folk og Børn ude fra Vejen, hvor der havde samlet sig en hel Klynge. Ikke en Lyd hørtes ovre fra dem, det var næsten som man for sine Øjne kunde se Stilheden, der hvilede over Dagen, henne mellem Husene hørte man nu og da Skridt af gaaende Folk, eller der lød en ensom Brægen fra et Faar, som græssede paa Markerne. Solskinnet, der strømmede ned over Huse og Jorde, tændte et Lysskær i den blaa Luft, og man havde en Fornemmelse af, at nu fløj den Dødes Sjæl mod det tindrende, lyse Himmelblaa .... og dog vidste alle, at for den, der havde handlet som Søren Peter, forblev Himmerigs Dør lukket indtil den yderste Dag.

Pludselig kom Mændene i Tanker om Søren Peters Heste i Stalden og gik ind for at fodre dem.

De havde ventet at finde dem urolige af Sult, da det var længe over Fodertid, men begge Hestene stod med fyldt Krybbe. Kristoffer gik op i Baasen til dem for at se efter.

Hvad er det her, udbrød han øjeblikkelig bevæget. Dem er der sørget vel for.

Man skottede til hinanden med en Fornemmelse af, at Søren Peter i dette Øjeblik var lyslevende til Stede, og deres Ansigtsudtryk blev milde.

Saan var han, altid havde han stellet vel med Dyrene.

De begyndte pludselig at kigge sig om med Følel-

sen af at savne noget, det var Trofast. Og med et huskede de paa, at ingen havde set noget til den.

De traadte frem i Stalddøren og keg sig omkring, det var da underligt, hvor kunde den være.

Skulde den have gemt sig af Sorg ....

Aldrig havde man set den ene af de to, uden også den anden var til Stede .... og gennem mange Aar havde dette Venskab mellem Herre og Hund været til Morskab for alle, det var en almindelig brugt Skæmt at paavise, at Søren Peter og Pudlen havde ensartede Udtryk, som kunde de være Brødre.

Henne i Bryggersdøren traadte en af Konerne ud inde fra Stuen. I Lyset saa de, at det skinnede af vaadt i hendes Øjne, og de nærmede sig hende med Miner, forberedt paa atter at høre noget, som skulde røre Hjertet.

Han har allerede været paa Kirkegaarden, hviskede Konen lavmælt og bevæget, og Taarerne trillede ned ad Kinderne. Hans ene Trøjelomme er fyldt med Jord .... det har han saamæn været derovre og hentet.

Ansigterne viste, at de tilfulde forstod de Tanker, som havde bevæget Søren Peter til at søge Kirkegaarden, han havde villet sikre sig Jord for ikke at komme til at ligge som en Synder i sin Grav. De havde en Fornemmelse af Søren Peters gode Sjæl, medens de stirrede ud i det solskinsfyldte Rum, som saa de den flyvende for deres Øjne et Sted derude.

Da Konen vilde gaa ind igen, spurgte de hende om Trofast.

Hun slog Hænderne sammen og blev Genstand for ny Rørelse.

Var den henne .... Herre Gud, nu skulde hun spørge.

Søren Peter var flyttet ind paa Sengen i Sovekammeret og laa der, dækket med et Lagen, og Jane sad paa en Stol et Stykke fra Sengen. Hun var ophørt med at hulke, men Ansigtet var stadig opsvulmet af Graaden, og der blev ved at rende Taarer fra hendes Øjne. Hendes Væsen syntes allerede at vende tilbage fra dets selvanklagende Bodsvandring.

La Ole Skærpe nu bære sin Gerning, havde hun pludselig udbrudt.

Fra dette Øjeblik begyndte hun at vinde sit Sinds Styrke tilbage .... der var en anden, som her burde bære Skyld og Straf, og hun betroede sig til Konerne om sit Besøg hos Sofie.

Nu skønner En, hvorfor det var ham saa stærk om at gøre, at jeg kom afsted .... men bare den sølle Datter Semine havde Hjerte til at høre paa mig.

Men da Konen traadte ind og spurgte om Trofast, fik hun et nyt Graadanfald.

Herre Gud, det sølle Dyr, den havde hun glemt .... hvor var den henne .... Saa klog den var, havde den nok skønnet, hvad der var paa Færde.

Man gav sig til at søge alle Vegne, men ingen Steder var Trofast at finde.

Fra Huset naaede de forskellige Hændelser hurtig ud i Byen, Søren Peters Gang paa Kirkegaarden gjorde et dybt Indtryk og kastede en forklaret Glans over hans Minde, han var da gaaet hen som et kristent Menneske.

Da man hørte, at Hunden var borte, blev alle stærkt optagen deraf, og hurtig fik man en Opklaring derpaa, som bragte Taarer i mange Øjne. Først nu efter Søren Peters Død blev den Godhed, som havde været gemt i dette ulykkelige Menneskes Sind, synlig for alle.

Om Natten havde der været sat en Pram ud nede paa Stranden .... at det var Søren Peter, der havde været ude at ro, kunde man tydeligt kende baade paa hans og Hundens Traad i Sandet. Men paa det Sted, hvor han var gaaet i Land igen, der fandt man bare Traad i Sandet efter ham .... han var altsaa roet ud paa Havet og havde druknet Hunden, før han tog sig selv af Dage.

Midt paa Dagen lagde man Mærke til, at nu blev der fyret op henne hos Jane, fra Skorstenspiben stod Røgen tyk tilvejrs, det var næsten som at blive mindet om Kains og Abels Offerild, og her var Søren Peter Abel. Men Fyringen derhenne betød ikke blot, at man var i Færd med at klæde den Døde, men at man ogsaa var begyndt at tænke paa det Bagværk, som der nu blev Brug for.

Da gik endnu et Par Koner derover for at tilbyde deres Hjælp, da det var Skik at skaane Enken for Arbejde. Og op paa Dagen begav endnu flere sig afsted, alle klædte med sorte Hovedklæder og

bærende deres Deltagelse iøjnefaldende til Skue. Man forsvandt ind gennem Bryggersdøren med saa triste Miner, som skred man over Dødens Tærskel. Og snart sad der et Selskab bænket i Køkkenet, hvor Lugten af Bagværket, som var i Ovnen, paa en liflig Maade krydrede Luften.

Ved Solopgang Dagen efter Hjemkomsten gik Ole Skærpe ledsaget af Thomas, som var hans betroede Mand, Vester ad Stranden, for at se til det Vragtømmer, han havde liggende der.

Da de naaede ned paa Stranden, fik de straks Øje paa Handelsmanden, der allerede var kørt afsted. Thomas skottede til Ole Skærpes Ansigt og saa, at han kom i Vrede .... men Ole Skærpe tav.

Havfladen laa endnu sløret af Dæmringen med et Skær af Solrødme, der kastedes ud over Havet inde fra Landet, hvor Solen stod op. Men medens de gik, blev Himlen blaa og lys med enkelte drivende Skyer, der bar Farve af Solglansen, og hvis Spejlbillede man kunde se svømme paa den rolige Havflade.

De saa Vognen og Folkene et Stykke henne .... der var tre med, og alle var de i fuldt Arbejde med Vragtømmeret. Ole Skærpe gik længe og saa til med et hvast Blik.

Han har nok sin Pige og Søn med, sagde han saa spottende.

Han forstod, hvordan det var fat med Tømmeret, naar Havet havde været i Bunkerne .... det blev

vanskeligt at adskille hinandens Ejendom, selv om begge ønskede at gøre det efter ærlig Evne.

Da de kom nærmere, var det let at se, at Handelsmanden havde haft travlt med at bjerge til sig, medens han endnu var ene om det .... paa Stranden laa der store Bunker af Planker baaret sammen.

Et Stykke derfra standsede Ole Skærpe et Øjeblik og mønstrede Dyngerne. Oppe ved Havbrinken havde han haft liggende et Stykke Stævn, det havde paany været skyllet i Havet og var af Stormen flyttet hen ad Stranden .... Han saa, at det var det, Handelsmanden og Pigen var i Færd med at brække op.

Han gav et Par Grynt fra sig, og vendte sig om mod Thomas og lo.

Hvad sier du til denne her Forretning .... han syntes at ville gaa derhen med det samme, saa hæftig blev han. Men øjeblikkelig beherskede han sig og gav sig til at gaa hen mod det Sted, hvor hans Tømmerbunker havde ligget.

Der laa knap en Tredjedel af hans Part igen .... Hans Ansigt var ubevægeligt, medens han betragtede det, saa gik han hen ad Stranden med Thomas efter sig for at se, hvad der laa der, hist og her fandt han en Tømmerstok eller en Vragplanke, men de fleste Steder saas tydeligt Spor efter Handelsmanden, som allerede havde været der og baaret i Bunke. Efterhaanden som Ole Skærpe blev vidende om den andens Fremfærd, kom der noget forstenet

over hans Holdning, det var, som Vreden havde sat sig i Leddene paa ham.

Pludselig tog han Retning hen mod Handelsmanden, ogsaa Thomas var blevet harmelig over den Maade, som her var faret frem, og fulgte langsomt efter ham, rede til at gøre, hvad han bød ham.

Fra det Øjeblik Ole Skærpe var kommen til Syne paa Stranden, havde Handelsmanden bestræbt sig for at give til Kende, at der intet usædvanligt var paa Færde, men da han saa Ole Skærpe komme hen mod ham, kom der en trippende Uro over ham, som blev synligere, jo nærmere den anden kom. Han gav sig til at snakke til Pigen med et Ansigt, hvis fordrejede Træk saas langt bort.

Han stillede sig i Nærheden af hende, der med en langskaftet Økse var i Færd med at drive Bolte ud af Tømmeret for at faa Vraget splittet. Nu og da satte Handelsmanden en Kile til Rette for hende, og hun slog til med kraftfulde Slag, der gav Klang baade i Tømmeret og ud i Rummet. Medens hendes Krop strakte sig under Svinget af Øksen, havde hun en Bredde som en Karl, ogsaa Armene, der var nøgne, viste Musklerne og senestærke Baand. Hun bar kortskaftede Strømper, der var bundet under Knæet; naar hun huggede til, løftede de svære Lænder Skørtet tilvejrs, saa man saa de tykke, skrævende Ben staa som to Stolper plantet i Jorden.

Bette Inger, sagde Handelsmanden klynkende, der kommer sandelig Ole Skærpe, og han tyede endnu nærmere hen til hende.

Men Pigen blev ligegyldig ved med at arbejde og syntes intet at opfatte af, hvad der foregik omkring hende. Men paa en Gang blev hun hed af Arbejdet, Handelsmanden saa det, han kendte hende, hun kunde paa et Øjeblik bringes til Vrede, om noget kom paa tværs af hende.

Sønnen gik et Stykke bort og læssede Tømmer paa Vognen, han var standset et Par Gange og havde set hen baade paa Ole Skærpe og Faderen. Pludselig skyllede der en Rødme hen over hans Ansigt ved at se, hvad der foregik. Han saa nøje og længe paa Faderen, saa trak han sig bag om Vognen for at undgaa at blive Tilskuer til Skam.

Selv da Ole Skærpe standsede foran Handelsmanden, forblev han tavs og vedblev at stirre paa Vragstykket, som Pigen arbejdede med, som var det hans Hensigt at forøge den andens Forvirring endnu mere.

En skulde vel ønske dig velkommen hjem, Ole Skærpe, begyndte Handelsmanden at snakke.

Intet røbede hos Ole Skærpe, at han hørte, hvad den anden sagde. Pludselig rettede han Blikket paa ham, men Handelsmanden bukkede sig samtidig ned mod Jorden og greb efter noget.

Du faar slippe det Vragstykke, du staar med, sagde Ole Skærpe, det er mit.

Der var ingen Vrede at mærke hos ham, men der var heller ingen Tvivl om, at her vilde han ikke vige.

Hvad sier du Ole Skærpe .... er det dit Vrag.

Handelsmanden fik hele sit Væsen igen.

Da har jeg aldrig et Øjeblik vidst det .... du ser nok, at Havet har været her og haft fat i vore Pinde og flyttet paa det.

Han saa ud som den føjeligste Mand, medens han talte.

Er det dit Vrag det her .... det var ellers led at høre for en anden.

Han tav grinende et Øjeblik.

Jeg tror nu, Ole Skærpe husker rent fejl .... Da har en anden aldrig været i Tvivl om, hvem det tilhørte.

En sier dig, du faar slippe det Stykke Vrag, gentog Ole Skærpe, det har ligget i Bunke med mit.

Handelsmanden gned Hænderne.

Aldrig har jeg hørt Mage .... nu snakker du dig rent hen, Ole Skærpe.

Ole Skærpe traadte et Skridt hen mod ham.

Du er en Kæltring, sagde han paa en Gang ubehersket, du faar slippe det Vrag....

Handelsmanden veg hen til Pigen, som var det hans Agt at skyde hende frem mellem dem, hun havde under Samtalen staaet med Øksen sænket, tilsyneladende ganske udtryksløs. Da hun nu mødte Ole Skærpes Blik, kom der en stædig Trods frem i hendes Udtryk, og hun løftede Øksen for at begynde Arbejdet igen.

Du maa si til hende, sagde Ole Skærpe, at hun maa standse, og han vendte sig mod Thomas for at kalde ham derhen.

Du faar vare dig, Ole Skærpe, begyndte Handels-

manden at klage. Hvad har du i Sinde .... vil du fare voldsk.

Han blev ræd og raabte over til Sønnen, at han maatte komme og være til Stede ....

Sønnen slap et Stykke Tømmer, som han var ved at læsse paa Vognen, et Øjeblik stod han med Ryggen vendt derover imod, men da Faderen kaldte igen, gav han sig pludselig til at gaa fra Vogn og Heste henad Stranden til den modsatte Side.

Thomas traadte hen til Pigen for at standse hendes Arbejde, men i samme Nu hun opfattede Hensigten brød en vild Vrede frem i hende. Hun traadte rask et Skridt tilbage for at faa Plads mellem sig og dem, samtidig med at hun svang Øksen over sit Hoved.

I faar vare jer Karle, skreg hun op, En hugger til jer, om nogen rører den Pind.

Ansiget var hvidgraat, og Øjnene stod stive af en Vildskab, der kunde bringe hende til at handle uden Besindelse.

Thomas veg tilbage for hende, og resolut vendte hun sig mod Ole Skærpe.

Nu faar du gaa herfra, raabte hun og svang Øksen frem efter, rede til at føre et Slag.

Da maatte ogsaa han vige, hastig traf han sin Bestemmelse og raabte til Thomas, at han skulde følge ham, og begge gik de derfra.

Et Stykke borte raabte han tilbage til Handelsmanden:

En vil melde dig for Øvrigheden som Tyv.

Handelsmanden stod længe efter og syntes lam-

met af Skræk; om det skyldtes Forskrækkelsen over Ole Skærpes Trudsel eller Pigen, var ikke til at afgøre, han vendte sig om mod hende med næsten grædende Træk.

Det var da ellers godt bette Inger, at du ikke huggede til ham.

Saa keg han hen ad Stranden efter Sønnen og blev stille, som anede han de Bevæggrunde, der havde bevirket, at han gik. Men i Stedet for at røbe nogen Følelse, gav han sig til at le.

Anton, han blev nok rent skræmt, bette Inger, se til ham, hvor han render .... i ham er der ingen Standhaftighed.

Ved Middagstid vendte Ole Skærpe tilbage til Byen; straks da han gik op fra Stranden, fik han Følelsen af, at noget usædvanligt var paa Færde. Han fornemmede en Stilhed omkring Husene og lagde Mærke til, at Folk ligesom trak sig af Vejen, da de saa ham komme.

Da han gik hen mod Hjemmet, gjorde han sit Ansigtsudtryk mildt for ikke unødig at ængste Kone og Datter. Ude paa Gaardspladsen keg han sig nok en Gang omkring, ogsaa inde fra Huset syntes den alvorsfulde Stilhed at naa ud til ham. Han gik hen i Udhuset, der stod i Vestsiden af Gaarden, hvor han opbevarede Redskaber, og gav sig til at pusle om derinde.

Pludselig satte han sig hen paa en Kasse og tændte sin Pibe, og med Albuerne støttet paa Knæene gav han sig roligt til at gennemtænke, hvad der var foregaaet paa Stranden, og hvad han agtede

at foretage sig. Hans Beslutning stod fast, han vilde melde Handelsmanden for Øvrigheden, saa fik den Kæltring endelig undgælde .... det var ikke første Gang, han havde været hans Ejendele for nær.

Da han en Stund senere traadte ind i Køkkenet, hvor Sofie var beskæftiget med Middagsmaden, var han tilsyneladende i godt Humør.

Du faar stræve dig med Maden Mor, sagde han, En har en bette Ærinde til Købstaden.

Sofie, der stod henne ved Køkkenbordet, blev ved at holde Ryggen vendt mod ham uden at svare; han bemærkede det godt, men gik alligevel ind i den nordre Stue og satte sig paa sin Plads paa Bænken.

Hans Tanker var stadig optaget .... det var ham imod at ty til Øvrigheden, men skulde der være Retfærdighed, da maatte han kalde paa den her. Da fik han paany Indtryk af den trykkende Ro omkring ham, han keg hen mod Døren og erindrede Sofies Opførsel, da han kom. Han havde ikke set Datteren, og lyttede, om han kunde høre hende inde paa hendes Kammer, men han opfattede ikke anden Lyd i Huset end Stilheden, der syntes at summe ind gennem Mur og Vægge.

Endelig kom Konen ind, han rettede Blikket mod Døren for at møde hende, men straks hun stod paa Dørtærsklen veg hans Blik til Side, saa stærkt bar hendes Væsen Præg af, at hun kom for at meddele ham noget alvorligt.

Hun blev et Øjeblik staaende tavs ved Bordet, før hun saa op paa ham.

Du faar da vide det, Ole Skærpe, at Søren Peter har hængt sig, sagde hun.

Ole Skærpe rørte ikke et Lem eller fortrak en Mine, hun hørte ham blot støde Vejret stærkere fra sig gennem Næseborene, men Blikket lod han ikke komme til Syne.

Hun forklarede kort, hvordan det hele var gaaet for sig, at Jane havde fundet ham hængende i Loen, da hun stod op efter at have danset hele Natten.

Det var da godt, det ikke var Tønnes, der kom til at rende paa ham, føjede hun til og vilde med disse Ord vælte Skylden bort fra dem.

Da saa Ole Skærpe op paa hende:

Du skal ikke forskønne det for mig Sofie, sagde han koldt.

Og han blev siddende stille og syntes ikke at ville snakke mer om den Sag, men Sofie blev staaende og havde stadig noget truende for Øje.

Ole Skærpe, sagde hun, du faar høre en bette Stund paa mig .... du skulde la Jane blive siddende ved sit Sted, ialtfald for en Tid, selvom hun ikke kan svare til sin Gæld, Folk vil tale nok endda.

Hun skottede til hans Ansigt for at gennemskue hans Tanker, men han gav kun en gryntende Lyd til Svar.

Hvor er Barnet henne, spurgte han.

Hun forstod, at hans Tanker var bekymret for, hvordan Datteren vilde opfatte det skete.

Hun har lagt sig, svarede Sofie, og hun dæmpede Stemmen angst for, at hun kunde høres.

Semine var herinde, da Naboen kom for at fortælle om Søren Peter ....

Paa en Gang hørtes Havet ind, dets Lyd mindede om en Kværn, der malede rundt og fyldte Dagen med tung mørk Stemning. Baade Ole Skærpe og Konen undlod at se paa hinanden, skønt der kom noget følsomt i deres Ansigter.

Ligger hun, spurgte han sagte.

Du faar nok gi hende hendes Medicin og la hende ligge i Sengen i Dag med sit sølle Hoved, føjede han til og vilde dermed give Hovedpine Skylden for Datterens Svaghed.

Næste Dags Formiddag begav Ole Skærpe sig, ledsaget af Thomas, til Købstaden for at melde Handelsmanden til Øvrigheden. De var begge i Stadstøjet og havde renskrabede Kinder, saa man kunde se, at de var ude i vigtigt Ærinde. Deres Gang gennem Byen blev fulgt af alle med nysgerrige Miner. Man havde hørt om, hvad der forestod.

Men hvad skulde nu det betyde, at Ole Skærpe rendte til Øvrigheden .... han havde ellers nok kunnet føre sin Ret frem.

Man havde ogsaa hørt Historien om Pigen, der havde kyst Ole Skærpe med Øksen .... den Ydmygelse undte man hans Storhed. Men man forstod ogsaa deraf, at nu vilde der blive Strid mellem ham og Handelsmanden.

Der var noget undseligt over Thomas's Holdning, medens de gik gennem Byen, ingen nød saa stor Yndest hos Ole Skærpe som han. Derfor havde Misundelsen ogsaa travlt med ham.

Man vidste, at der var sendt Bud efter Thomas fra Morgenstunden, og at han og Ole Skærpe havde siddet for lukket Dør og raadslaaet. Thomas havde været med paa Auktionen, da Vraggodset

blev købt .... saa han skulde være Vidne. Det var Thomas's Kone, der havde snakket om alt det i Løbet af Dagen.

Man saa hende staa i Døren, da Thomas og Ole Skærpe kom forbi Huset, bekymret for Thomas, som var det ham, der blev trukket afsted til Øvrighed.

Da Handelsmanden saa dem gaa forbi, løb han fra Vægten og det hele for at komme tidsnok til Vinduet.

Nej, se da, se da, nu gaar Ole Skærpe til Øvrigheden, raabte han.

Folkene, der var i Butikken, saa paa hinanden, de var ikke vant til at opfatte det som Spøg, naar Ole Skærpe havde noget for, men alligevel maatte man le, saadan en Forestilling var det at se paa Handelsmanden, Lemmerne dansede paa ham, som om han havde Santvejtsdans.

Nu kommer du i Kasjotten, Købmand, blev der skoset til ham.

Ok ja, sukkede han, der var mange, der kunde trænge til at komme derhen.

Hans Øjne jog omkring mellem Ansigterne, til hans Blik pludselig blev hængende ved en af Folkene.

Niels, du var paa Auktionen den Dag, En købte de her Pinde, udbrød han.

Den tiltalte flyttede paa sig, ilde berørt over at blive draget frem, men alligevel med en veg Holdning, da han var i stor og gammel Gæld til Handelsmanden.

Saa du noget af en Stævn i de Bunker, Ole Skær=pe købte.

Niels holdt Øjnene i Gulvet.

Det husker En ingen Ting om, svarede han tø=vende, men saa føjede han hastig til. Var der saant et Stykke Vrag der, saa har En ikke set det.

Handelsmanden gned Hænderne.

Har I hørt det .... Nej, der var ingen Vrag af en Stævn. Hvad mener du, Adolf, henvendte han sig til en anden.

Men Adolf drejede næsten Ryggen til ham.

Det kender En ingen Ting til, Købmand, sagde han.

Da har du ellers Øjne som andre, du stod lige ved Siden af Niels.

Det kender En ingen Ting til, gentog Adolf.

Saa har der heller ingen Vrag været, for saa hav=de du set det, udbrød Handelsmanden henrykt. Har I hørt det Folkens, næsten raabte han, for at tage Vidner.

Efter denne Ordvekslen henvendte han sig paa=ny til Niels med et smilende Ansigt.

Bette Niels, hvad skulde du ha ....

Og Niels, der forstod, at nu var Købmanden ble=vet venlig, gav sig til at kræve ind baade Mel og Sukker og Kaffe og Gryn.

Da han en Stund efter bragte Sagerne hjem til Konen, gav han til Forklaring, at Købmanden vist var blevet kyst ved at se Ole Skærpe gaa til Øv=righeden, for han var blevet saa god.

En Stund efter at Ole Skærpe var gaaet fra

Hjemmet, begav Sofie sig paa Besøg hos Jane. Under det store Sjal, der naaede helt ned til hendes Knæ, bar hun en lille Buket, bundet sammen af de sidste Blomster i Haven, og en Kurv, hvori hun havde lagt Kaffe og Sukker og Æg og Smør. Tillige havde hun pakket en Pengeseddel ind i et Stykke Papir og stukket ind i en af Poserne, saa den var nem at faa Øje paa.

Semine var til Stede, før hun gik, og hjalp hende at pakke Kurven, hun havde ikke kunnet faa nok Gaver med. Ogsaa Ole Skærpe havde ladet hende forstaa, at han ønskede, at der skulde lægges Deltagelse for Dagen.

Semine blev siddende paa en Stol i Køkkenet, efter at Stedmoderen var gaaet, ikke med et Ord havde hun udtalt sig om Søren Peters Død, den foregaaende Dag var hun blevet paa sit Kammer og havde givet Hovedpinen Skylden, saaledes som hun forstod, at Faderen helst ønskede det.

Der kom noget sorgfuldt over hendes Ansigt, da hun blev ene; hun vidste godt, med hvilket Sind Stedmoderen gik derhen, det var blot for Folkesnakkens Skyld .... og fordi Faderen vilde det.

Hvem kunde bringe Trøst til et Menneske, naar man kom med koldt Hjerte.

Hendes Øjne fyldtes af Taarer .... hun vilde ikke dømme, men havde hun blot maattet gaa i Stedmoderens Sted.

Der sad et Par Koner hos Jane, da Sofie traadte ind. Man drak Kaffe med nybagt Bagværk til. Jane var bleg og klædt i Sort, men Ansigtsudtrykket var

haardt, som havde Sorgen i Stedet for at blødgøre forstenet hendes Sind.

Da man gennem Ruderne saa hende komme, havde man netop siddet og snakket om den Elendighed, der ventede Jane, naar Søren Peter var i Jorden.

En kan nok si, at Søren Peter har handlet klogest af os, havde Jane ytret.

Jane blev siddende ubevægelig, da hun traadte ind, men Sofie lod sig ikke mærke med noget, hendes røde runde Ansigt var lagt i samme højtidsfulde Folder, som de tilstedeværende Koner bar. Hun mødte deltagende Janes Blik, medens hun tog Blomsterne og Kurven frem fra Sjalet.

Jane, sagde hun venlig, jeg skulde ogsaa bringe en Hilsen med fra Ole Skærpe. Hvem kunde tænke, at du skulde komme i saan Sorg.

Hun lagde en Betoning i sine Ord, som var det hendes Agt dermed at beklage Udfaldet af deres sidste Samtale. Men Jane iagttog hende aarvaagent og forstod, at hun var Genstand for en List.

Sofie satte Kurven paa Bordet.

Det er bare en bette Smule, sagde hun.

Da traadte Jane ud fra Bænken.

Du vil vel se Søren Peter, Sofie, spurgte hun.

Sofie opfattede godt en Trudsel i Ordene, men uvilkaarligt kom hun til at sukke berørt af Sorgen.

Herre Gud, sølle Søren Peter, udbrød hun oprigtig bevæget og mindedes ham føjelig og god, som han havde været.

Jane syntes at vente, at hun skulde undslaa sig

for at se den Døde og derved tage baade Ole Skærpes og sin egen Skyld paa sig; hun traadte langsomt hen mod Døren til den vestre Stue, hvor Søren Peter var lagt ind, men Sofie fulgte efter hende, det var Skik, at den, der bragte Krans, ogsaa skulde se den Døde.

Jane stillede sig ved Hovedgærdet af Kisten og trak med rolig Haand det hvide Klæde bort fra Søren Peters Ansigt, samtidig med at hun atter rettede Blikket paa Sofie; da saa hun, der trillede Taarer ned ad hendes Kinder.

Man havde en Følelse af, at den Almægtige var til Stede omkring dem og saa tværs gennem Sjæl og Tanker. Selv Konerne i Stuen kunde fornemme, hvad der foregik derinde.

Pludselig lød Janes haarde Stemme.

Du skal ha det at vide, Sofie, her ved min Mands Kiste, at havde Ole Skærpe faret med Lempe mod Søren Peter, saa havde jeg ikke nu været Enke.

Sofie saa forfærdet paa hende.

Vorherre bevare os, Jane .... var dig dog for din Tale.

Med en forvirret Bevægelse vilde hun lægge Blomsterne paa Kisten, men hastig traadte Jane til og tog den ud af Haanden paa hende.

Der kommer ingen Blomster fra Ole Skærpe til at ligge paa Søren Peters Kiste, sagde hun.

Sofie var blevet bleg, men bevarede sin Fatning.

Jane, sagde hun, lad os ikke strides her .... Det er sandt, at Søren Peter var et skikkeligt Menneske.

Hun gik tilbage til Stuen, og Jane fulgte hende uden at hendes Ophidselse var faldet til Ro, hun tog Kurven fra Bordet og flyede den tilbage.

Du faar gemme dine Gaver, sagde hun, og hilse Ole Skærpe, at om nogle Dage kan han overta Stedet her .... det er det, han vil.

Jane, Jane, gav Sofie sig til at formane hende, gør nu ikke, hvad du vil fortryde.

Sofies Hænder rystede af Bevægelse, da hun tog mod Kurven, men ogsaa Kroppen skjalv under det store Sjal.

Du har Sorg nu, Jane, sagde hun, og jeg skal lade være at gaa i Rette med dig. Kan du staa her og tale saant uden at kende nogen Skyld selv .... Vorherre tilgive, at En minder dig om det.

Saa gemte hun Kurven under Sjalet igen og gik roligt ud af Stuen.

En Dag skulde Semine ud i Venindeselskab, men forinden var hun et Øjeblik inde i Stuen hos Faderen, der laa paa Slagbænken efter Middagshvilen med Hænderne foldet under Nakken, saaledes som han plejede, naar han havde vigtige Ting at gennemtænke. Øvrigheden fandt, at han burde lægge Sag an mod Handelsmanden i Stedet for at sigte ham for Tyveri, men han lod sig ikke rokke i sin Beslutning. Da Datteren traadte ind, flyttede han Blikket fra Væggen hen paa hende.

Saa fin du er Barn, sagde han.

Hun stod med en Rødme paa sine Kinder tilsyneladende i et andet Humør end det, hun havde været i de forudgaaende Dage, hendes Øjne var oplivede og glade.

Hun var da buden hen til den syge Thora og den fremmede Frøken, som var der.

Hun syntes et Øjeblik ængstelig for ikke at faa Lov at gaa; fra Barndommen var hun blevet holdt strengt hjemme for at bruge Tiden nyttigere.

De skulde sy sammen, forklarede hun.

Saa er det vel ovre i dit Hoved, Semine, sagde han med venlig drillende Skæmt.

Nu var hun rask ....

Hun traadte hen til Slagbænken til ham, han saa tilfreds paa hende, det var, som dette Øjebliks Glæde gjorde hende yngre, og han daskede hende med den flade Haand.

Gaa du Barn, det gjorde ham godt at se hende saadan og vide, at hun havde sine Glæder.

Da hun naaede Søren Peters Sted, drejede hun af fra Vejen og gik derind. Jane tog imod hende i Bryggersdøren og blev øjeblikkelig dybt bevæget over hendes Deltagelse.

Kære Barn, udbrød hun, skal En faa Besøg af dig, og hun tog begge hendes Hænder og førte hende ind i Stuen.

Ogsaa Semine blev bevæget, men paa en saa stilfærdig Maade, at kun Øjnene blændedes af Taarer.

Stakkels Jane, sagde hun, jeg maatte ind til dig .... det er saa forfærdeligt at tænke paa den gode Søren Peter.

Herre Gud Barn, Barn ....

Jane tog hende om Livet, og paa en Gang kastede Semine sig ubehersket ind til hende og brast i Graad.

Jane stod et Øjeblik uforstaaende over den Voldsomhed, hun saa uventet lod komme til Udbrud.

Barn, Barn, sagde hun og forsøgte at trøste den hulkende Pige.

Men paa en Gang anede hun, hvad der foregik med hende, det var Anger over Faderens Skyld, som havde ledet hende hen til hende og nu tog Magten fra hende.

Hun førte Semine til Sæde paa Bænken.

Sæt dig dog, bette Barn, snakkede hun, En har altid vidst om dig, at du var af et nænsomt Sind .... saan var din salig Mor ogsaa, hun gjorde bare godt, hvor hun kunde komme til det.

Bag hendes Udtalelse laa skjult en Fordømmelse baade af Ole Skærpes og Stedmoderens Væsen; skønt hun ynkede Datteren, vedblev hendes Udtryk at være præget af haarde Tanker, og hun saa paa Semine med kolde Øjne.

Du faar ikke ta det saant .... jeg lægger da ingen Skyld paa dig, trøstede hun.

Men straks efter tav hun, angst for at kunne krænke hende med denne Tale, ogsaa om Sofies Besøg besluttede hun at tie.

Semine blev ved at holde Janes Haand, det var ikke blot Deltagelsen i Janes Sorg, der fremkaldte hendes Graad, men Følelsen af pludselig at blive Genstand for Ømhed og Forstaaelse fik hendes eget skjulte Savn til at bryde ud af hendes Hjerte; hver Dag gik hun derhjemme og holdt det tilbage med forstilt Mine.

Jane, du har altid været skøn mod mig, fra jeg var en bette Pige, græd hun.

Først da begyndte Jane at ane den dybere Aarsag til hendes Fortvivlelse.

Herre Gud, svarede hun med virkelig Medfølelse for den unge Pige, du har ogsaa ringe Grund til at være glad .... men bette Barn, du faar holde fast ved Janus, saa kommer Ole Skærpe alligevel til at give sit Ja.

Hun strøg Semine over Haaret.

Nu har du og Dommer Janus snart været Kære-ster i mange Aar, og hun gav sig til at snakke med hende om det. En husker nok, at I holdt jeres før-ste Stævnemøder her Sønden om Bakkerne.

Hun tænkte sig om for at regne ud, hvor længe det kunde være siden.

Det var Aaret efter, at jeg havde gaaet til Præ-sten, svarede Semine for hende.

Ja saamæn, saamæn, smilte Jane.

Men pludselig afbrød hun Samtalen.

Du skulde ha dig et Glas Vin, Barn, sagde hun, og hun fortalte, at Handelsmanden havde sendt hende en Flaske i Foræring til Begravelsen, og hun føjede paaskønnende til:

Han er da saa svært villig til at hjælpe .... og det er alle andre ogsaa.

Hun hentede Vinflasken og Glas og skænkede op baade for Semine og sig selv, men et Øjeblik holdt hun inde og saa paa Semine.

Vil du se Søren Peter, spurgte hun, men da hun saa Semine blive ængstelig, fortsatte hun:

Du kan da ogsaa la det være, Barn, han ligger ellers saa skøn, saa ingen kan se paa ham, hvad han har gennemgaaet, sølle Menneske.

Hun flyttede Glasset hen foran Semine og bød hende, og en Stund underholdt hun hende dybt rørt med Historien om Søren Peter og Hestene og Hunden og Kirkegaardsjorden, hun tegnede næsten et Helgenbillede af ham.

Vorherre tar nok mod ham .... han har aldrig gjort nogen levende Fortræd uden sig selv.

Hun skænkede et nyt Glas Vin og nødede hende til at drikke. Semine havde allerede faaet røde Kinder og saa op med Glans i Øjnene. Stilfærdig stak hun Haanden ind under sit Kjoleliv.

Jane, sagde hun og lagde sin Haand lukket over i hendes, du vil nok glæde mig og ta mod en bette Gave. Jeg har ikke andet at gi dig end de Par Skillinger, som ingen ved om ....

Jane tog kærligt hendes Haand.

Barn, bette Barn, sagde hun med Taarer i Øjnene, bring dig nu ikke i Fortræd for en anden .... det er sandt, at her blir der Armod.

Hun gemte Pengene hastigt ind paa sit Bryst og kyssede Semine paa Kinden og bad hende endelig drikke Vinen.

Det var, som Semine forvandles til en livsglad Pige, medens hun sad der paa Bænken, Kinderne var nu blevet blussende røde, og i hendes Øjne skinnede et Liv, der viste, at hun alligevel bar paa Lykke; alle Drømme, som saa længe havde levet for hende i Mørke, fløj som hvide Duer ud i den sollyse Dag. Og hun gav sig til at tale fortrolig om sine Tanker.

Nu vil Janus tale med Far igen, den Ængstelse, hun havde følt ved Tanken derom, var forsvunden, i Stedet øjnede hun nu et lykkefyldt Haab.

Hendes Fader havde heller ikke sagt nej sidste Gang, Dommer Janus var hos ham, han vilde blot, vi skulde vente.

Og Jane snakkede ivrigt med.

Dommer Janus han var en redelig Karl, ... bare I holder sammen, forsikrede hun paany, skal I nok faa Lov til sidst.

Hun skænkede atter i Glasset, men da undslog Semine sig.

Det er saa skønt at se dig glad, bette Barn, smilte Jane, ta du bare dette Glas.

Og Semine drak det; Solskinnet, som lyste uden=for Ruderne, havde for hendes Øjne faaet en vid=underlig Glans, hun syntes, hun hele Tiden hørte Fuglesang omkring sig .... alle Lyde lød forunder=lig skarpe i hendes Øren. Og alt hvad hun sansede var fyldt af en Fryd, der gjorde hendes Tanker lyse.

Men pludselig huskede hun paa, at hun var til Stede i Anledning af Sorg, og Jane saa Tankerne fare over hendes Træk som en Skygge og smilte til hende.

Kom du bare her hen til mig, saa vi kan tale sam=men, sagde hun. Jeg skal ogsaa nok faa Dommer Janus fat, og hun blinkede smilende til hende.

Saa fik Semine travlt med at komme afsted, hun skulde til Selskab med den fremmede Pige hos Thora, forklarede hun.

Jane satte en indviet Mine op.

Det var grov, hvor den Pige var efter Hjordel for at danse med ham. Du stakkels Barn, du faar aldrig Lov at være med til Morskab.

Det første Semine hørte, da hun naaede ind i Haven ved Thoras Hjem, var Latter inde fra Stu=

en. Haven var fyldt af høje Buske og Træer, som var plantet for mange Aar siden af Thoras Far, Semine huskede fra sin tidligste Barndom, at hun aldrig havde kunnet træde ind gennem Laagen her, uden hun syntes, at hun traadte ind i en Paradishave .... her fandtes alle Slags Blomster, og op ad den søndre Væg slyngede sig Vildvin helt op til Taget, saa Murværket knapt kunde ses. Det var Thoras Far, der havde udført denne Havedyrkning her klods op ad det haarde Hav som en Drøm for Sindet om fjerne og mildere Egne ....

Semines Øjne flakkede hen over den store grønne Plæne, herinde havde hun haft nogle af sin Barndoms lykkeligste Stunder, naar hun fik Lov at gaa hjemmefra for at lege med Thora.

Straks hun traadte ind i Haven, kom denne Glæde fra Barndommen hende i Møde, men da hun hørte Latteren inde fra Stuen, stemtes hendes Sind øjeblikkelig ned, og hendes vante Skyhed truede atter med at bemægtige sig hende. Men da saa hun Thora for sig mild af Sind og sart som en tyndstænglet Blomst .... og medens hun hastede hen mod Døren, overvældedes hendes Hjerte af Følelser for den syge Veninde.

I Gangen tog Thoras Mor imod hende, hun var Enke efter en Skibsfører, som var død endnu for Thora var fuldvoksen, han var barnefødt i Byen og havde levet der den sidste halve Snes Aar af sit Liv, da han paa Grund af Sygdom maatte holde sig fra Søen. Hun var derimod en Bydame.

Hun tog hjertelig mod Semine fuldvidende om hendes Forhold i Hjemmet.

Det var hyggeligt, at du kom, smilte hun og saa inderligt paa hende.

Der laa et rent Udtryk over hendes Ansigt. Skønt hun var stor af Skikkelse, virkede hun stille og lidet fremtrædende ved sin Nærværelse. Hun havde bevaret Præget af Bydame og var ogsaa den eneste af Byens Koner, som benævnedes Frue.

Hun lagde straks Mærke til, at Semines vante Forstemthed var borte.

Hvor er du dog smuk i Dag, Semine, sagde hun beundrende.

Skønt Semine plejede at holdes paa Afstand af hendes dannede Væsen, kastede hun sig overstadig ind til hende og omfavnede hende.

Jeg er saa glad i Dag, Fru Tvede, udbrød hun med Øjne blanke af Bevægelse.

Men i samme Øjeblik kom hun til at føle, hvor uvirkelig hendes Glæde var, det var jo slet ikke sandt, at hun var glad .... hun var i Virkeligheden mere bedrøvet end nogensinde.

Fru Tvede kendte Vinlugten fra Semines Læber, da hun omfavnede hende, og iagttog hende nøje.

Inde i Stuen laa Thora i sin Liggestol henne ved Vinduet; da Semine traadte ind, rakte hun hende Hænderne i Møde, de to havde altid været Hjerteveninder, saa langt som Semines lukkede Væsen tillod det.

Det var dejligt, du kom, Semine, udbrød hun.

Og Semine ilte hen til hende og gav sig til at om-

favne ogsaa hende paa samme overstrømmende Maade. Fru Tvede blev staaende i Døren og fulgte hendes Optræden.

Kommer du hjemmefra, lille Semine, spurgte hun.

Et Øjeblik tænkte Semine paa at skjule Sand-heden for hende, men straks efter flyttede hun Blikket hen paa Thoras Mor og fortalte, at hun havde været hos Jane.

Fru Tvede kunde ikke skjule et alvorligt Udtryk.

Der er du nok blevet fint trakteret, svarede hun, hos Jane skal det altid være stort.

Semine rødmede og skyndte sig at fortælle, at hun havde faaet baade Kage og Vin ....

Men den syge Datter gav sig straks til at beskæf-tige sit følsomme Sind med Søren Peter og Hun-den, hun havde saadan grædt, da det blev fortalt hende. Og hun blev rørt over, at Semine var gaaet til Jane .... baade hun og Moderen forstod straks, at hun havde gjort det uden Ole Skærpes Vidende.

Stuen var hyggelig møbleret efter Byskik med polstrede Stole og Sofa og virkede fremmedartet i Forhold til andre Huse i Byen. Der var Tæppe baa-de paa Gulvet og Bordet, og Væggene var tæt be-hængt med Skilderier med skinnende Rammer og Glas. Og henne i det ene Hjørne af Stuen stod et stort, taffelformigt Klaver, som Thora kunde spille paa.

Dette Instrument var en Seværdighed for Byens Folk .... naar man kom ind i Stuen og fik Lejlig-hed til at se sig om mellem alle de skønne Sager, var det næsten, som at gøre en Rejse.

Den fremmede Pige, der sad ved et af Vinduerne ud til Haven og syede ved Lyset, som kom derudefra, lagde Sytøjet fra sig og viste Semine samme Hjertelighed som Veninden. Thora havde betroet hende alt om Semines Kærlighed .... og hun tog Semine om Livet som en ulykkelig, man maatte vise Medfølelse.

Vi venter den nye Skolelærer herover, gav hun sig leende til at fortælle, medens hendes deltagende Følelser for Semine allerede var flagret bort.

Ja, sagde Thora fortroligt, han er saa forelsket i Kamilla.

Semine betragtede Veninderne med beundrende Øjne, som var hun kommen ind i en kaad og legende Verden.

Men han er jo forlovet med Kristine, udbrød hun, det ved da alle, han afløste ikke blot den gamle Skolelærer, men han fik ogsaa Datteren med i Embedet.

De lo alle tre.

Men nu vil han bare ha Kamilla, blev Thora ved, men Kristine ved ikke, hvad hun skal gøre, stakkels Pige ....

Hun trak atter Semine hen til sig.

Du skulde ha været med til Dansen forleden .... ogsaa Hjordel er vild efter Kamilla, til sidst vilde han slet ikke danse med andre.

Semine nænnede næsten ikke at se paa Veninden, da hun gav sig til at tale om Hjordel, hun vidste, at Thora fra Barndommen havde sværmet for ham, og hun anede straks, hvad der rørte sig

i den syge Venindes Hjerte, hun vidste godt, at hun var for svag til nogensinde at blive Hjordels Kone. Semine kunde se i hendes Blik, at hun var rede til at ofre sig for en andens Lykke, naar det skulde være. Denne Følelse rørte hende saa dybt, at hun var nærved at bryde ud i Graad .... selv om Veninden var syg, saa havde hun dog altid be= tragtet hende som langt lykkeligere end hun selv var, for hun havde dog Lov til at elske Hjordel.

Hun saa, at Thoras Læber skælvede, medens hun vedblev at fortælle.

Men Kamilla kan hverken bestemme sig for Læ= reren eller for Hjordel ....

Kamilla bare smaalo, i Virkeligheden fandt hun baade Skolelæreren og Hjordel altfor ringe for hende, men hun turde ikke røbe sit Hovmod.

Hvem har sagt, at jeg skal ha nogen af dem, lo hun ivrigere end nogen af de andre.

I dette Øjeblik traadte Skolelæreren ind; han var en lille rund Person, temmelig velnæret trods Alde= ren. Han standsede højtideligt ved Døren og be= stræbte sig for at gøre et dannet Indtryk og vise et synligt Præg af den Lærdom, som han besad ifølge sin Stilling.

Han gik hilsende over Gulvet og trykkede hver af de tre Veninder i Haanden, men trods den ydre Sikkerhed var hans Bevægelser alligevel ubehjælp= somme. Og han bar en gravalvorlig Mine, der rø= bede den Kamp, han kæmpede i sit Indre for at be= vare den Overlegenhed, han vilde lægge for Dagen.

Er Kristine ikke med, spurgte Thora straks med

naturlig Venlighed, hun havde ogsaa inviteret den gamle Skolelærers Datter.

Frøken Kristine kunde ikke komme, beklagede han, han skulde hilse mange Gange og undskylde, hans Stemme gav til Kende, at denne Frøken Kristine for ham næsten var en fremmed Dame.

Det var kedeligt, svarede Thora køligt.

Men Skolelæreren lod sig ikke overflødiggøre, hans Øjne søgte hvert Øjeblik hen til Kamilla, overbevist om, at hos hende fandt hans Nærværelse Paaskønnelse. Men Kamilla holdt behersket Blikket borte fra hans Øjekast som et Væsen, man ikke saadan kunde nærme sig til.

Fru Tvede kom ind og hilste paa Skolelæreren, der bukkede for hende som for en fornem Dame, ogsaa hun spurgte straks til Kristine, og paany maatte han til sin Ærgrelse fremføre sine Undskyldninger.

Fru Tvede hviskede til Datteren med et Smil saa aabent for Skæmt, som havde der aldrig været Sorger i hendes Hjerte.

Vi har Besøg i Køkkenet .... Hjordel sidder derude.

Hun nævnede Hjordels Navn saa højt, at baade Veninderne og Skolelæreren hørte det.

Thora kom til at rødme og syntes nærmest at blive forskrækket, men da hun blev opmærksom paa de andres spændte Udtryk, sagde hun:

Vil Hjordel ikke herind, Mor .... skal jeg gaa ud og hente ham.

Og hun rejste sig fra Stolen og gik ud af Stuen

.... hun var ikke i Tvivl om, hvorfor han var kommen, men alligevel lod hun sig friste til at prøve hans Hjertelag.

Skolelæreren kunde daarligt skjule sin Krænkelse over, at man satte denne Fiskerkarl saa højt, at han skulde inviteres ind i Stuen, han syntes at vente en Tilkendegivelse af de samme Tanker fra Kamilla, men hun stod med sit Ansigt dækket af et kaad Smil.

Et Øjeblik efter kom Thora ind med Hjordel, hun maatte næsten tvinge ham gennem Døren, skønt hans Skikkelse virkede som en Kolos ved Siden af hendes.

Hvad er du for en Kujon, Hjordel, der ikke vil ind og hilse, skændte hun drillende paa ham. Der er Kamilla, som du dansede med, og hun drog ham hen mod hende, som var det netop hendes Nærværelse, der skulde gøre ham dristigere.

Han stod forlegen som en Dreng, og trods sin vejrbidte Ansigtshud blev han ildende rød.

Uden at Kamilla kunde betvinge det, kom ogsaa hun til at rødme, medens hun næsten saa ræd hen paa ham. Pludselig gik han frem over Gulvet og trykkede hendes Haand. Trods al hans Forlegenhed havde hans Træk bevaret deres Ro, de laa faste, som var de altfor furet af Storm og Hav til saa let at kunne bevæges.

Tak for Dansen, sagde hun og løftede dristigt Blikket op mod ham.

Men han fik intet Svar frem, saa gik han hen og

atter havde faaet sit vante tillukkede Væsen, som var de Glæder, hun for en Stund siden havde kendt, allerede borte.

Først da kastede Hjordel et Blik hen paa Skolelæreren; i Virkeligheden var han den første, som han fik Øje paa, da han traadte frem i Døren, men først nu gav han til Kende, at han havde set ham. Han bød ham en stiv Haand, samtidig med at han følte et Fjendskab mod denne Mand opstaa i sit Indre.

Skolelæreren spurgte med Skolemesterstemme om Vinterfiskeriet, der snart skulde til at begynde.

Hjordel opfattede baade hans Spot og hans Storhed.

En skulde ha haft dig til Lærer, svarede han, saa kunde jeg maaske ha været oplært til noget andet.

Skønt hans Ansigt lo, kunde han dog ikke skjule sin Vrede. Da blandede Thora sig skyndsomt i Talen.

En anden vilde ogsaa gerne ha danset forleden, sagde hun, skønt baade hun og de andre vidste, at hun ikke taalte det. Og hun kom til at rødme, som havde hun blot med disse Ord villet minde ham om sig.

Hjordel saa ømt og forlegent paa Barndomsveninden.

Bette Thora, sagde han følsomt, samtidigt med at hans Blik vandrede hen til Kamilla.

Tilnavnet Dommer havde fulgt Dommer Januses Slægt fra gammel Tid. En Dag Almuen var samlet til Ting opstod der Tvivl i en Sag, som var rejst mod en Kvinde. Selv de klogeste var raadvilde og vidste ikke, hvordan de skulde dømme. Da kaldte man et Barn frem og raadspurgte det, og efter Sag=net var Barnets Dom saa vis og saa retfærdig, at alle bifaldt den. Siden den Dag bar Slægten Til=navnet Dommer.

Dommer Janus og en Søster sad nu med Dom=mergaarden efter Forældrene. Han var en udpræ=get Efterkommer af Slægten, i de Aar han havde styret, var baade Koholdet og Faareflokken mind=sket i Antal. Nu var der kun to Køer til Gaarden, ogsaa de dyrkede Markjorder blev færre. Den flade Slette omkring Gaarden, som før havde baa=ret Korn, laa hen i Græsmark og begyndte flere Steder at faa Pletter af Lyng og Graaris og Mare=halm. Han paastod, at det skyldtes Jorden, der var bleven tør, og han yndede at paavise, hvordan Vandstanden i Brønden var sunken siden hans Drengedage.

De Marker, han nu dyrkede, laa paa lave Jorder

Sønden for Bakkerne .... der maatte saas sent og oftest høstes, naar Efteraarets vaade Vejr var begyndt, saa det hændte, at han maatte stakke Afgrøden ude, vaad og ødelagt. Men Uheld berørte aldrig hans Sind, han lo og var tilfreds, hvor andre vilde føle Ulykke.

Sommeren havde dette Aar været tør, saa han havde haft god Avl og faaet den bjerget i rette Tid. Nu var han begyndt paa Pløjningen. En Dag op paa Formiddagen kørte han hjemme fra Gaarden ud paa Marken, rank i Ryggen sad han paa Agefjælen, saaledes som han altid plejede at bære sin Skikkelse. Intet i hans fornøjede Ansigtsudtryk røbede, at han var optaget af vigtige Tanker.

Hvor Vejen svingede fra Byen ud i Marken kørte han forbi en af Byens Gammelfolk, straks holdt han Hesten an og gav sig ivrig i Snak. Skønt han havde store og regelmæssige Træk, var der noget barnligt og halvt uudviklet over hans Ansigtsudtryk.

I den stille Luft hørtes hans høje Stemme lang Vej, men Folk kendte øjeblikkelig paa Lyden, at det var Dommer Janus, der snakkede, og ingen havde Fornøjelse af at lytte efter ham.

Der var hændt det, at Søsteren skulde til at gifte sig, saa han nu kom til at sidde ene med Gaarden .... Men det kunde dog bare være Lykke, at det skete. Men saa blev der endnu mere Grund for ham til at faa sit eget Giftermaal i Stand.

Hans Tanker havde gennem mange Aar vænnet

sig til at leve med denne Begivenhed i Vente, som var den altid nær forestaaende, medens Virkelig=hedens lange Tog af savnfulde Dage syntes at fly=ve ham uænset forbi .... hvorfor gøre Dagene sorgfulde, naar Sindet alligevel ejede Evne til at leve i Glæde.

Da han naaede ud i Marken, gik han med hen=rykt Mine og med Tømmen kastet over Akslen og styrede Ploven gennem den lette Sandjord, hvis Muldsvær knapt var to Tommer tyk; han bar i sit Indre en Følelse af, at alt vilde ende godt, at Livet rummede kun Glæder, blot man lærte sig, at der var ingen Sorger.

Paa Afstand tog hans Færd sig drabelig ud, Hesten var næsten saa stor som et Hus og kastede sin Skygge langt hen over Marken. Naar den svang de lodne Ben med de vældige Hove op over Mark=fladen og daskede dem i Jorden, klang det hult lang Vej, medens det blanke Plovjern væltede Plovfuren op saa let, som var det kun et Legetøj for dem begge. Hans Stemme hørtes hele·Tiden snakke til Hesten, snart raabende op, snart kælen=de og glad, som gik de to der paa Marken og havde den fredeligste Stund sammen. Men trods sin Optagethed gik han alligevel og fantaserede.

Bette Semine, bette skønne Semine, snakkede han ivrigt og højt, nu skal det være til Ende med dine Sorger .... og pludselig oprullede der sig i hans Sind Billedet af Stuen hjemme hos Ole Skær=pe. Men straks han begyndte at øjne Vanskelig=

hederne, kom der ligesom et Lys til Stede i Luften for hans Øjne, som fik dem til at svinde.

Ole Skærpe vilde da ikke øde sin egen Datter, naar han forstod, at Semine og han havde fattet en stor Kærlighed til hinanden. Han var fattig i Forhold til hende, men han kunde bringe hende Lykken.

Kun en sjælden Gang jog der en Skygge hen over hans lysfyldte Himmel, saa det skønne blev borte for hans Øjne, det var de Øjeblikke, da han skimtede for sig Ole Skærpes smalle, haarde Ansigt med det hvasse spottende Blik.

Ada, Ada, raabte han skændende til Hesten, kan du gaa .... et Øjeblik efter lød det, da han havde faaet Hesten i for stærk Gang:

Ada, Ada, skal du rende din Vej ....

En kort Stund efter gik han og nynnede paa en Visestump om Kærlighed, og paa den blev han ved at nynne en lang Tid først stille, for tilsidst at synge højt .... det var, som Dagen blev til Sommer omkirng ham og Marken var dækket af skønne, duftende Blomster.

Skønt han var kommen sent afsted paa Marken, vendte han alligevel hjem til Middagstid. Søsteren mærkede altid paa ham, naar han var optaget af noget, som skulde gøres, da var han saa ivrig, skønt det paatænkte mange Gange aldrig blev udført. Hele Tiden hørtes hans Stemme i Gaarden, blot han skulde flytte en Kost eller Spand, skete det under højrøstet Tale.

Man kunde godt paa hans Ord tro, at han var

ond mod Hesten, men aldrig hændte det, at han slog den saa meget som med en Haand. Det var et Syn, der rørte alle, at se det store Dyr, vant til at opfatte hans Væsen, staa med rejste Øren og høre efter hans Stemme med alle Tegn paa Kælenhed.

Inde fra Køkkenet rettede Søsteren flere Gange Blikket ud paa ham, fuldt vidende om, hvilke Tanker der optog ham. Trods sin Glæde over at skulle giftes var hun dog bekymret over at forlade Broderen og Hjemmet.

Hun havde søgt at tale med ham om at fæste en Pige, men om disse Ting vilde han ikke høre.

Hun forstod, at det var hans Agt at overlade dette til Semine, naar hun flyttede ind paa Dommergaarden.

Der sker nok en Forandring, der sker nok en Forandring, var det eneste, han svarede.

Hun traadte frem i Bryggersdøren og kaldte paa ham, men da fik han altid endnu mere travlt.

Ja, Anna, ja ja, lød hans Stemme inde fra Stalden, hvor han travede afsted og ramlede med Redskaber.

Hun biede en Stund, før hun kaldte igen, han kunde godt lide at blive kaldt paa flere Gange.

Ja, Anna, ja ja, nu kommer En, lød hans glade Stemme, og en Stund efter kom han hastende over Gaarden.

I Dag tænker jeg at ta til Byen, sagde Søsteren under Maaltidet; det er paa Tide for mig at bestemme, hvad jeg skal købe.

Dommer Janus vidste, at Turen blandt andet gjaldt Indkøbet af Tøjet til Brudekjolen.

En skal gerne køre dig ind, Søster, sagde han ivrig.

Hun skottede forbavset til ham, da hun havde troet, at det var i Dag, han vilde gaa til Ole Skærpe.

En kan da saa gerne gaa selv, afslog hun hans Venlighed.

Dagens Virkelighed stod pludselig for hans Tanker; der var ingen Flugt mulig fra den Handling, han havde sat sig for at udføre. Og der kom paa en Gang noget stille over ham.

Jeg har ogsaa en anden Sag at forrette, bette Anna, sagde han med Blikket i Bordet.

Efter Maaltidet lagde han sig ind paa Sengen i sit Kammer for at faa en Middagssøvn. Han laa længe og stirrede op i Loftsbjælkerne, saa Søsteren kunde høre paa Stilheden derindefra, at han ikke faldt i Søvn.

Et Par Gange lød en Lyd gennem Huset som et Suk, og hun lyttede ind mod Kammeret .... hun havde været vidende om hans og Semines Kærlighed fra den allerførste Tid. Hun fik Taarer i Øjnene, hun saa Broderen gaa derhjemme Aar efter Aar forsømt paa alle Maader og med kun de halve Tanker ved Gaardens Drift .... hun anede, hvad Ole Skærpes Svar ogsaa denne Gang vilde blive, naar han nu kom for at bede om Semine.

Efter at Søsteren over Middag var gaaet afsted til Byen, blev Dommer Janus hjemme fra Marken.

En lang Stund var han beskæftiget med forskelligt Arbejde, han skulde have gjort; der laa saa meget og ventede paa ham.

Ok, ja, klagede han, der laa ogsaa noget, som skulde til Smeden.

I Aar fik han nok Tid til at pløje et Par Agre, som han havde ladet ligge Aaret før. Han nød i Tankerne alt, hvad han skulde udrette .... selv det tungeste Tag var let, saa længe det kun var Tanker.

En Timestid senere sad han i Køkkenet med Kaffekedlen over Ilden. Hele Tiden, trods sin Beskæftigelse, havde han følt, hvad der forestod ham. Med et stirrede han ud over Gaardspladsen, som kom der nogen, og han havde Synet af Semine for sig med det blege Ansigt bag det sorte Hovedklæde, saaledes som han vidste, hun saa ud, naar hun var bedrøvet .... hun søgte altid at skjule for ham, naar hun var modløs, men han kendte det øjeblikkelig paa hende. Da blev der ligesom ogsaa slukket et Lys inden i ham.

Han rejste sig uvilkaarligt op.

Nu skal jeg komme, Semine, udbrød han og vedblev at stirre gennem Ruden, som var hun derude.

En Stund senere gik han ind paa Kammeret og trak i Stadsklæderne, men først hen i Mørkningen gik han fra Gaarden, han biede med Vilje saa længe for at undgaa, at nogen saa ham gaa helligdagsklædt gennem Byen.

Han plejede ellers at skridte afsted med en Gang

som en Soldat, men nu var der noget uvant stille over ham, han maatte holde fast paa sine Tanker.

Der var Lys i Køkkenet og i den nordre Stue i Ole Skærpes Hus; han standsede uden for Laagen til Gaarden med en Højtidelighed over sig, han følte sig med et saa vag, at han syntes, han maatte ty til Gud om Bistand.

Vorherre, du faar hjælpe os, kom det over hans Læber, medens han saa op mod Himlen.

Da han skulde aabne Klinken til Forstuen, stod han famlende i Mørket, som havde han aldrig før set den Dør og Klinke for sig. Da han endelig traadte ind, blev han staaende med Huen i Haanden.

Gennem Køkkendøren faldt der et Lysskær ud i Gangen, saa der var kun halvmørkt, han hørte nogen derinde, og i samme Øjeblik traadte Sofie frem i Døraabningen. Hun blev næsten forskrækket ved at se, hvem det var.

Herre Jøsses, er det dig, Dommer Janus, udbrød hun og gjorde Stemmen hviskende for at undgaa, at hans Nærværelse røbedes.

Han traadte frem mod Lysskæret, og straks hun saa hans Ansigt, gættede hun hans Ærinde.

En skulde gerne tale med Ole Skærpe, sagde han.

Hans Ansigt smilede gennem Halvmørket trods Højtideligheden, der laa over det.

Naa, du skal tale med Ole Skærpe, gentog hun, det kan du vel nok komme til.

Hendes Væsen slog over i Skæmt, uden at noget Mishag var at mærke paa hende.

Der er et Par Karle derinde, saa du faar bie her=

ude en bette Stund .... og hun lo til ham; det har vel ikke saant Jag.

Hun bød ham ind i Køkkenet, men han standsede overrasket paa Dørtærskelen, henne ved Køkkenbordet stod Semine med Ansigtet vendt mod ham og mødte hans Øjne.

Hendes Væsen var roligt og dog bankede hendes Hjerte med voldsomme Slag, hvis Lyd opfyldte Rummet om hende. Stilfærdig rakte hun ham Haanden.

God Dag, Janus, sagde hun, medens de saa ind i hinandens Øjne.

Trods den Ro, der prægedes hendes Ydre, saa han dog tydeligt, at hun var angst for, hvad der forestod, hun var nærved at ønske, at han ikke var kommen, for at skaane ham for den Smerte, som hun frygtede ventede dem begge.

Men pludselig lyste hendes Øjne op med en Udtryksfuldhed, saa han næsten syntes at høre hende tale til ham, han maatte ikke være bange, for hvad der skete, hun tilhørte ham.

Stedmoderen følte, hvad der foregik mellem dem og bød ivrig Dommer Janus til Sæde paa en Stol, samtidig med at hun gav sig til at tale til ham om Søsteren, som hun havde hørt skulde gifte sig .... Hun lod stadig uvidende om hans Ærinde, skønt de begge forstod, at hun var fuldt vidende derom.

Dommer Janus sad med Blikket i Gulvet og var langsom til at svare.

Om nogen Uger skal Søster rejse, sagde han.

Skal hun det .... Herre Gud, skal hun det.

Sofie ventede, at han skulde tale videre, og pludselig rettede Dommer Janus sig op med Hænderne foldede mellem Knæene. Trods hans Hjertepine bevarede hans Ansigt sit lyse Udtryk.

Saa kommer En til at sidde ene med Gaarden, sagde han, og hans Øjne fik en fugtig Glans af Bevægelse.

Saa maa du fæste dig en Pige, huggede Sofie ubevæget gennem hans Følelser.

Han blev siddende i bøjet Stilling og syntes at miste baade Mod og Styrke. Uvilkaarlig søgte hans Blik hen mod Semine, der havde vendt sig ind mod Væggen .... skønt han ikke saa hendes Ansigt, forstod han paa hendes Holdning, at hun ventede, at han vilde tale.

Det er unødvendigt for mig at fortælle dig, Sofie, at Semine og jeg har hinanden kær. Du husker nok ogsaa, at En har været her før og talt til Ole Skærpe derom.

Naa du er her som Frier, udbrød hun med alle Tegn paa at ville skæmte det hen.

Men saa vendte hun sig om mod Semine usikker om, hvordan hun skulde forholde sig.

Barn, sagde hun, du maa heller gaa ind paa dit Kammer.

Semine vendte sig langsomt om mod hende, Sofie havde talt til hende i samme Tone, som Ole Skærpe plejede, naar han gjorde hende til Barn.

Mor faar la mig bli her denne Gang, svarede hun rolig.

Der var ingen Trods at mærke hos hende, men

alligevel en Viljestyrke, der lod ane, at hun ikke lod sig genne bort.

Nu blir du nok sølle i dit Hoved, klagede Sofie.

Herre Gud, hun saa pludselig for sig Rækkevidden af denne Stunds Afgørelse, og hendes Blik søgte hen til Semine, hun havde altid anet, at der bag den tilsyneladende Veghed laa et andet Sind . . . . den Lighed, der var mellem Faderens og Datterens Træk, rakte videre end til det Ydre. Hun saa deres trofaste Kærlighed, her var Ole Skærpe stillet over for en Magt, som Mennesker ikke kunde bryde . . . . og dog vovede hun ikke at haabe paa noget godt for dem. Ole Skærpe gav aldrig sit Barn til en Mand som Dommer Janus.

Hun syntes, hun maatte afværge en Ulykke.

Skal En tale for jer, Børn, spurgte hun.

Dommer Janus saa hen mod Semine tilbøjelig til at tage mod hendes Tilbud, men hun forholdt sig ubevægelig og stod ligesom med Blikket fæstet paa det bløde, der var i hans Væsen.

Naar Janus er kommen herhen, svarede Semine for ham, maa han tale med Far.

Da kunde Sofie ikke længer beherske sin Følelse.

Børn, udbrød hun klagende, saa faar vi la Vorherre raade ....

Der kom en hjertebankende Stilhed til Stede efter hendes Ord, som havde hun varslet deres Skæbne frem for dem, hun traadte hen mod Køkkendøren og lyttede, og man hørte Stemmerne inde fra Stuen lyde gennem Huset.

Nu skal jeg si, at du er her, Dommer Janus, sagde hun og gik derind.

Inde i Stuen sad Ole Skærpe paa Slagbænken med sin fortyggede Pibe i Munden, over for ham op ad hver sin Væg sad Hjordel og en anden af Folkene fra Bjergelaget. Ole Skærpe havde sendt Bud efter dem for at udbetale dem deres Bjergeløn for Sommeren.

Fire Hundrede Kroner havde han talt op til hver af dem, og et Øjeblik efter havde han lagt en Hundredekroneseddel ekstra til hver Bunke.

Han var i godt Humør og skæmtede med knappe spottende Ord; det var hans Maade næsten at ringeagte, naar han vilde rose.

I er vel store nok nu til at forvare jeres Penge, sagde han. Du Hjordel, du er saa gæv til at spille og danse .... se nu til, at du ikke springer dine Skillinger ud af Lommen.

Mændene var baade forlegne og tilfredse over Omsorgen, de var Genstand for, selvom hans Ord havde nok saa bagvendt og hvas Form.

Sofie hørte hans Bemærkning om Pengene, da hun tilsyneladende gemytlig aabnede Døren.

Mon ikke du Hjordel snart danser dig en Kone til, faldt hun ind i Samtalen, den Slags Løjer plejer at ende saan.

Hjordel fik Blikket i Gulvet og kom til at rødme; da han rejste afsted om Sommeren, havde der været snakket om et Giftermaal med ham, og han opfattede Sofies Ord som en Skosen til Snakken om Kamilla, som allerede var i Omløb.

Paa Bordet stod et næsten tømt Fad med Æble-skiver, som var bagt til dem, Sofie gik straks til Bordet og tog Fadet og bød dem.

I har minsandten knap rørt Æbleskiverne, Folkens, sagde hun, og skønt de havde spist saa mange, de orkede, maatte de forsyne sig paany.

Medens Karlene spiste, bøjede hun sig hastig ind mod Ole Skærpe og hviskede ham sit Ærinde i Øret. Han havde knap nok opfattet Ordene, før hans Mine blev mørk. Karlene skottede over paa ham, straks opmærksomme paa Forandringen, der var foregaaet med ham, det var tydeligt at se paa ham, at det, Sofie havde haft at fortælle, gjorde ham vred. Da de havde faaet Æbleskiverne sat tillivs, rejste de sig for at gaa.

De traadte hen til Bænken og rakte ham Haanden, og han tog mod den med et stift Haandtryk og med Blikket søgende ud til Siden.

Vi sier dig Tak Ole Skærpe, sagde de ham hver for sig.

Er I saa tilfreds, brummede han.

Ja, de var fuldt tilfreds med den Behandling, de havde faaet.

Kan I saa bevare jer Penge vel, Drenge ....

Han forsøgte at smile, men de kendte hans Ansigt saa nøje, at han kunde ikke skjule sin forandrede Sindsstemning for dem.

Men Sofie derimod fulgte dem skæmtende tildørs; skønt deres Øjne Gang paa Gang listede sig til at betragte hende, røbede hendes Ansigt intet,

det var som et Havblegn med bare smilende Sol⸗skin.

Et Øjeblik efter hun havde lukket dem ud, stod hun i Køkkenet.

Saa Dommer Janus, nu kan du komme til at snakke med vor Far, sagde hun fuldstændig rolig.

Dommer Janus vilde have smilet til Semine, men han fik ikke Tid dertil; den Stund, de havde været ene, havde de holdt hinandens Hænder, men uden at tale sammen, som kunde det maaske blive deres Livs Afskedsstund.

Ole Skærpe sad sammenkroget paa Bænken uden paa nogen Maade at give til Kende, at han anede, at Dommer Janus var kommet til Stede. Den Stilling indtog han altid, naar Folk vilde tale med ham om Sager, der var ham imod.

Skønt Dommer Janus, straks han traadte frem fra Dørtærskelen, blev forvirret, bevarede hans Ansigt dog et Smil.

En vilde gerne tale med dig Ole Skærpe, sagde han saa ivrigt, at han kom til at stamme.

Men Ole Skærpe sad upaaagtende og syntes ikke engang at høre efter Ordene.

Det er da om Semine, begyndte han med en Raskhed, som skulde der følge en Ordstrøm efter, men i samme Nu saa Ole Skærpe hvast paa ham og bragte endnu mere Forvirring i hans Tale.

Du ved nok, Ole Skærpe, at Semine og jeg er Kærester, fik han frem.

Semine har ingen Kæreste, at jeg kender til, hug⸗gede Ole Skærpe ham hensynsløst af.

Da har En været hos dig og talt med dig før, Ole Skærpe ....

Dommer Janus begyndte at forklare om Søsterens Rejse, at han nu blev ene i Gaarden.

Ole Skærpe lod ham en Stund tale under en Tavshed fra sin Side, der virkede baade som Haardhed og Kulde. Han tændte rolig sin Pibe og bakkede løs uden at se paa den Talende. Men pludselig spurgte han med en Mine, der kunde rumme Alvor eller Spot:

Hvor mange Køer har du i din Stald, Janus ....

Der gled et glad Smil over Dommer Januses Ansigt, og han gav sig straks til at remse sin Rigdom op.

En har da to Køer .... han vilde have føjet en Mængde Oplysninger til om Held og Uheld, som han havde haft med Gaarden.

Det er ringere end i din Fars Tid, afbrød Ole Skærpe tørt og rettede sig op.

Kan være, der er Forældre, der har Hjerte til at gi deres Barn bort til Armod, hans Ord faldt knappe og uden Hensyn. I Dommere, I er Folk, der øder jer Tid uden at arbejde .... En skal si dig Sandheden, at du ikke skal gaa herfra uden at kende den. Min Datter kommer ikke til at flytte ind paa Dommergaarden, saa længe Ole Skærpes Øjne er aabne. Vil du kende Grunden, faar du selv tænke dig til den.

Der kom Taarer i Dommer Januses Øjne, hans Ansigtstræk skælvede, uden han evnede at tvinge dem til Ro, som var alt paa et Øjeblik blevet til=

intetgjort for ham. Da bar Stilheden, der summe=de gennem Stuen efter de haarde Ord, Lyden af Trin ind fra Forstuen, og Semines Skikkelse duk=kede stilfærdig frem i Døren tæt ved Dommer Ja=nuses Side.

Hendes Ansigt var hvidt som en kalket Væg, men der laa en forunderlig Ro udbredt over det, hun stod som en Støtte med Blikket rettet hen paa Faderen, og der var intet i hendes Holdning, som tydede paa, at hun kom til Stede for at trygle.

Far, sagde hun med underlig klangløs Stemme, jeg har aldrig før sagt det til dig, at jeg har Janus kær .... nu faar du vide det, før han gaar.

Ogsaa over Ole Skærpe var der kommet stor Ro, og intet hos ham tydede mer paa Vrede.

Barn, sagde han, du med dit svage Helsen .... nu faar du heller gaa ind paa dit Kammer.

Han talte, som om der ingen Magt fandtes, der kunde trodse hans Vilje.

Har En før givet dig Grund til at anke over din Fars Handlinger.

Semine stod et Øjeblik med bøjet Hoved, saa drejede hun Ansigtet om mod Dommer Janus. I sit Indre var hun fyldt af Fortvivlelse og følte Trang til at kaste sig ind til ham, men han fik blot Udtrykket i hendes Øjne at se, saa vendte hun sig fra ham og gik ud gennem Døren bevarende den samme Holdning, der hele Tiden havde været over hende.

Ole Skærpe sad paa Bænken halvvejs bortvendt og gav derved til Kende, at han ikke agtede at ytre

noget Ord mer. Da rørte Sofies Haand ved Dommer Janus for at lade ham forstaa, at han skulde følge hende. Men han tøvede, og pludselig gav han sig paany til at tale til Ole Skærpe.

En skønner Ole Skærpe, at du tror bare at gøre Semine godt, han talte denne Gang uden Forvirring med noget lysende over sine rene Træk. Du er agtet som et klogt Menneske og er vant til at lydes .... men du maa da ogsaa vide, at der er et Liv inden i et Menneske, som kan ødes.

Du har sagt mig, at jeg er for ringe for dig .... men det man kan tage i sine Hænder, kan man ogsaa miste, og har du nogensinde hørt om et Menneske, der kunde rive Lykke fra en anden med de bare Hænder.

Medens Dommer Janus talte, trængte Taarer frem i hans Øjne, men af Ole Skærpe blev det kun opfattet som Tegn paa, hvor vegt hans Sind var.

Saa vendte han sig stille om og fulgte Konen ud gennem Forstuen. Ude i Døren trykkede hun bevæget hans Haand.

Sølle Janus, sagde hun, og det kunde høres paa hendes Stemme, at hun havde vanskeligt ved at faa Ordene frem, du faar nu forsøge at lade disse Tanker fare baade for Semines Skyld og for din egen .... En skønner godt for jeg begge to, men jeg har ingen anden Raad at gi.

Dommer Janus sansede ikke engang at sætte Huen paa sit Hoved, da han gik bort fra Huset. Han mødte et Par Folk paa Vejen, uden at han saa dem .... og allerede samme Dags Aften vidste

Byen Besked om, at Dommer Janus igen havde været hos Ole Skærpe for at bede om Semine.

Inde paa sit Kammer klædte Semine sig af og lagde sig til Sengs; hun græd ikke, men der kom noget følelsesløst og stumt over hende.

De fleste Lyde i Huset kunde høres ind til hende, medens hun laa ubevægelig og stirrede ud for sig med et Udtryk, som havde hun en stor Tomhed for sig. Gang paa Gang hørte hun Faderen røre sig inde paa Slagbænken og Lyden af Stedmoderens travende Trin snart her og snart der i Huset. Men stærkere end alle de andre Lyde lød de hamrende Slag fra hendes Hjerte, som var hun i stor Angst.

Endelig hørte hun Ole Skærpe rejse sig fra Bænken og gaa til Sovekammeret .... der lød nogle fjerne mumlende Lyde af Ord, som blev vekslet mellem ham og Sofie, saa knagede den store gamle Træseng først under den ene og saa under den anden, efter som de lagde sig til Hvile. Men bag alle Lyde i Huset stod Stilheden, der trængte ind ude fra det vældige Rum, hun kunde ligesom mærke den ind gennem Murværket, som om der slet ingen Skille var mellem hende og Himlens store stjernefyldte Rum derude.

Gennem Ruden havde hun hele Tiden haft for Øje en Stjerne, der stod ude paa Sydhimlen, den syntes at vokse og vokse, jo stærkere hun stirrede paa den .... tilsidst forekom det hende, at hun gennem den saa ind i Himlens straalende Lyssale. Da kom der endelig Taarer i hendes Øjne ....

hun maatte tænke paa sin Mor deroppe i den gode Himmel. Trods hendes Fortvivlelse kom der et Glædesskær over hendes Ansigt, som saa hun et Øjeblik ind i Livets store Lykke. Og hun trykkede Dynen mod sine Læber, angst for at hendes Graad skulde høres af nogen.

Mor, Mor, hviskede hun, hjælp din bette Pige, og kort efter føjede hun til med varlig Stemme, som talte hun til en nærværende:

Jeg skal nok komme, Janus .... Jeg skal nok komme til dig.

En Stund før Midnatstid listede hun sig ud af Sengen og trak i sine Klæder; hvert Øjeblik lyttede hun ind mod Huset .... men kun Havets rullende Lyd hørtes nede fra Stranden. Saa aabnede hun et Vindu ud til Haven og klemte sig ud gennem det, som hun havde gjort mange Gange før, og listede gennem Haven ud paa Vejen og bag om Kirkegaarden over til Dommergaarden.

Da hun naaede ud paa Sletten, gik hun hen mod Laden, der laa Vesten for Stuehuset, hun følte, at han sad derinde og ventede, at hun skulde komme. Da hun naaede derhen, saa hun, at Loporten stod paa Klem, og hun stak sit Hoved ind gennem Aabningen.

Janus, kaldte hun stille.

Hun hørte en Lyd henne fra Høet og ilte hen mod den, og et Øjeblik efter kastede hun sig ned paa Knæ ved Dommer Januses Side.

En kommer for at si dig, at jeg er din for Evig=

hed, sagde hun og løftede hans Hoved op og trykkede det ind mod sit Bryst.

Hun strøg over hans Ansigt og blev ved at kærtegne ham.

Vi har da en stor Gave, at vi har Kærlighed til hinanden ....

Længe før der var Lysning af Dag at se, tog man paa Havet for at sætte Bakker. I Husene var Kvinderne oppe og havde Kaffekedlen paa Ilden, for at Mændene kunde komme fra Hjemmet med Varme i Livet. Allevegne saa man Lyset skinne gennem Bryggersvinduerne ud i Mørket, der laa saa tæt, at man knap øjnede den Jord, man satte Fødderne paa. Man førte sig stille baade i Tale og Bevægelse ligesom angst for at bryde Stilheden, der stod ind ude fra Nattens vældige Rum. Havets vante Lyde kom saa fantastisk rullende ud af Mørket, at man næsten kunde faa alt muligt for sig i sine Tanker.

Mændene sad ved Bryggersbordet havklædte og slubrede den skoldhede Kaffe i sig med Talgpraasen ved Siden af sig paa Bordet, medens Skyggen af de svære Kroppe fyldte den modsatte Væg. Blot man bøjede Hovedet for at drikke af Spølkummen, dukkede Skyggen sig fra Loftet helt ned til Midten af Væggen. Man tog Kending af Vejret udenfor med et Udtryk af Alvor over Ansigterne .... Havet kunde den ene Stund være som en Ven med blid Mine for i den næste at rejse sig mod En som en ond Fjende.

Flere Steder blev Konerne staaende fremme i den aabne Dør og saa efter Mændene synlige i det røde Lysskær, der trængte ud inde fra Husene, medens en pibende Lyd af Hjulbøre rundt omkring fra fortalte, at man var paa Vej til Havet. Der blev kun vekslet faa Ord til Afsked, men alligevel lyttede man efter de bortdragende, til hver Lyd af dem forsvandt.

Naar Vinterfiskeriet begyndte, fæstede Ole Skærpe to Havkarle for at nyttiggøre sig Havet i stor Udstrækning. Disse Karle var kørt afsted til Stranden, hver med sin Hjulbør belæsset med Bakker og Liner, medens Ole Skærpe endnu sad tilbage i Køkkenet, foran ham paa Bordet stod Madtejnen til ham og Karlene med Davren, som skulde nydes i Dagbrækningen, naar Bakkerne var sat. Han sad tankefuld med ludende Ryg, Sofie havde med stor Omsorg hjulpen ham i hans Klæder; til hver Ting, hun havde flyet ham, havde hun haft et skæmtsomt Ord.

Du skulde snart lægge det Brug af Havet fra dig, Oles Skærpe, havde hun sagt.

Du skønner nok, En blir for gammel, gav han en Stund efter langsomt til Svar.

Det lød, som han vilde spotte af hende.

Hvad blev Livet for et Menneske, om det ikke arbejdede ....

Da hørte de begge samtidig en Lyd inde fra Semines Kammer, de havde netop undgaaet at gøre Støj, for at hun kunde sove .... og nu var hun al-

ligevel staaet op. Ole Skærpe dukkede sig over Spølkummen og drak af Kaffen; skønt Flid og Arbejdsomhed altid blev paaskønnet af ham, fandt han ingen Glæde i, at Datteren stod op nu, hun trængte netop til Hvile.

Kort efter traadte hun ind i Køkkenet, i det halvmørke Rum lyste hendes Ansigt næsten hvidt. Sofie saa hen paa hende med en vis aaben Følsomhed, men Semines Træk var fast tillukkede for selv det skarpeste Blik. Hun gik hen mod Faderen.

En har bundet nye Halmvisker til dine Støvler, Far, sagde hun, jeg var ræd for, at Mor glemte at give dig dem med.

I Ole Skærpes Sind blev der ved Datterens Ord pludselig vakt svundne Aar til Live. Som Semine stod der, mindede hun om sin rigtige Mor .... hun havde ogsaa ejet den Sans for smaa Ting.

Ole Skærpe løftede Øjnene fra Spølkummen op mod Semines Ansigt.

Bette Barn, sagde han med Rørelse i Stemmen, da skal du sandelig ha dig en Dask for det.

Og med sin store haarde Haand slog han hende nænsomt bag.

Hvorfor er du staaet op Barn, du kan nok trænge til en bette Smule længer Søvn, i Stedet for saan at pylre for en anden.

Det var ikke til at spore hos nogen af dem, at der var Strid mellem Faderen og Datteren. Dommer Januses Besøg var ikke blevet mindet med et Ord eller en Mine, siden Sofie fulgte ham tildørs. Men over Semines Væsen var der ligesom kastet

et endnu tættere Slør, ved at se paa hende maatte man ofte tro, at hun færdedes i en anden Verden end den, der omgav hende.

Ole Skærpe traadte med Havstøvlerne i Gulv=brædderne.

Du har ellers lavet det varmt og godt om Fød=derne, Barn, sagde han.

Baade Semine og Sofie mærkede en varm Tak=nemmelighed i hans Ord, men de turde ikke rette Blikket hen paa ham, for at han ikke skulde for=staa, at de opfattede hans Følelser.

Sofie tog hans Sydvest og Oljetrøje ned fra Kna=gen ved Dørstolpen, hvor hun havde hængt det frem om Aftenen.

Saa bette Far, sagde hun, her har du din Trøje og Sydvest.

Han rejste sig tungt fra Stolen med en Lyd, der godt kunde opfattes som en Klage, saa nikkede han til Sofie og gik ud gennem Gangen fulgt af dem begge. I Mørket derude famlede hans Haand sig frem til Datterens Kind.

Se nu til at lægge dig en Stund, sagde han og drev den følsomme Klang ud af sin Stemme.

De blev begge staaende ved Døren og lyttede efter Lyden af hans Skridt i Gruset, efter som han skred ned mod Havet, lød det, som om han vadede ud i det og blev borte.

Solen stod op i en diset Luft, der op paa Dagen vilde blive til blankt Solskin. Hvor der groede et Straa, saa man det gynge for de svage Vindpust allerede fyldt af Lyset, skønt Solen endnu ikke

magtede at sende Straaler gennem Morgendisen. Saadan en Dag var Mændene ligesaa trygge paa Havet som hjemme i Stuen .... men for klart Hav gav ofte ringe Fangst.

Flere Steder havde det længe været lys Dag, før Bryggersdøren blev aabnet, og man fik et Menneske at se .... Ind i Husene lød det rolige Hav med en Lyd, næsten som om det sang, Søen gled ind over Revlen og væltede sig i Stranden med solskinsfyldte Brod, der lyste som smaa hvide legende Kroppe.

Man havde Baadene liggende Nordost i Havet, oppe fra Havbakkerne kunde man til Tider skimte de nærmeste af dem .... saa snart Bakkerne var sat, vidste man, at Mændene hvilte i Baadene og ofte lagde sig til at sove en Stund paa Tofterne, indtil Bakkerne skulde drages. Det gjorde godt at vide.

Først over Middag begyndte en og anden af Konerne at spejde fra Havbakkerne efter dem for at erfare, om man var begyndt at drage, enkelte havde et Strikketøj med og blev staaende der længe med deres Skikkelse forunderlig høj tegnet i den blaa Luft.

Op for Landingsstedet sad Handelsmandens Søn paa en Klittop, han havde siddet der næsten fra Solopgang med Blikket rettet ud mod den Del af Havet, hvor Baadene laa. Han sad som En, der længtes tilhavs, saa det gjorde ondt at se paa ham, man vidste godt, at han ikke vilde lyde Faderen og

gaa i Handelsboden, men at han havde Lyst til at bruge Havet som andre Mænd.

Men Handelsmanden vilde hverken give ham Penge til Baad eller Redskaber.

Midt paa Formiddagen kom Handelsmanden frem paa Vej til Havet, tilsyneladende var han ude i samme Ærinde som andre, for at se efter Baadene, da han skulde opkøbe Fangsten. Om han vidste, at Sønnen sad der, var ikke til at mærke, han fulgte samme Sti, som han plejede, naar han gik til Havet i dette Ærinde. Han kom op paa Havbakken et Stykke fra Sønnen, men først en lang Stund efter saa man ham stavre hen til ham. Han syntes at gøre sig til den samme over for Sønnen, som han var over for Folk i Handelsboden.

Han stillede sig op kun et Par Skridt fra Sønnen, medens denne blev siddende i upaaagtende Stilling. Kun paa Handelsmandens Bevægelser kunde man se, at de talte sammen.

Hvad har du da saan at kigge efter, bette Anton, han talte i venlig Tone og syntes at ville indynde sig hos Sønnen, og han fulgte Retningen af hans Blik ud over Havet til Baadene.

Det varer nok en Stund, før vi har dem inde .... En tror det blir ringe med Fisk i Havet i Dag.

Men pludselig fik han noget at se efter derude.

Den, der ligger vestligst, han var nær ved at pege derud, er det ikke Ole Skærpe.

Men Sønnen svarede ham ikke.

Jo, vel er det hans Baad ....

Men saa afbrød han den Snak.

En vilde ellers gerne ha dig hjem for at gi mig en Haand, før Folkene kommer i Land, om de skulde ha Fisk.

Han stirrede ned paa Sønnen med noget kælent i Blikket og lagde ikke Skjul paa, at det vilde være ham til Glæde, om han adlød ham. Men hele Tiden under Faderens Tale holdt Sønnen sig haard og ubevægelig som en Blok.

Paa en Gang blev Handelsmanden raadvild; hans Ansigtstrækninger røbede de forskellige Sindsrørelser, der gik gennem ham, han vidste ikke, om han skulde vise Vrede eller klage.

Herre Gud, bette Anton, udbrød han, En blir gammel, og du er da min Søn. Du kan da baade veje og regne, saa Folk kan bli tilfreds.

Det lod, som han vilde give Sønnen Medhold i, at Handelsboden ikke blev drevet, som den burde, men at det kunde blive anderledes, naar han tog fat.

Da saa Sønnen hastig op paa ham.

En vil ikke staa bag den Disk en Dag, svarede han haardt. Du ved, hvad du kan gøre for mig, om du vil mig vel, du har Penge nok at laane mig til Baad og Redskaber ....

Handelsmanden fik vrede Øjne, skønt hans Ansigtsudtryk blev ved at være det samme forstillede.

Vil du ikke være Købmand, Dreng, saa har din Far ingen Penge, og han vendte sig brat fra ham og stavrede bort.

Midt paa Dagen, da Baadene ventedes i Land,

kom Kamilla og syge Thora Arm i Arm gaaende gennem Byen ned til Stranden, Thora var næsten ligesaa fremmedartet klædt som Veninden, der bar Købstadshat med Baand og Blomster. Deres Tilsynekomst, nu Baadene skulde til at lande, gav Samtalestof nok omkring i Husene .... at den fremmede Pige var ude at rende efter Hjordel, forstod man. Men at gøre det saa aabenlyst stred mod Sæd og Skik. Blev en af Byens Piger glad i et Karlfolk, holdt hun sig pænt gemt, jo mindre man gav nogen Anelse om sine Følelser, jo større Dyd var man i Besiddelse af. Det var en Piges Stolthed, at Karlene selv fandt den, som havde ham kær .... I Byen var der flere Piger, der tænkte paa Hjordel, men de holdt sig hjemme ved Arbejdet.

I Kvindernes Øjne bar denne Købstadspige sig nærmest ad som en Tøjte .... og man beklagede, at Fru Tvede lod hende trække den sølle Thora med sig, selv om hun bar paa en gammel Kærlighed til Hjordel

De gav sig til at spadsere hen langs Stranden bort fra Landingsstedet; det var Thora, der for sit Helbreds Skyld skulde gaa Tur i det gode Vejr. Ude over Havet, hvor Baadene kom sejlende ind, kredsede en Flok Maager, nogle enkelte strøg allerede ind mod Stranden i store Sving og fløj skrigende hen over Pigernes Hoveder klar over, at der ventede dem Føde, saa snart Baadene kom til Land. Kamilla standsede Gang efter Gang og saa efter dem.

De er sultne, forklarede Thora hende.

Kamilla lod, som det kun var Maagerne, der in=teresserede hende, men stadig var hendes Øjne ude ved Baadene, der nu i Følge stod ind mod Stran=den, alle med Sejl oppe i hvide og røde Farver. Kun nu og da brækkede der en Sø over Revlen, ellers laa Havfladen blaa og forfrisket af Sol og Vind.

Kamilla fik Thora til at standse og gav sig til at tælle Baadene; der var elleve .... men i hvilken af dem var Hjordel, hun vovede ikke at spørge derom.

En Baad kom sejlende et Stykke borte fra de an=dre, baade over Sejlene, den bar, og Fartøjet var der en Rejsning, som adskilte den fra de andre.

Det er Ole Skærpes Baad, forklarede Thora, han sejler altid som en Konge.

Hun følte, at Kamilla ventede, at hun ogsaa skulde gøre hende opmærksom paa Baaden, hvor Hjordel var om Bord. Men hun kunde næsten ikke faa sig til det, for hver Gang Hjordel kom paa Tale, var det, som Veninden tog hendes kæreste Tanker fra hende. Men et Øjeblik efter viste hun hende alligevel Baaden.

Det var den næstforreste af alle.

Han skal altid presse sig frem foran andre, naar han er tilhavs, forklarede hun .... han fører baade højere Mast og større Sejl.

Kamilla stirrede ud mod Baaden med spændte Træk, som blev hun med et gjort delagtig i Hjor=dels Kapløb. Hendes Hjerte kom til at banke, og hun trykkede Thoras Arm ind mod sig. Hun fulg=

te det hvide Skumbaand, som Stævnen rullede op af Havet, og som lagde sig ud til begge Sider som et Slæb efter Baaden; hun følte sig ikke i Tvivl om, at Hjordel vilde naa Stranden før nogen af de andre. Men hendes Sind blev ogsaa grebet af Glæde over det friske Syn af det blaa Hav med de hjemvendende Baade og de kredsende Maager, hvis Skrig blev stærkere, efter som Afstanden kor⸗tedes mellem dem og Landet. Snart fulgte de efter en Baad for i næste Øjeblik at hænge sig fast i Luf⸗ten over en anden.

Thora stod hele Tiden med et alvorligt Udtryk over sit Ansigt, men Veninden havde i sin Selv⸗optagethed ingen Sans for, hvad hun følte.

Da Baadene kom nærmere, opdagede de begge, at Hjordel allerede havde faaet Øje paa dem; da drog Thora Veninden med sig op mod Havbak⸗kerne.

Lad os gaa, sagde hun, ellers blir der snakket om det, men Kamilla vrængede Ansigt med aaben⸗lys Foragt for Folks Snak.

Oppe ved Havbakkerne tog hun sin Arm ud af Thoras og satte sig op paa Skraaningen for at se Baadene lande, medens Thora blev staaende nede paa Stranden.

Ole Skærpes Baad kom sejlende tungt og støt, man kunde lang Vej se hans Skikkelse ved Roret med det smalle, benede Ansigt og den hvide Krans af Hageskæg ned over Brystet. Der var folksomt i hans Baad, foruden Karlene var Thomas og en til af Byens Folk med.

Hjordels Baad naaede først Stranden, det sidste Stykke Vej havde Pigerne set hans brune, blonde Hoved være løftet mod dem. Hans Ansigt syntes at le, og man kunde tydelig se, at han var højere end nogen af de andre Folk om Bord.

I samme Øjeblik Baaden tørnede Grunden, rejste han sig fra Toften og rev Sydvesten af Hovedet og svang den hilsende op mod Pigerne, saa alles Øjne fra Baadene blev rettet hen mod dem. Saa jumpede han ud over Rælingen med Søstøvlerne halet op til Skridtet og vadede i Land med Havet fossende om sig.

En Dag under Vinterfiskeriet herskede der en urolig Stemning i Byen, Ole Skærpe og Handels-manden skulde mødes for Retten, ogsaa til flere af Byens Folk var der kommen Tilsigelse for at vidne i Striden mellem de to Mænd. Handelsmanden kørte afsted med Inger ved Siden af sig i Agesto-len og et helt Læs af Mænd bag i Vognen, han hav-de forinden haft dem alle samlet i Boden og skæn-ket for dem. Flere var gaaet fra Hjemmet med be-kymrede Miner, Øvrigheden var i deres Øjne den Magt paa Jorden, som man skulde vare sig stær-kest for.

Det er at være Storkarl, naar Øvrigheden sender Bud efter Jer paa denne Maade, havde Handels-manden forklaret dem, medens Brændevinsglasset gik paa Omgang, det er Jer, der skal sige, hvad han skal dømme.

Han skænkede for dem med den gladeste Mine, og inden længe havde han styrket Modet hos dem alle. Til Slut fik man en Cigar stukket i Haanden; selv om den var blød af Fugt og Ælde og knap til at faa til at brænde, var det dog stads, og man kørte ud af Byen under Vinken og Lystighed, som skulde man paa en Markedstur.

Ole Skærpe gik ud af Byen med Thomas ved sin Side med en Mine saa haard, som var han i Strid med hvert Menneske; hans Paastand var Sandhed, han havde baade købt og betalt det Stykke Vrag, som den anden havde frastjaalet ham. Hans Sind havde til denne Stund kun været lovbundet af hans egen Vilje .... aldrig før havde han været nødt til at ty til anden Hjælp. Men Retten var til for Tyve og Kæltringer .... ved at melde Handelsmanden til Øvrigheden, vilde han fæstne Lov og Ret blandt Folkene i Byen.

Sofie havde haft en Skæmt paa Læben til Afsked.

Nu faar du huske paa Ræven, Ole Skærpe, der er kun faa, der faar den fat.

Han løftede Blikket mod hende og forstod, at hun advarede ham, han vidste, at hun baade var klog og skarpt seende.

Raadhuset i Købstaden var et gammeldags Sted med Jalousier stillet op i Vindueskarmene ud mod Gaden, for at ingen derudefra skulde se ind i Tingsalen; der var en dobbeltfløjet Dør som i en Salslænge. I den ene Ende af Bygningen boede Arrestforvareren med Familie. Og omme bag Huset laa Arresten omgivet af en høj Brandmur, det eneste, der gav Stedet Præg af straffende Myndighed, skønt der kunde gaa Aar hen, uden der sad nogen derinde i Kasjotten.

Handelsmanden holdt foran Raadstudøren og lod Høwboerne stige af, medens han selv blev siddende i Agestolen hos Pigen for at køre Hestene hen, hvor de skulde opstaldes. Man trykkede sig

sammen i en Klynge foran Døren og skottede op til ham, rædde for at han ikke skulde komme tilbage igen.

I kan vel bie den bette Stund her, grinte han ned til dem.

Endnu inden Handelsmanden fik Hestene i Gang, kom Arrestforvareren til Syne i Døraabningen. Der laa en Bleghed over hans strenge Ansigt, saa man næsten gruede ved at se paa ham.

Handelsmanden hilste med stor Forekommenhed.

Vi er kommen kørende, sagde han, saa vi er maaske ude før Tiden.

Arrestforvareren gav ingen Imødekommenhed til Kende, men saa paa Mændene med en Mine, som skulde de indsættes i Arresten hos ham.

Kom herind, kommanderede han med streng Røst.

Mændene flyttede paa Benene uden at komme af Stedet.

Sæt Jer paa Bænken herinde, befalede han med endnu stærkere Myndighed.

Mændene tog ikke større Skridt end et Barn, og de tog Huerne af med samme Andagtsfølelse, som naar man traadte ind i Kirken.

Langs begge Vægge stod der graamalede Bænke, blot ved at kaste Blikket hen paa dem blev man mindet om forladte og usselsølle Mennesker, som havde siddet der og skulde lide Straf. Hos alle opstod en dyb Anger over, at man havde ladet sig

blande ind i denne Sag, i Stedet for kunde man nu have været hjemme.

Først da Handelsmanden vendte tilbage, gled der opmuntrede Smil over Ansigterne, man var nær⸗ved at skifte Tanker om ham, han var da trofast.

Med sit sødeste Væsen gav han sig til at smiske for Arrestforvareren, hver Gang denne viste sig, men hverken med Ord eller Mine røbede han, at han sad der i samme Ærinde som de andre.

Pludselig hørtes Trin udenfor, og alle kendte med et, hvem det var. Det var Ole Skærpe, som stod derude. Og man vovede knap at skotte mod Dø⸗ren, hvor han skulde træde ind.

Arrestforvareren forsvandt ind i Retssalen uden at beskæftige sig med de ankomne .... skulde det betyde, at han vilde ringeagte dem.

Endelig blev Døren aabnet, og Ole Skærpe stille⸗de sig op et Skridt inden for Døren med Thomas bag sig. Der blev saa stille i Gangen, at man kunde høre hinanden trække Vejret under de forskellig⸗ste Lyde.

Handelsmanden blev paa en Gang den uroligste af dem, det var, som han blev knebet snart et Sted og snart et andet.

Mændene stirrede stift i Gulvet, Sagen fik plud⸗selig for dem en Rækkevidde, som ingen af dem havde anet .... her sad de for sammen med Øv⸗righeden at fælde Dom over Ole Skærpe, det var ikke til at fatte for dem, at deres Ord kunde give Ole Skærpe Uret og tilføje ham Skam og Skade.

Det, de skimtede af hans Skikkelse uden at løfte

Blikket, fyldte dem med den vante Ærefrygt, blot det at være i Rum sammen med Ole Skærpe havde altid for dem betydet noget stort.

Da Arrestforvareren kom tilbage, blev Ole Skærpe staaende ligegyldig. Og med Beundring lagde man Mærke til, at Arrestforvareren overfor ham skiftede Væsen.

Du og din Karl kan sætte Jer der, sagde han.

Han var som en Tjener, der bøjede sig for en Stor. Ogsaa Thomas blev vist til Sæde, saa man fik Følelsen af, at det var en Ære at være i Ole Skærpes Følge.

Handelsmanden sad, som var han kommen for nær til en brændende Ild .... og man skottede fra ham til Ole Skærpe. Denne sad med en ludende Ryg og Blikket i Gulvet, han følte sig krænket over at skulle sidde der, umyndiggjort og ikke med større Ret end de Karle, der knap ejede et Bundbrædt af deres Baad. At Handelsmanden var mødt saa mandstærk, berørte ham ikke.

Retten varede det meste af Dagen, Byfogden begyndte med Vidnerne, der efter Tur blev kaldt ind i Retssalen; for hver Gang traadte Arrestforvareren frem i Døren og raabte Navnene højt med en saa alvorlig Røst, som skulde man føres til et Rettersted. Det uhyggelige var, at ingen af dem, som blev kaldt derind, kom tilbage igen derinde fra.

Nu og da hørtes Byfogdens Stemme ud gennem Døren, den var saa fin i Mælet, at man kunde tro,

man hørte en Engel tale .... kun enkelte Gange blev Røsten forstærket, da sad man med Hjertet op i Livet og lyttede med Følelsen af, at nu skjalv den ulykkelige derinde.

Endelig kom Turen til Handelsmanden, han havde hele Tiden bevaret et lyst Udseende, nu syntes han et Øjeblik at vakle.

Du kan maaske si mig, hvor de Karle bliver af, som kommer derind, spurgte han Arrestforvareren med en Art Lystighed.

Men Arrestforvareren skubbede Døren op for ham uden at svare.

Saa faar du hilse hjemme, bette Inger, om En skulde bli der, sagde han til Pigen, der var den sidste, der sad igen foruden Ole Skærpe.

Pigen sad i samme Stilling, som hun havde siddet i hele Tiden, uden at røbe nogen Følelse, hendes Krop og Lemmer holdtes i en saa ubevægelig Ro, som var hun ikke et Menneske, men en Støtte.

Derimod var Ole Skærpes Ansigt blevet mørkere af Udseende, han var kommen til Retten, fordi han havde lidt Uret, og nu sad han her næsten som en anklaget, der først skulde spørges, efter at andre var spurgt. Han var tilsinds at rejse sig og gaa .... var det Retfærdighed at ville gøre alle lige ringe.

En Halvtimestid efter gik Døren op igen.

Ole Skærpe, raabte Arrestforvareren, og Ole Skærpe rejste sig.

En er bleven baade gammel og stiv af at bruge

sin Dag til at sidde her, sagde han vred og rettede sin Skikkelse op.

Han traadte ind i Retssalen med stor Sindighed, det var ikke til at mærke paa ham, at hans Sind modtog uvante Indtryk, hans næsten tillukkede Blik jog Retssalen rundt saa hastigt, at man knapt opfattede det. Dommeren, der var en dannet Mand, lod Blikket dvæle ved Ole Skærpe med Tilfredshed. Trods den Simpelhed, der var over ham i Klædedragt og Ydre, saa man tydelig, at han var en Mand af redelig Tankegang, selvom hans Fremtræden beherskedes af hans Selvfølelse. Dommeren kendte ham ogsaa af Omtale og vidste, at han i Folkemunde ofte bar Tilnavnet Søkongen.

Paa en Bænk langs Væggen ud mod Vejen sad Handelsmanden og hans Folk og Thomas, ogsaa deres Blikke fulgte spændt Ole Skærpes Indtræden, alle berørtes de af Stolthed over den Ro, hvormed han stillede sig frem; der var den samme Beherskelse over ham, som naar han satte sig til Rors i Baaden. Enkelte slog skamfulde Øjnene ned, Ole Skærpe var den gæveste Mand, de kendte. Handelsmanden krøb ynkeligt sammen og frygtede for, at nu styrtede alle hans vel tilrettelagte Planer sammen, men hans kloge Øjne slap hverken Dommeren eller Ole Skærpe.

Paa den Maade Ole Skærpe stillede sig op for Dommeren, syntes han at tro, at han ogsaa kunde herske her .... det fik man nu se, det fik man nu se.

Dommeren gav sig til at læse Protokollen med Afhøringerne højt, medens Ole Skærpe og Mændene lyttede opmærksomme til .... det var næsten uforstaaeligt for dem, at det var deres egen Tale, som de paa denne Maade hørte igen.

Da Dommeren sluttede Oplæsningen, bemærkede Ole Skærpe stilfærdig med Lune i Stemmen.

Du kommer nok til at forklare mig det alligevel, saa lang en Læsning kan en Gammel ikke sanse.

Selv over Ansigterne henne paa Bænken gled der Smil, skønt man gruede for, at Ole Skærpe nu skulde erfare, hvad de havde vidnet mod ham.

Dommeren føjede ham og gennemgik mundtlig Vidneudtalelserne. Folkene havde været knap saa sikre i Retten som hjemme i Handelsboden, de fleste af dem mente at have set Vragstykket blandt Handelsmandens Ejendele, i alt Fald havde de ikke bemærket det i nogen af Ole Skærpes Bunker, kun et Par paastod bestemt, at Vraget havde ligget begravet under det største af Handelmandens Bud.

Dommeren saa op paa Ole Skærpe for at faa en Udtalelse fra ham, men han bevarede en haardnakket Tavshed og vilde ikke svare noget paa den Snak.

Thomas havde bevidnet, at det omstridte Stykke Forskib af et Vrag var set af ham to Dage efter Auktionen blandt Ole Skærpes Bunker. Ogsaa Handelsmandens Paastande og Forklaringer fik Ole Skærpe at høre.

Dommeren bad nu indtrængende Ole Skærpe

fremføre, hvad han havde at tilføje til Gunst for sin Paastand, at Vragstykket var stjaalet fra ham.

Den Forklaring, En har givet, er Sandhed, svarede han kort, saa faar du tro dem eller mig.

Dommeren bad ham fremsætte nye Beviser eller ny Forklaring.

Øvrigheden har vel Forstand som et Menneske, sagde han spottende. Jeg har talt Sandhed .... saa faar du dømme mellem de Karle og mig.

Trods den Beherskelse, der stadig var over hans Fremtræden, trængte baade krænket Følelse og Vrede sig frem i hans Udtryk.

Dommeren gjorde ham opmærksom paa, at Folk var lige for Retten.

Da burde En ha varet sig for at ty herhen, om Tyv og ærlig Folks Tale agtes lige.

Og med et skød hans Blik op fra Gulvet og borede sig ind i Dommerens Syn.

En har snart levet i mange Aar og har vel ogsaa kunnet holde paa det, der er kommet mellem mine Hænder til denne Dag .... kan hænde, jeg er bleven et Barn, men et Menneske har Ansvar ogsaa over for andre; derfor gik jeg til Øvrigheden for at melde Handelsmanden .... De Unge faar da skønne, at det at være Tyv og Kæltring er en skændig Ting, og at Øvrigheden er til for at straffe Folk for det.

Dommeren blev rød i Hovedet og syntes at føle sin Person og Rettens Værdighed krænket, og dog saa han betaget paa Ole Skærpe; denne havde talt til ham fra en Tid, der laa saa langt tilbage,

da Vold og Selvtægt endnu stredes med hinanden om Retten.

Kan du da bevise, Ole Skærpe, at Vragstykket er dit, forsøgte Dommeren endnu engang at tale til ham. Intet Menneske blir til Tyv eller Kæltring blot ved Ord her i Retten.

Ole Skærpe syntes at komme i Vildrede med sine Begreber, det var, som han tørnede sammen med en Verden, han manglede Forudsætning til at fatte, han havde øvet Ret paa sin haardføre Maade sit Liv igennem.

Jeg har talt Sandhed, det Vrag er mit, gentog han, medens hans Ansigt blev graat af Farve, han forstod pludselig, at han her vilde lide et Nederlag.

En skønner nok, at du er et retskaffent Menneske, fremsatte han med Voldsomhed, men tar du Vragstykket fra mig, da gør du Uret.

Han vendte sig brat om mod Folkene paa Bænken.

En skønner, at vi har faaet Fjender mellem os, sagde han med en Trudsel i Stemmen og med en Følelse af Skam.

Da Dommeren vilde slutte Retten, gjorde Arrestforvareren ham opmærksom paa Pigen, der stadig sad derude.

Handelsmanden rejste sig i en Fart fra Bænken med Ansigtet i en Grimace.

Det er Inger, min Tjenestepige, forklarede han ivrigt, En tog hende med, om det skulde bli nødvendigt.

Da Dommeren spurgte, om hun havde med Sa=gen at gøre, viste han en hemmelighedsfuld Mine.

Det faar Ole Skærpe vist bestemme, begyndte han halvt lystig at forklare.

Han saa hoverende hen paa ham, idet han fuldt ud opfattede, at Retfærdigheden havde vendt sig til Fordel for ham.

Det var bare en bette Ting med en Økse .... og saa tænkte jeg, at det maaske var bedst at tage Pigen med.

Dommeren lod Pigen føre ind, hun maatte næ=sten skubbes hen til Skranken, skønt der ikke mær=kedes nogen Forvirring eller Undseelse hos hende. Hun stirrede paa Dommeren med et vedholdende Blik, hvori der intet Udtryk fandtes, og forblev tavs til ethvert Spørgsmaal, han rettede til hende. Over hendes Holdning laa den samme brutale Viljestyrke, som da hun løftede Øksen mod Ole Skærpe paa Stranden.

Du faar nok tale, bette Inger, opmuntrede Han=delsmanden hende; men ellers var det nok Ole Skærpe, der skulde anke i denne Sag .... hun har bare kyst ham væk, da han vilde ta Vraget fra mig med Vold.

Dommeren saa paa Ole Skærpe, der stod i en ludende Stilling, paa en Maade ydmyget, og dog læggende en aabenlys Ringeagt for hans Haan for Dagen.

En har ingen Sag udestaaende med den Pige, svarede han.

Og straks Retten blev hævet, vendte han sig mod Døren og gik, øjeblikkelig fulgt af Thomas, hvis Holdning røbede, at han ogsaa havde forstaaet, at Dagen var bleven en Ydmygelse for dem.

Et Par Dage var Stemningen høj i Handelsboden, saa begyndte Mændene at holde sig borte, man vilde ikke længer støtte Handelsmanden i den Sag, hvis virkelige Sammenhæng ingen var i Tvivl om. Man havde nydt Ole Skærpes Ydmygelse, og saa fik det være nok.

Det hed sig, at Handelsmanden havde skænket ud et helt Anker Brændevin i sin Glæde, men det havde han ogsaa tjent baade ved at beholde Vraget og ved at sætte Ole Skærpe tilvægs .... og han var viis nok til at vide, at man ikke kunde lide paa et Menneskesind i ret lange Tider.

Ogsaa Hjordel havde været i Handelsboden Dagen efter Retssagen og var bleven modtaget af Handelsmanden med Henrykkelse.

Kom til Skiven, havde han raabt og havde straks stillet en Dram frem for ham.

Men Hjordel blev staaende henne ved Døren uden at deltage i Lystigheden.

Du kan vel drikke en Dram, blev han nødet, men han flyttede sig ikke fra Døren.

Nu blir I vel knapt saa store, I Ole Skærpes Karle, blev der raabt til ham under bifaldende Latter.

Han kunde daarlig skjule den Harme, der rørte sig i ham, han var ikke i Tvivl om, at Ole Skærpe havde Ret i denne Sag, selvom han ellers ikke var bange for at tilkende sig selv Ret i fuldt Maal.

Hjordel saa haansk hen paa de drukne Vidner, der opholdt sig i Boden det meste af Dagen, et Par af dem var regnet for Byens ringeste Folk.

Du Niels, du faar da ikke skræmme Ole Skærpe rent hen, smilte han, sæt han hørte din Tale.

Men Niels tog til Genmæle.

Hvorfor er Ole Skærpe bleven saa stor .... skal En si dig det, bette Hjordel, fordi han lar Jer trælle for sig .... han tjener Penge, men er nogen blevet rige af Jer.

Men Handelsmanden afbrød Striden.

Her staar en Dram til dig, bette Hjordel, smidskede han.

En drikker ingen Dram med Jer paa den Tale, svarede han. Var Jer, Ole Skærpe rækker langt, tør En nok sige.

Da syntes Handelsmanden at komme i Harme.

Man skal bare kyse et Kvindfolk paa ham ligesom hun Inger.

Og alle lo af fuld Hals, og Hjordel gik.

Hjordel boede hos sine Forældre, to gamle Folk, som var begyndt stærkt at ældes. Han havde et lille Kammer i den ene Ende af Huset; der hjemme satte han sig og drev paa en Stol, den Vrede, han havde følt i Handelsboden, var allerede ude af hans Sind, han glemte næsten, at han havde været derhenne. I Virkeligheden var det helt an-

dre Tanker, der rørte sig hos ham, da han pludselig ude fra Vejen var gaaet derind, han kunde ligesaa godt have gjort noget andet.

Der var kommet noget underligt over ham, som snart fik ham til at undgaa Mennesker, og snart sendte ham afsted lige i deres Favn. Det var ligegyldigt, hvad han foretog sig, han havde kun Tanker for den fremmede Pige, der fulgte ham allevegne som et Syn, der ikke var til at slippe fra.

Snart havde han hende siddende for sig paa Havbakken sammen med Thora i sit fine Købstadstøj, han havde set hendes Ansigt saa klart i den skinnende Dag, og hver Runding og Fold i Kjolen om hendes Krop. Og snart kom andre Minder om hende stormende ind paa ham.

Hans Hjerte slog med en Klang som af en Klokke, der kimede en Højtidsfuldhed ind i hans Tanker, og han pustede tungt under en Byrde, han ikke et Øjeblik evnede at kaste af sig.

Det var begyndt at mørkne, Himlen var blevet overskyet og truede med ondt Vejr, saa han neppe kom paa Havet den Nat, men heller ikke det beskæftigede ham ret længe. Pludselig smed han sig hen paa Sengen med en Forestilling om at eje noget, som det var en Fryd for ham at dvæle ved, han vedblev at stirre ud i Mørket, der trængte sig tættere og tættere sammen i Kammeret, og lod sig villigt føre bort af sine Drømme .... han havde ingen Herredømme over, om det blev til en sviende Pine, hans Drømme bar ham bort til, eller til en

Verden opfyldt af Kamillas Kærlighed. Et sælsomt Tryllespind blev vævet af hans Tanker; men bedst som alt var et straalende Lys, kom en Troldmand til Stede og rev Lykken fra ham, og han stirrede frem for sig med Følelsen af at nære et Haab om en Storhed, han aldrig kunde naa.

Han gav sig til at vandre frem og tilbage paa Gulvet uden at kunne døve sin Smerte. Til han atter greb sin Hue og var ude af Huset igen, og han næsten løb gennem Byen for at naa hen til Thoras Hjem.

Han saa Stuen for sig, hvor han havde været sammen med Thora og Kamilla og Skolelæreren, han vidste, at denne stadig havde sin Gang hos dem ... han havde ogsaa hørt Folkesnakken, at det nok endte med, at Skolelæreren tog den fremmede Pige.

Hjordel gik bag om Haven i Haab om, at han gennem Ruderne kunde skimte, hvem der var derinde.

Med bankende Hjerte traadte han inden for Hegnet, men Gardinerne var trukket for Vinduerne, og han blev staaende en lang Stund tvivlraadig, om han skulde vove sig nærmere. Aftenen var mørk, saa ingen behøvede at faa ham at se.

Rundt om i Husene var der tændt Lys, og hen over Himlen trak mørke Skyer ind fra Havet, det kunde tydelig høres paa Brændingen, at der var Uro i Vente.

Pludselig gik han uden om Huset og om til Køkkendøren, hvor han var vant til at gaa ind, ikke blot i Drengeaarene, naar han kom der for at lege

med Thora, men ogsaa som Voksen var han mange Gange gaaet den Vej. En Stund stod han i Gaarden med Lyset for sig fra Køkkenvinduerne og stirrede derind. Omgivelserne var saa gammelkendt for ham, og dog virkede de nu helt fremmed.

Da saa han nogen komme inde fra, og han blev ræd og skyndte sig hen til Døren. Først da han traadte frem i den aabne Køkkendør og saa Jane sidde henne ved Gruen med Hovedklædet skubbet tilbage over det glatte Haar og med Ansigtsudtrykket præget af sin Jamren, blev hans Tanker vakt til Virkelighed.

Ogsaa Fru Tvede og Pigen var til Stede i Køkkenet, begge havde de deltagende lyttet til Janes Klager. Fru Tvedes Ansigt fyldtes af et venligt Smil, straks hun saa Hjordel, og hun bød ham velkommen uden at røbe, hvilke Tanker hans Tilsynekomst vakte.

Janes Øjne saa derimod nysgerrige paa ham, saa det var nemt at gætte, hvad hun tænkte .... Skønt hun var bare Venlighed mod ham, harmede det dog hende ligesom andre at se en af de gæveste af Byens Ungkarle rendte saan efter en fremmed Pige.

Hjordel blev staaende forlegen ved Døren med en Fornemmelse af at blive gennemskuet.

Da viste Thora sig i Døraabningen inde fra Stuen for at se, hvem der var kommen.

Er det dig Hjordel, udbrød hun med henrykte Øjne, da hun saa det var ham.

Hjordel slog undseligt Blikket ned og følte en daarlig Samvittighed mod hende, ikke et Øjeblik havde hans Tanker beskæftiget sig med hende. Thora saa straks, hvad der rørte sig i ham, og der gled en hastig Rødme over hendes Kinder.

Ogsaa Fru Tvede og Jane gennemskuede de to unges Følelser, men Thora mistede ikke Herredømmet over sit Væsen.

Det er sjældent, vi ser dig her, Hjordel, sagde hun. En Gang kom du her hveranden Dag og havde din Harmonika med og sad paa Stolen, hvor Jane sidder, og spillede hele Aftner for os.

Hun smilte til ham, medens hun talte. Over Hjordels Holdning kom der en Skamfuldhed til Syne, han blev med et saa følsom i sit Indre ved at høre hendes Ord, at han knap kunde skjule sin Bevægelse.

Da skal En sandelig springe hjem efter Spilleværket og spille for dig, Thora, udbrød han og rev sig med Voldsomhed løs fra sine Følelser, og før nogen havde svaret ham, var han ude af Døren.

Thora kom klappende i Hænderne ind i Stuen til Kamilla og fortalte, at Hjordel kom med Harmonikaen.

Hun og Kamilla havde siddet ved det runde Bord under Hængelampen og syet, og de havde talt sammen om saa meget, ogsaa om Skolelæreren og Hjordel. Kamilla havde leet af dem begge, som var der ikke en alvorlig Tanke i hendes Sværmeri. Men hun var ikke ærlig mod Veninden; medens hun mo-

rede sig over sine Bejlere, havde hun dem begge for sig, især Skolelærerens lille runde og ganske nette Person .... og overvejede, hvad hun skulde gøre.

Ogsaa Hjordels Ydre maatte holde for; men her brød hendes Beundring for hans Udseende igennem, hun næsten gjorde ham til en Helteskikkelse og var nærved at rødme, naar hun mindedes hans kraftige Arm om sit Liv, da de dansede sammen.

Hastigere end man kunde fatte, var Hjordel tilbage med Harmonikaen, han vilde blive ude i Køkkenet, men baade Thora og Fru Tvede og Kamilla tvang ham ind i Stuen.

Jane havde egentlig for længe siden skullet gaa, men nu blev hun siddende for ogsaa at faa lidt Musik med, selvom hun som sørgende Enke næppe kunde have stor Glæde deraf.

Thora gjorde alt for at hjælpe Hjordel i hans Forlegenhed, men alligevel blev han staaende ved Døren med Harmonikaen under Armen og magtede knap at flytte Blikket fra Kamilla.

Aah ja, spil for os, bad hun, Thora siger, at De er en Mester til at spille.

Hans Ansigtsudtryk rettede sig efter hendes, saa han smilte, naar hun gjorde det.

Det er ikke værd at høre paa, svarede han.

Thora fik ham anbragt paa en Stol .... han spændte Harmonikaen ud og forsikrede atter ved de første Toner, han fremrbagte, at det ikke var noget at høre paa.

Men baade Thora og Kamilla blev ved at opmun-

tre ham, Thora ængstelig for, at han atter skulde blive Genstand for Venindens Spot. Men Hjordel blev ved at klimte, det var, som hans Øren var forgjort, saa han rent havde glemt at kunne spille.

Han rettede Blikket ud mod et Punkt i Stuen, Lampelyset, der lyste ned over Pigernes Ansigter, skinnede for ham som en straalende Sol.

Og pludselig satte han i med en af sine vante Melodier, han blev selv forbavset over, at han valgte den .... han kunde ikke spille nogen ringere. Men Lyden af Tonerne øgede straks hans Mod, og hans Blik gled bort fra Lampen og Pigerne. Han bøjede Hovedet og stirrede ind i Harmonikaen, som saa han Tonerne blive til derinde. Uden han vidste deraf, fik han sin gamle Holdning, hans Fod begyndte at træde Takten mod Gulvbrædderne, og med et blev han revet med af Musikken med alle sine Sanser, saa han hverken saa Stuen eller nogen omkring sig.

Hans Indre blev besat af et Trylleri, han befandt sig i en lys Verden sammen med alle sine Drømme. Ogsaa Haven uden for Stuevinduerne kom til Stede for hans Syn; skønt Blomsterne var afblomstrede, og Bladene var blæst af Træerne, stod Sommeren derude fyldt af Farver, der lyste i Solglans . . . . Medens han spillede, hørte han Vinden slaa med Grenene derude, og han skimtede fjerne Omrids af Barndomsdage, men pludselig var alt forsvundet undtagen den fremmede Pige, som sad der foran ham og hørte behersket paa ham.

Baade Thora og hendes Mor saa flere Gange op-

mærksomt hen paa ham, de vidste begge, at Hjordel trods sin Kæmpeskikkelse var følsom og nem at bevæge. Thora holdt hele Tiden sine Hænder ivrigt beskæftiget med Sytøjet, medens hun lyttede til Hjordels Spil .... hun forstod, at det ikke var for hende, han denne Gang spillede.

Ogsaa Kamilla blev berørt af hans Spil, der mindede hende om det vældige Hav, hvorpaa Hjordel færdedes, og hun nød Følelsen af at have besejret denne Kæmpe. Gennem hver Tone, han frembragte, hørte hun hans Tilbedelse .... hun saa hen paa hans bøjede Hoved og brede Skuldre og kunde knap skjule sin Triumf. Men pludselig blev hendes Blik hængende ved de gyldne lyse Haar paa hans Haandflader, som spejlede Skinnet fra Lampen.

Midt under Spillet rejste Jane sig stille ude i Køkkenet og gik sin Vej .... hun havde Sorger nok og vilde ikke længere høre paa det. Men Dagen efter vidste man omkring i Byen, at Hjordel havde siddet derhenne og spillet som en tosset for den fremmede Pige.

Henne hos Ole Skærpes blev der ikke tændt Lys i den nordre Stue, men kun i Køkkenet. Fra Nabostederne holdt man nysgerrig Øje med Huset, det hed sig, at Ole Skærpe, da han kom hjem fra Købstaden, havde lagt sig ind i det vestre Kammer . . . og der laa han endnu paa anden Dag.

Ude i Køkkenet sad Sofie og kartede Uld, som hun tog fra en Halmløb, der stod foran hende paa det hvidskurede og sandstrøede Køkkengulv, medens Semine spandt paa sin Rok. Det var Vinteraftnernes Arbejde, som var begyndt, Hjemmets hyggelige Stunder, som ofte fik Sofie til at berette skæmtsomme Historier. Man plejede at sidde med dette Arbejde i den nordre Stue, medens Ole Skærpe hvilte sig paa Slagbænken og røg sin Pibe. Og da blev Dagen altid sluttet med en Kaffetaar.

Nu havde Kvinderne sat sig i Køkkenet, for at Ole Skærpe kunde faa Ro.

Sofie havde ikke engang turdet spørge, om han var klein. De Gange hun havde været inde hos ham, laa han og stirrede op i Loftsbrædderne og bakkede paa sin Pibe, medens han vedblev at stryge det lange tynde Forhaar tilbage over den høje skal-

dede Isse, saaledes som det var hans Vane, naar han havde noget vigtigt at overtænke. Han havde knapt flyttet Blikket hen paa hende de Stunder, hun var derinde, og hans Mine havde været saa bidsk, at hun var ræd for, at han skulde jage hende ud igen.

Semine havde den første Dag spurgt Stedmode⸗ren, om Faderen var syg.

Nej Barn, havde hun svaret, han er ikke syg, og en Stund efter føjede hun til:

Den Thomas, han kunde gerne komme og gi Be⸗sked.

Men Thomas blev borte baade den første Dag og den anden Dag.

Mer talte de ikke sammen om det, de forstod begge, at Ole Skærpe havde lagt sig til Sengs for at gruble. Det havde hverken med Svaghed eller Skamfølelse at gøre, at han lagde sig hen .... han havde sikkert noget nyttigt for. En Dag vilde han sætte al sin Kraft ind paa at udføre, hvad han nu gennemtænkte.

Klokken var knap ti, da Sofie lagde Karterne sam⸗men og stillede Halmløben til Side.

Det er nok bedst, vi lægger os, Semine, sagde hun, at ogsaa Far kan faa Ro.

Semine flyttede stilfærdig Rokken ud paa dens Plads i Forstuen, og kort efter lød hendes sagte Trin gennem Huset og Lyden af Døren til hen⸗des Kammer, da den blev aabnet og lukket igen.

Sofie pustede Lyset ud i Køkkenet og gik i Mør⸗ke gennem Stuerne ind i det vestre Kammer til Ole

Skærpe og gav sig til at klæde sig af, næsten uden en Lyd hørtes, skønt hun straks opfattede, at han laa vaagen stadig i den samme Stilling. Gennem det vestre Vindue faldt der en Lysning ind ude fra den mørke urolige Himmel; hvert Vindstød, der kom, hørtes skure om Gavlen, ogsaa Lyden fra Havet havde faaet Styrke og trængte ind i Kammeret.

Med Nattrøje og Natkappe paa traadte hun op i Sengen ved Fodenden og listede sig over paa sin Plads ved Væggen. Hun foldede straks sine Hænder og bad Fadervor, hvorefter hun blev liggende en Stund med aabne Øjne og saa op i Mørket, til Ole Skærpes Haand pludselig rørte ved hende.

Læg dig nu til at sove, Sofie, sagde han og agtede dermed at forbyde hende at bekymre sig om ham.

Da fandt hendes Hænder hen til hans.

Du maa sove, Ole Skærpe, sagde hun blød i Stemmen.

Han bare gryntede til Svar, men en Stund efter sagde han:

At tro paa Ret og Øvrighed, det er bare til Fortræd ....

Sofie tav længe, før hun gav sit Svar, og da lyste hendes Sinds Lune og Klarseenhed gennem hendes Ord:

Du har Forstand nok til at bie, Ole Skærpe .... Tyven gaar altid med Strikken om sin Hals.

Saa vendte hun sig om paa Siden med Ansigtet mod Væggen, og kort efter sov hun.

Op paa Formiddagen den følgende Dag kom Han-

delsmandens Søn gaaende op fra Stranden mod Ole Skærpes Hus. Vejret var blevet til Storm, saa Sandet jog i en Sky om hans Fødder hen langs Vejen.

Da han naaede hen til Laagen i Stændet, blev en Forlegenhed hos ham synlig, og han var ligeved at standse op. Men med en rask Beslutning gik han frem mod Bryggersdøren.

Tilfældig fik Konen i Nabostedet ham at se.

Hvad var nu paa Færde, siden det kunde hænde, at Handelsmandens Søn havde Ærinde til Ole Skærpes.

Han blev staaende indenfor i Gangen, helt fremmed i Huset, kun i sin Barndom havde han været derinde, men der havde altid mødt ham Kulde, naar han kom derhen. Han genkendte Stilheden, der var i Huset. Altid havde der været noget strengt til Stede, som mødte En der .... han erindrede, at han allerede som Barn havde forestillet sig, at det var Grunden til, at Semine saa sjældent lo.

Da Sofie saa ham staa i Gangen, troede hun knap sine Øjne.

Herre Jøsses, udbrød hun, hvad har du til Ærinde her.

Men da lagde hun Mærke til hans ydmyge Holdning og fortrød, at hun havde krænket ham. Efter Folkesnakken at dømme skulde Handelsmandens Søn være bedre end Faderen.

En vilde gerne tale med Ole Skærpe, bad han.

Vil du tale med ham .... hun tøvede et Øjeblik

for at tænke sig om. Du kommer maaske i Ærinde fra Handelsmanden.

Nej, svarede han bestemt, jeg har noget at tale med Ole Skærpe om.

Hun følte mest Lyst til at skikke ham bort, men fandt det alligevel klogest at melde Ole Skærpe, at han var her. Der var intet hos den Unge, som tydede paa, at han kom med Ufred, snarere stod han som En, der var tyet til Ole Skærpe.

Han opfattede hendes Ængstelse og gav hende straks en beroligende Forklaring.

Jeg er ikke med som Mand i min Fars Baadlag, sagde han og vilde med disse Ord rense sig for Tanke om Meddelagtighed i, hvad Faderen gjorde.

Du kan bie her, svarede hun kort og gik forbi ham i Gangen og hen over Gaarden til et af Udhusene.

Derude sad Ole Skærpe med sin Pibe i Munden og et Garn over sine Knæ, som han var i Færd med at bøde. Tidlig om Morgenen havde han pludselig rejst sig af Sengen og begyndt Dagen med Arbejde, som han plejede, uden at der var noget usædvanligt at mærke paa ham mer. Det var, som disse Dage, han havde ligget til Sengs, slet ikke havde været til.

Han saa op paa Konen med sit vante hastige Blik, da hun kom.

Der er En, der vil tale med dig, sagde hun.

Er det en Karl, spurgte han skæmtende for at drive hendes Alvor bort.

Det er Handelsmandens Søn, sagde hun.

Ole Skærpe bakkede hørligt paa sin Pibe og rettede Blikket ned for sig; Sofie saa, at hans første Tanke var at lade ham gaa, men saa forandrede han Beslutning. Han løftede Hovedet tilvejrs, men uden hans Blik naaede op til hendes.

Du kan la ham komme til mig, sagde han kort.

Ole Skærpe syntes ikke at mærke, at den anden kom til Stede, saa tilsyneladende upaaagtende blev han siddende og arbejdede med Garnet. Den unge Mand blev staaende ved Døren med en Holdning og Mine som en Dreng, det var første Gang han som voksen traadte Ole Skærpe saa nær. Følelsen af hans Skikkelse drev for et Øjeblik alt andet ud af hans Sind; selv Lyden af Blæsten, som larmede omkring Udhuset, blev borte for ham, han fornemmede kun den isnende Kulde og næsten uvirkelige Ro, der var over Ole Skærpe.

En kommer for at be dig laane mig Penge til en Baad, fremførte han med større Djærvhed i Stemmen, end han selv havde Anelse om.

Det gav et Ryk i Ole Skærpe, saa overrumplet blev han ved at høre disse Ord.

Den unge Mand skyndte sig at forklare, angst for at han skulde blive vist bort, før han fik sit Ærinde frem.

Det er ikke Penge til en Havbaad, jeg vil laane af dig, men til en med Maskine i, en Motor, som den kaldes.

Disse Ord tvang Ole Skærpe til at løfte Blikket for at se paa den Talende; han syntes knapt at

forstaa Meningen. Og Handelsmandens Søn gav sig til at forklare om Motordriften, som var begyndt at komme i Brug andre Steder, hvor der dreves Havfiskeri .... den Metode var langt mere lønsom, med saadant et Fartøj kunde man komme længer tilhavs efter Fisken og række hurtigere ind til Landet igen.

Da han var færdig med sin Forklaring, saa Ole Skærpe en Stund paa den unge Karl, der var kommen til ham med Tanker om saan Ting, men hans Blik røbede hverken Venlighed eller Uvenlighed. Saa bøjede han sig fremover igen og blev siddende med Albuerne støttet mod Knæene og stirrede ned for sig, som faldt det ham vanskeligt at grunde sig til et Svar.

Du er Handelsmandens Søn, sagde han endelig.

Der kom et frygtsomt Udtryk over den unge Mands Ansigt.

Hvorfor gaar du da ikke til din Far, han rester ikke Penge, sagde han kort.

Far vil ha mig hjemme i Butikken .... men heller vil jeg bli Daglejer .... han har haft mig ude for at lære Købmandsbrug, og der fik jeg set det nye Fiskeri med Motordrift.

Ole Skærpe listede sig nok en Gang til at se paa den talende, men intet i hans Ansigt røbede hans Mening.

Hvor har du set Fiskerbaade, der er drevet med Maskine, spurgte han endelig og gav dermed til Kende, at Tanken havde fængslet ham.

Paa sine Rejser langs Kysten havde han selv

hørt om den nye Udvikling, som var i Gang, og forstaaet, at der blev tjent Penge ved den. Handelsmandens Søn forklarede ham alt, hvad han vidste og havde set, og Ole Skærpe sad alvorlig og lyttede til. Da han var til Ende med sin Beretning, sagde han:

Du skal ikke af mig komme til at undgælde for, hvad der er mellem din Far og mig ....

Han var kommen til at huske paa Sønnens Opførsel den Dag paa Stranden, da han var gaaet sin Vej og havde ladet Faderen blive tilbage uden at yde ham Bistand.

Du kan komme igen til mig, sagde han saa kort, saa skal En ha tænkt over, hvad du har talt om .... om du ellers mener, du kan forsvare din Handling mod din Far.

Handelsmandens Søn stod med et Ansigt, der lyste af Taknemmelighed og Glæde.

Ole Skærpe, sagde han, du kunde la mig trykke din Haand.

Det maa du heller bie med, fik han til Svar.

Men snart begyndte Byen at snakke om, at Handelsmandens Søn rendte hos Ole Skærpe.

Til hen mod Jul blev Baadene holdt af Havet af uroligt Vejr. Det var en strid Tid at komme igen-nem, som flere Steder bragte Nød til Huse. Til højt op paa Dagen blev der sovet af virkeløse Mænd, og man lagde sig igen til Hvile ved Mørkets Frem-brud blot for at spare Ilding og Lys. Flere Gange i Dagens Løb gik Mændene slappe i Trækkene og med dvaske Bevægelser den vante Tur ned paa Havbakkerne for at spejde ud over Havet efter en Klaring i Vejret. Selv om der kom Dage, hvor Luf-ten stilnede, turde man ikke vove sig ud, før Havet lagde sig, i et saadant Oprør var det. Ude langs Havranden rejste Søen sig under den lave Him-mel som Toppe af Bjerge. Og før Havet blev slet, røg det op med Storm paany, og kom man endelig tilhavs, saa blev det et Jag for Livet.

Henne i Handelsboden var Handelsmanden den mest jamrende af alle i Byen.

En har ingen Penge mer til at betale Varer for .... Kommer I ikke paa Havet, saa maa baade I og en anden til at sulte.

Han gik saa vidt, at han nu og da sagde nej til dem, der var i størst Skyld, men han gjorde det paa

den Maade, at han trak tomme Skuffer frem, for at man kunde overbevise sig om Sandheden af hans Ord.

Han viste et ynkende Ansigt, medens der kom en Tomhed i Trækkene hos de paagældende, som maatte bide Skammen i sig og gaa deres Vej.

Da begyndte Mændene pludselig at skifte Sind; blot man kunde komme fra Land, gik der Baade ud, saa der ofte herskede Angst i Byen for, at der skulde hænde Ulykker .... Det stod tæt med Fisk i Havet, saa enkelte Baade kom hjem med store Fangster. Da fandt der Udbrud af Glæde Sted, og det genlød over Byen af Harmonikaspil og Larm af Stemmer. Oftest var det i Handelsboden, at Lystigheden gik for sig, og Brændevinen blev drukket.

Saa endelig nogle Uger før Jul fik man blank Himmel, og selv de klogeste spaaede, at nu blev det Havvejr. De mange Ugers Storm havde sat Fisken ind under Land, saa Garn og Kroge blev fulde saa hurtig, man fik dem i Havet.

Alle Fartøjer var ude, og rundtom i Husene arbejdedes der med Agn og Liner til langt efter Mørkning.

Ole Skærpe satte nok et Fartøj paa Havet, en stor Pram, som han bemandede med sine to Karle. Dette blev øjeblikkelig udlagt som et Bevis for hans Gridskhed, han skulde altid tilegne sig mere end andre.

Næsten to Uger varede Fiskeriet ved. Saa en Nat nogle Timer efter, at Mændene var taget til-

havs, brød Vejret op igen med voldsom Kraft. Det var stjerneklar Nat med Maane, saa Marehal=men havde lyst som Sølv fra Klittoppene, og fra Havet hørtes der kun en Lyd saa stille som paa Sommerdage.

Maaneskinnet havde staaet ind gennem Ruderne, saa man ikke behøvede at tænde Lys, og trætte ef=ter Arbejdet var Kvinderne sovnet ind. Men end=nu før Dagning blev man vækket ved at høre Blæ=sten tude i Huset, den kom paa en Gang med en Styrke som en Byge, men uden et Øjeblik at linde.

Rundtom blev hastigt det ene Lys tændt efter det andet, og man pressede Dørene op for at se ud, men Rummet stod i et Bælgmørke af Sne og Regntykning.

Allerede ved den første Dagslysning begyndte Nabokonerne at ty sammen, alle grebne af Æng=stelse. Man regnede ud, at Mændene var naaet ud paa Fiskepladserne og ogsaa havde faaet Liner og Garn i Havet, før Vejret faldt over dem, det kom fra Sydost og stod ret fra Land, saa der var Fare for, at Baadene ikke kunde ro Landet op. Men al=ligevel løb Kvinder og Gammelfolk til Havbakker=ne i Haab om, at Mændene havde kendt Vejret i Tide og var søgt mod Land. Men der var ikke et Lys at øjne ude fra det tykke Mørke, hvor Havet laa.

Vindpresset trykkede Havet ud fra Stranden, saa man havde en Følelse af, at Landet havde løftet sig højt op. De Gange, man fik set Havfladen gennem Snetykningen, laa Vandet blæst saa slet,

at der ikke var en Bølge paa det under Land .... Holdt Vejret sig med samme Styrke, vilde selv de kraftigste Baade være Dagen om at naa ind.

Hos Ole Skærpe var Sofie og Semine straks vaagnet, med et tændt Lys i Haanden gik Sofie fra Sovekammeret gennem Stuerne til Køkkenet. Hun havde talløse Gange haft Ole Skærpe paa Havet i Storm, og dog blev hendes Sind denne Gang underlig bekymret.

Ole Skærpe havde Prammen paa Havet .... og dette var ikke Vejr for et saadant Fartøj.

Der laa endnu Gløder paa Ildstedet fra da Folkene rejste, og hun tog en Pind og fyrede under Kedlen. Inden hun fik Ilden til at brænde, stod Semine i Køkkendøren, svøbt ind i sit graa Sjal. De saa uvilkaarlig paa hinanden, aldrig havde Sofie set Semines Øjne saa aabenlyst fyldt af hendes Følelser.

Det er da forfærdeligt, sagde hun, hvor det Vejr tar paa.

Sofie opfattede straks, at ogsaa hun var ængstelig, fordi Faderen havde Prammen ude. Men hun tvang sig til ikke at lade sig mærke med noget.

Hun pirrede til Gløderne med rystende Haand og stirrede ind i Ilden.

Hvad vil du være oppe for, Barn, var det eneste hun svarede.

Men Semine satte sig hen paa Stolen ved Bordet og overhørte hendes Ord. Hun kom pludselig til at mindes en Nat, da hun var lille Barn. Hendes

rigtige Moder havde staaet henne ved Ildstedet ligesom Stedmoderen nu, medens hun havde sat Barnet fra sig paa Stolen, indsvøbt i et Sjal .... den Nat var der gaaet flere af Byens Folk hen. Men hun erindrede, at der var fulgt en skøn Dag efter .... Ole Skærpe havde bjerget et helt Baad-lag, og Folk var kommen til ham og havde takket ham.

For hende havde denne Begivenhed kastet et Lys over Faderen gennem hele hendes Barndom .... men i dette Øjeblik slog det hende, at det var mange Aar siden, hun nu havde set dette Lys skinne.

Din Fader er saa grum paa Søen, havde Mode-ren sagt, aldrig havde hun glemt disse Ord, hvori baade en Hustrus og en Moders Angst levede .... og nu havde Ole Skærpe Menneskeliv ude i en ringe Pram.

Herre Gud, sagde Sofie stille og stirrede hen mod Ruderne, bare det snart lysnede af Dag, og hun gik tilbage gennem Stuerne med Lyset for at se paa Klokken.

Da hun kom tilbage, var hendes Ansigt blegt.

Der var endnu to Stunder til Dag, sagde hun.

Da hun havde faaet Kaffen varm, skænkede hun baade for Semine og sig.

Naar du vil sidde oppe, Barn, drik saa den, sag-de hun og skød Koppen hen til hende.

Selv tog hun sin Kop paa Skødet og drak af den i smaa Slurke med lange alvorsfulde Mellemrum for rolig at afvente Livets Lod.

I den første Lysning af Dag blev Yderdøren revet op og et Menneske tumlede ind i Gangen sammen med en Larm af Vejret, begge saa de skræmte hen mod Døren og ventede, at det var et Budskab, der bragtes dem. Men et Øjeblik efter stod Thomas's Kone i Døraabningen til Køkkenet.

Herre Jøsses, jamrede hun og stirrede paa dem med forvirrede Øjne, de er ved at ville lande, men kan ikke ro Landet op .... Man har set et Par Baade, men de blir ligesom hængende derude .... Havet er næsten ved at blæse væk.

Maren, svarede Sofie hende og tvang sin Ængstelse tilbage, sæt du dig paa Bænken, saa skal jeg skænke en Kaffetaar for dig.

Har man haft Kending paa Baadene ....

Man har bare set dem i en Klaring, svarede Maren, og nu er der lukket til igen saa sort som under Jorden.

Herre Jøsses, brød hun ud i nye Klager, Thomas er vel ikke kommen i den Pram, Folk sier Ole Skærpe har paa Havet .... En husker, han snakkede om det forleden, men hvem tænker paa Farer, naar Havet ligger i Blegn.

Sofie fik hende bragt til Sæde.

Du ved da nok, Maren, hvad man sier om Thomas, han bjerger sig altid... Men Herre Gud, hvordan har du selv kunnet bjerge dig herhen i det Vejr.

Maren stirrede op paa Sofies Ansigt, som forekom den Ro, der laa over det, hende ufattelig.

Aah, Sofie, Sofie, udbrød hun ligesom for at ad=vare.

Mørket begyndte at farves af Dagen med en graa Lysning, der blev synlig bag Ruderne, og kort efter pustede Sofie Lyset ud, som begyndte at brænde med blegt Skær i det lysnende Rum.

Nede paa Havbakkerne fik man nu flere Gange et Glimt af Baadene at se, men for hver Gang kom der en ny Byge drivende og stoppede Rummet til. Dog blev man straks beroliget; der var ikke læn=gere Tvivl om, at i alt Fald de fleste Baade mag=tede at ro Landet op.

Et Par Timer gik hen i Spænding, inden man fik Kending paa de første Baade. Straks de havde Læ af Landet, var de bjerget. Imedens sivede Dagen frem, uden det dog blev lyst, Luften stod tyk af Sne og Regn, der blev pisket hen over Landet og ud over Havet.

Endelig kom Baadene glidende frem af Tyknin=gen med alle Aarer ude, det saa næsten ud, som om de kravlede op fra et Dyb. Vandet føg agter ud fra Aarebladene, og selv nu, de var under Land, saa man Vinden køre afsted med Vandet hen un=der Baadene, som laa de i en strid Strøm. Man forstod paa Mændene, at de var udmattede efter Roningen, Hovederne ludede saa underlig ned mod Brystet, og der var Aarer imellem, som greb i Ha=vet helt ude af Tag med de andre.

Man løb til Havstokken og stod, til de naaede ind. For hver ny Baad, der rakte Bredden øgedes

Glæden .... men mange ventende stod stadig igen og turde knap spørge om deres derude.

Mændene gav kort den Forklaring, at Baadene havde holdt sig samlet, saa længe det var muligt, men de fleste var straks bleven borte i Tykningen, saa man kunde ingen Ting vide.

Midt paa Dagen var alle naaet til Land paa nær Ole Skærpes Havbaad og Prammen .... og saa Hjordels Baad.

Ved Middagstid kom Maren igen løbende ind til Ole Skærpes, gennemblødt til den inderste Trevl, og kastede sig med Ansigtet grædende ned over Køkkenbordet.

Herre Jøsses, Herre Jøsses .... hverken Ole Skærpe eller Prammen er til at øjne, Folk sier, Prammen er nok henne .... Herre Jøsses bette Thomas, bette Thomas ....

Sofie skottede hen til Semine, der trods sin Bleghed forblev ganske rolig.

Barn, sagde Stedmoderen til hende, du maa vist hellere lade Maren og mig være ene.

Semine saa paa Stedmoderen.

Skulde det være bedre for mig at sidde paa mit Kammer ....

Der lød en Klang af Faderens Stejlhed gennem hendes Ord, som fik Sofie til at se opmærksomt paa hende, som saa hun i dette Øjeblik ind til ukendte Dele af hendes Væsen. Saa vendte hun sig mod Maren.

Du faar tie en Stund endnu med din Klagen, sagde hun med Kulde. Naar Ole Skærpe ikke har

rakt Land sammen med de andre, saa er han vel bleven derude for at hjælpe sine Folk.

Og med en Stolthedsfølelse, der fik Semines Øjne til at lyse op af Taknemmelighed, føjede hun til:

Du maa heller rende udentil igen, Maren, der er bedre for dig at være . . . eller gaa du hjem, du har snart Thomas hjemme hos dig i din Stue.

Og Maren adlød hende.

Først hen mod Aften blev det meldt, at nu var Ole Skærpes Baad under Land, men Prammen var ikke med .... Da forstod man, at der maatte være hændt en Ulykke. Meddelelsen naaede paa et Øjeblik ud over Byen.

Ole Skærpe var ved at lande, uden han havde Prammen med, lød det, og man saa paa hinanden med forfærdede Blikke.

Saa havde hans Færd endelig krævet Menneskeliv ....

Mange samlede sig paa Havbakkerne og fulgte Landingen med alvorsfulde og harmfyldte Miner.

Det maatte være en tung Hjemfart for et Menneske.

Da den svære Havbaad naaede Stranden, var der ikke en, som traadte til for at hjælpe, skønt det var synligt, at alle om Bord var udmattede. Paa Baadfolkenes Holdning forstod man, at de bragte Budskabet om Ulykken med.

Ole Skærpe blev paa Stranden, til Baaden var bragt paa Land, et Par Gange rettede han Blikket op mod Folkene paa Havbakkerne med en Mine, der nærmest udtrykte Vrede, som havde han alle-

lerede opfattet deres Tanker. Trods Afstanden maatte man flytte Øjnene bort fra ham, en saadan Magt var der over ham.

Straks Baaden var slæbt paa Land, stavrede han afsted op fra Stranden, stiv og ludende i Ryggen, saa enhver kunde se, at det havde været en haard Tur for ham.

Da fik man Beretningen af Baadfolkene: Ole Skærpe havde, da Vejret kom, holdt hen til Prammen, men den blev borte i Snetykningen for dem .... man havde skreget og holdt sig paa samme Sted i Timer, en Gang troede man at have Kending af Prammen igen og havde roet til af alle Kræfter for at tage Karlene om Bord, men saa kom der en ny Byge saa tæt, at man ikke kunde se en Baadlængde frem.

Ole Skærpe havde villet blive paa Havet Natten over for at vente, til Vejret klaredes .... men pludselig havde man faaet Prammen at se ligge hvælvet i Søen. Og de var roet hen til den og havde afsøgt Havet vidtom, til man forstod, at Karlene var henne.

Ole Skærpe havde gjort, hvad Menneskene kunde for at bjerge sine Folk .... men alligevel kunde det ikke forringe hans Skyld.

Vejret holdt sig med Snebyger og Regn Dagen til Ende. Da Mørket var faldet paa, og Hjordels Baad stadig blev borte, begyndte Ængstelsen for Alvor at beskæftige sig med ham.

Hans Baad var blevet set ro længer tilhavs end nogen af de andre .... derfor havde han ogsaa

faaet længer Vej tilbage. Men trods det skulde han have naaet Land nu.

Hjordels gamle Forældre kom i Mørkningen op paa Havbakkerne for at spejde efter Sønnen, Faderen var en lille Mand, saa det var ikke efter ham, Hjordel slægtede, Moderen derimod var et Kvindfolk med en Krop saa bred, at hun neppe kunde faa sig vendt, om hun trillede omkuld. Der kom ingen Klager over deres Læber, medens de stod deroppe tæt sammen som to Mennesker i Nød.

Han kan da komme endnu, den Hjordel, blev den gamle Far ved at sige, medens Konen tyssede paa ham, gjort endnu mere angst ved hans Ord.

Ud paa Aftenen blev der sendt Folk langs Stranden for at være til Stede, om de kom til Land andet Sted .... ogsaa Faderen fulgte med. Men man saa intet til Baaden, og flere begyndte at tro, at ogsaa Hjordels Baad var henne.

Da begyndte Snakken om hans Rend efter den fremmede Pige at komme til Orde .... ingen havde været saa forvoven som ham til at bruge Havet i den urolige Tid, han havde tryglet og spottet sine Kammerater i Baadlaget for at faa dem med paa Havet selv i det vildeste Vejr, saa man flere Gange maatte tro, at han var tilsinds helst at vilde sætte Livet til.

Det blev ogsaa fortalt, at Skolelæreren nu havde hævet Forlovelsen med den sølle Kristine, som var blevet set siddende derhjemme og græde .... det var den fremmede Pige, som havde forvoldt det.

Man havde set hende og Skolelæreren spadsere sammen i Klitten, den Pige, der gjorde det med et Karlfolk, om hende var der ingen Tvivl.

Nu forstod man pludselig Grunden til Hjordels Sejlads .... det sølle Menneske, alle havde skoset ham, men alligevel var han blevet ved at rende efter hende.

Ud paa Natten faldt Vinden vestlig, og med et væltede Havet tilbage mod Landet næsten som en Springflod, og kort efter var Himlen klar og fyldt af tindrende Stjerner og Maanelys.

Hele Natten holdt Folk sig ud langs Stranden; nu var der Haab om, at i alt Fald Baaden kunde blive skyllet ind. Da kom der hen paa Morgenstunden løbende Bud til Byen. Baaden var landet og stod en Milsvej vester paa den tørre Strand, som var den baaret derop. Hjordel og en af Folkene var kravlet i Land og var fundet oppe i Havbakken, hvor de havde søgt Læ, men de var uden Sansning .... Den tredie af dem laa i Bunden af Baaden, han var vist død.

I Skynding blev der spændt for en Vogn og kørt ud af Byen for at bringe dem til Huse.

Først Dagen efter kunde Hjordel give Forklaring paa, hvad der var hændt paa Havet. Over et Halvdøgn havde de arbejdet ved Aarerne for at ro Landet op. Da var den ene af Folkene pludselig sunket ned fra Toften af Udmattelse og var død. En Stund havde Hjordel og den anden af Folkene roet videre, til alle deres Kræfter var opbrugte; da havde de kastet et Dræg ud for ikke at drive tilhavs og trukket Sejlet hen over sig for at faa Læ .... hvor længe de havde ligget for Dræget, eller hvorledes Baaden var kommen til Land, havde ingen af dem sanset, saa udmattede var de blevet af Kulden. De havde bare ventet, at det var til Ende med dem.

Det var et Mirakel, at Baaden var kommen over Revlerne og ligesom af Hænder baaret op paa den tørre Strand.

Der maa nok være en Bestemmelse med de Karle, lød det, da man hørte Beretningen.

Hjordel sov et Døgn rundt uden at vaagne, mange Gange havde Moderen lindet Døren og listet til Sengen for at forvisse sig om, at det stod godt til med ham. Hun og Manden havde faaet en Dram

i ham og andet varmt for at drive Kulden ud, de Par Gange det var lykkedes at bringe ham til Sansning.

Herre Gud, bette Hjordel, hvor maa Vorherre ha dig kær, græd den gamle Mor ved at høre om hans Redning.

Men Hjordel sovnede ind igen uden at give nogen Glæde derover til Kende.

Saan var de Unge, de skønnede ikke paa, hvad godt der blev gjort mod dem.

Hjordels Far havde holdt sig i Døraabningen undselig over den Trang, han følte til at lægge Omsorg for Dagen. Til Konens Ord havde han svaret:

Vel var det et Under, at de havde Sønnen liggende der .... men over saan Ting skulde Mennesket ikke granske, og han havde givet sig til at berette om sælsomme Hændelser fra Ungdomstiden; da var ogsaa en Baad bleven sat paa Land paa samme Maade som nu Hjordels, men knapt Aarsdagen efter blev den paa Havet med alle Mand.

Og han gik sin Vej, rystende paa Hovedet for at bekræfte sin Mening.

Ved Middagstid den følgende Dag sendte Fru Tvede Thora og Kamilla afsted med en Kande varm Suppe til Hjordel og hans Forældre, hun vilde gerne glæde de gamle Folk med en Venlighed efter den Angst, de maatte have følt. Det var egentlig Kamilla, der havde faaet dette i Stand. Hun havde den foregaaende Dag ladet sig rive med

af Thoras Angst, da man begyndte at frygte for, at ogsaa Hjordels Baad var ramt af Ulykke. Pludselig var hun bristet i Graad ved Tanken paa ham, nu hun maaske aldrig mere saa ham .... han blev ikke blot hendes Helt, der var i Livsfare, men hun saa tydelig for sig hans enfoldige Væsen, der var saa let at lede som et Barns.

Hjordel laa vaagen efter den lange Søvn, da Moderen forsigtigt aabnede Kammerdøren og keg ind til ham.

Er du vaagen, Hjordel, hviskede hun med en Stemme, der røbede hendes Glæde over at have Sønnen liggende derinde og samtidig lod ham ane, at hun havde en Overraskelse til ham.

Han drejede Hovedet hen mod Døren endnu med trætte Træk og uden at forandre Alvoren, der hvilede over hans Udtryk.

En var ved at sove igen, gav han til Svar og syntes endnu knap opvaagnet til fuld Deltagelse for, hvad der rørte sig om ham.

Da var her ellers et Par Smaapiger, der gerne vilde hilse paa dig, smilte Moderen. Du faar sanse dig saa længe, Hjordel.

Der gled pludselig en Anelse gennem Hjordels Sind, og hans Øjne vedblev at stirre mod Døren, han havde endnu det brølende Hav med de fygende Sne= og Regnbyger for sig, og Gang efter Gang saa han den døde Kammerat, saaledes som de havde haft ham liggende i Bunden af Baaden, medens de selv sad der. Men alligevel var han rolig sovet videre for at faa Trætheden ud af Kroppen.

Nu var dette borte, det var som der med en Gang blev Solskin omkring ham. Men før han rigtig fik samlet sine Tanker, traadte Moderen til Side og Thora og Kamilla stak deres Ansigter smilende frem i Døraabningen.

Et Øjeblik syntes han at tro, at de kun var et Syn, han havde for sig. Thora, der straks bemærkede hans Uro, skyndte sig hen til Sengen.

Vi maatte da høre til dig, Hjordel, sagde hun. Mor skænder paa dig, fordi du altid skal saa langt tilhavs .... Vi har været saa rædde allesammen.

Hun talte til ham, som da han var Dreng, og hun ofte havde Lejlighed til at sætte ham i Rette.

Han rakte hende Haanden, som hun blev ved at holde, Følelsen af hendes Hengivenhed gjorde ham rolig og bragte ham til at smile.

En laa og øjnede bare Hav omkring mig, sagde han, saa jeg var nær ved at tro, I var Spøgelser.

Moderen stod med Kanden med Suppen, som de havde bragt.

Her er noget til dig, Hjordel, sagde hun, og han saa forlegent op paa hende.

En er da ikke syg .... hans Ord kunde opfattes sagt i Skæmt eller som en Afvisning af deres Omsorg.

Kamilla var bleven staaende ude paa Gulvet, hun var paafaldende stille og følte sig skuffet over den liden Opmærksomhed, han til dette Øjeblik havde lagt for Dagen ved hendes Tilsynekomst, Hjordels Øjne havde bare været rettet mod Thora,

men nu flyttede han Blikket hen paa hende og saa ind i hendes Ansigt med en uvant Styrke.

God Dag, hilste han og rakte hende endelig Haanden.

Hun traadte hen til Sengen blussende rød, aldrig før havde hun set hans Kærlighed saa aabent udtrykt i hans Øjne, Følelsen af den tog en Del af Viljen fra hende, og hun maatte se ind i hans næsten hvidblaa Øjne.

De kunde være druknet i Gaar, sagde hun bebrejdende og med en næsten grædefærdig Lyd i Stemmen.

Han smilte op mod hendes Ansigt.

Om det var sket, havde det da været nogen Ulykke, sagde han.

Da greb Thora ind.

Du maa skamme dig, Hjordel, at tale saadan, sagde hun, hendes svage Bryst aandede hastig, og hun blev staaende uden at turde se hen paa Kamilla for ikke at blive Vidne til Venindens Lykke.

Hjordel skal altid være kaad, sagde hun forklarende henvendt til hende.

Moderen havde stillet sig med foldede Hænder.

Hjordel blir altid stor, naar han snakker med Piger, sagde hun, en Dag er der nok En, der tøjrer ham. Har Hjordel ikke takket Vorherre, saa har en anden gjort det for ham.

Hjordel blev gjort undselig ved Moderens Ord.

Du snakker, Mor, afbrød han hende.

En har sagt det før, blev hun ved, før Hjordel

blir gift, blir der ingen Styring paa ham hverken paa Havet eller i Land.

Der blev en lang trykkende Tavshed efter hen=des Ord, saa tog Pigerne Afsked og gik, begge mere stille, end da de kom.

Et Par Dage efter Ulykken kom Faderen til den ene af de druknede Karle kørende oppe fra Landet for at hente Sønnens Sager og spørge om hans Endeligt .... Ingen af de druknede var drevet i Land, og der var neppe Haab om, at de vilde blive skyllet ind, saa langt man havde været tilhavs.

Ole Skærpe modtog Bonden i Stuen og begge var de ordknappe. Ole Skærpe gav kun Besked om, hvordan de havde fundet Prammen .... og at Vej=ret var kommen efter mange Dages Havblegn.

Bonden hørte med saa stor Ro paa Beretningen, at man kunde tro, at det var om en Fremmed, han hørte.

Sofie dækkede et godt Bord op for ham, og han tog ogsaa for sig af Maden med god Madlyst.

Han vilde paa Havet, sagde han om Sønnen, men haardt bliver det for Moderen at faa Drengens Tøj hjem.

Ole Skærpe gjorde rede for Karlens Løn og for, hvad han ellers havde tjent, og lagde Pengene paa Bordet foran Faderen, en lille fattig Gulddynge, som intet opvejede.

Klæderne, som Sofie havde pakket i en Sæk og i Karlens Kiste, blev baaret ud paa Vognen. Og da Bonden skulde køre, fulgte Ole Skærpe ham selv til Vogns. Bonden satte sig stilfærdig op paa Age=

fjælen og gav Ole Skærpe Haanden, saa tog han langsomt i Tømmen, man forstod med et, hvor tungt det var for ham at køre fra dette Sted, hvor Sønnen sidst havde været .... og med Hestene i Skridtgang kørte han ud af Byen, som naaede han tidsnok til Ende af den Vej, han skulde.

Saa et Par Uger før Jul hændte en stor Begivenhed; pludselig blev Døren til Handelsboden revet op af nogle Drenge, og i samme Nu hørtes en dunkende Lyd slaa ind gennem Døraabningen ude fra Havet næsten som en Banken med en Hammer.

Nu kommer din Søn sejlende, blev der raabt til Handelsmanden.

Der blev fuldstændig stille i Boden, saa Lyden af en arbejdende Motor hørtes endnu tydeligere ind gennem Stilheden. Alle stod med spændte og undrende Ansigter og glemte i første Øjebliks Forundring alt andet.

Det er da en Motorbaad, blev det forklaret, men mange af de tilstedeværende vidste knap, hvad det betød.

Handelsmanden rakte Øret frem mod Lyden.

Hvad er det, hvad er det, blev han ved at sige uden Anelse om, hvad Sønnen havde haft for; den Snak, der var gaaet om Sønnens Gang hos Ole Skærpe, var ikke naaet til hans Øren.

Skal det være Anton, spurgte han og kom frem fra Disken, medens Folkene traadte til Side for ham, at han kunde komme til Døren.

Gange blev alles Ansigter drejet hen mod ham for at se paa ham.

Det var altsaa sandt, at han havde laant Handelsmandens Søn Penge .... men man havde næret den Tiltro til ham, at han havde ladet ham bruge dem til noget klogere.

Men man mente at forstaa ham, her vilde han ramme Handelsmanden.

Flere rystede paa Hovedet, saadan var Ole Skærpe ikke, han vilde gerne hjemsøge Handelsmanden, men han gav ikke Penge ud til saadanne nymodens Streger.

Pludselig blev Opmærksomheden optaget af Handelsmanden, der luskede afsted fra Stranden paa en Maade, saa det var ynkeligt at se. Her havde Ole Skærpe nok ramt ham.

Resten af Dagen blev han ikke set i Boden, men lod Konen staa bag Disken, og over for hende tav alle.

Den følgende Dag var han der atter, tilsyneladende lige fornøjet, han gned sig i Hænderne og grinte til enhver Bemærkning, som blev fremsat om Motorbaaden.

Det blir der nok Ende paa, lo han bittert, her har Ole Skærpe givet sine Penge ud.

Men for de skarpe Blikke, der vogtede paa hans Ansigt, var der ikke Tvivl om, at Ole Skærpe havde slaaet haardt ved at række Haanden til Sønnen.

Den sidste Uge før Jul stod der en Duft af Bagværk ud af Husene, fra Skorstenspiberne i Byen kvolmede der Røgskyer tilvejrs og fortalte om de Forberedelser, man gjorde til Julehelgen. Allevegne lagde Kvinderne deres Evne for Dagen for at gøre den til en Stund af Glæder midt i den mørke Tid.

Der var kommen let Frost med solfyldt Luft, saa Havet laa i Lys, fra Solen stod op, til den atter gemte sig bag Havranden, og straks det mørknede, fik Stjernerne Himmelrummet til at tindre over Havet og Landet. Bakkeskraaningerne laa dækket af et let Lag Sne, som Rimfrosten hver Nat fornyede med funklende Krystaller, der lyste langt bort baade i Sollyset og i Stjerneskinnet.

Det bliver hvid Jul, det bliver hvid Jul, lød det med Fryd i Stemmen, som mindede den hvide Jul dem om Himlens Sale.

Over Sindene faldt der en hjemmesyslende Ro; hvor der herskede Venskab mellem Naboerne, lagde man sine Følelser endnu stærkere for Dagen, og selv hvor der var Strid, undgik man at lade Ufreden faa Magt over Tankerne. Ulykken med Kar=

lene og Hjordels Baadmand havde lagt Alvor over Sindene, men alligevel maatte man være glad, at der ikke blev større Sorger at bære .... om Ole Skærpes Skyld tav man, det blev hvert Menneskes Sag at gøre Regnskab for sit. Selv om man var en mægtig, blev man en Dag ringe.

Hos Ole Skærpe fik Sofie en Slægtning i Huset, som skulde deltage i Julearbejdet og Juleglæderne, det var en Pige, jævnaldrende med Semine; Dagen igennem gik hun om med et forskræmt Udseende, som var hun i en stadig Angst for ikke at gøre Fyldest nok. Det var hendes Stolthed at være Semines Veninde, blot Semine viste sig, hang hendes Øjne efter hende fyldt af daarlig skjult Deltagelse, saa man maatte tro, at hun mer end nogen var indviet i Semines Sorger.

Ole Skærpe kom Dag for Dag i gladere Humør; siden Ulykken paa Havet havde hans Sind været paafaldende haardt, og ikke en Ytring var kommen over hans Læber, han havde godt Følelsen af, at Folkesnakken lagde Skylden for Karlenes Død paa ham, men kun et Øjeblik havde han røbet sine Tanker derom, og da havde han talt med isnende Spot:

Hvert Menneske skønner med sin Forstand .... og de Folk er saa kloge.

Han fik Thomas hentet til Huse for at hjælpe Kvinderne, saa meget de ønskede, og ofte kom han selv og satte sig i Køkkenet og lugtede til Bagværket, medens han holdt en Skæmt i Gang

med Pigen, der blev endnu mere forfjamsket over hans Snak.

Du kan vel snart være færdig til at giftes, spøgte han, og baade hun, Sofie og Semine blev dasket af hans store haarde Haand.

Alligevel gennemskuede Sofie og Semine hans Lune, han vilde jage de triste Tanker ud, som var kommen i Huset ved Karlenes Drukning.

Men et Par Dage før Jul røbede Sofie, at han også havde haft andre Tanker, og under stor Udfoldelse af Glæde betroede hun sig til Semine.

Vi faar da en Julegæst, sagde hun saa naturligt, som laa der ikke andet end Glæde bag hendes Ord. Du kan vist gætte, hvem det er, Semine . . .

Semine undlod at se paa Stedmoderen, medens hun talte, hun havde gaaet der Dag efter Dag og bestræbt sig for at hjælpe Faderen at sprede de tunge Tanker, som hun troede hvilede paa ham, og deltaget i hans Skæmt. Nu blev hun paa en Gang stille.

Det er da din Halvfætter, Købmanden, som vil fejre Jul med os ....

Sofies Øjne lyste af Henrykkelse, skønt Semines Ansigt næppe viste et Smil .... og Sofie var klog nok til at tie for ikke unødig at røbe sine Tanker.

Samme Dag begyndte Ole Skærpe ved Maaltiderne at holde Lovtaler over den ventede Gæst.

Om der var en Ungdom, som fortjente Fremgang, saa var det Halvfætteren, sagde han og gav sig til at fremhæve Dyd efter Dyd hos den paagældende.

Ingen skulde se ham give en Skilling ud, hvor den kunde spares .... og han kunde ogsaa tie med, hvad han havde. Og retskaffen og redelig i Handel og Levevis var han.

Der fandtes intet Menneske, der havde ivrigere Sind til Arbejde, hans Iver var næsten til hans Ulykke .... Og Ole Skærpe klagede sig paa hans Vegne, det var til at sørge over, at Vorherre havde givet saant herligt Menneske en altfor ringe Helsen.

Der blev trykkende stille ved Bordet, hver Gang han talte. Pigen, der sad nærmest Døren for at kunne rende ud og ind i Køkkenet, holdt sig musestille, som vilde det være en Ulykke for hende, om hun blot kom til at røre sig. Hun vilde saa gerne se hen paa Semine for at vise hende Deltagelse, da hun straks havde gættet Meningen med Ole Skærpes Ord.

Semine bevarede stadig det samme Smil, som havde ligget over hendes Ansigt i de forløbne Dage for Faderens Skyld .... enhver Følelse i sit Indre, som vilde anklage ham for hans Handlemaade, havde hun holdt nede. Og dog sad hun nu ved Bordet og sank sammen i sin Holdning, den Farve, der havde været fremme paa hendes Kinder, gled umærkelig bort. Hun undgik at se over paa ham for at skjule sin Uro.

Efter Maaltidet ledede hun Faderen under deres sædvanlige Skæmten ind i Sovekammeret og lagde ham med stor Omhu til Hvile.

Da Ole Skærpe laa vel tildækket under Dynen,

beholdt han en Stund Datterens Haand; skønt hun stod med varme Øjne og saa paa ham, vred hun sig dog i Pine, ganske klar over hans Tanker.

Bette Semine, sagde han, En begynder at blive aldrende.

Han sukkede til sine Ord, og hun saa tydelig hans Hjærtes Bekymring for hende. Han sagde ikke andet, men alligevel havde han med disse Ord udtrykt, hvad der var hans Ønske.

Juleaftensdag kom Gæsten kørende til Byen i Stadsvogn med højrygget Agestol; overalt skyndte man sig frem i Dørene for at se, hvem den fremmede kunde være. Og snart vidste hele Byen Besked.

Det var en Julegæst til Ole Skærpes .... og kort efter lød det:

Det var nok Semines Frier .... man havde hørt tale om denne Halvfætter før, han havde Penge ligesom Semine, saa det var, som Ole Skærpe ønskede det skulde være.

Sofie modtog Gæsten og bød ham ind, medens Ole Skærpe først hilste paa ham inde i Stuen, hvor ogsaa Semine kom til Stede og gav ham venlig Haanden.

Det var da skønt, at du vilde være Julegæst i vort Hjem, sagde hun.

Ole Skærpe saa glad paa hende, tilfreds med hendes Ord.

Tak, Kusine, svarede Gæsten med et elskværdigt Væsen.

Han havde blaa Øjne, som intet røbede om de

Egenskaber, Ole Skærpe saa stærkt havde fremhævet. Ansigtet var fedt og blegt ligesom hans Hænder, der var bløde som paa en syg.

Semine saa blot paa ham et kort Øjeblik, ogsaa hans Smil havde hun lagt Mærke til, det var som et behagsygt Menneskes .... men hun turde knap tænke nogen Tanke, som hun stod der mellem Faderen og ham, for ikke at røbe, hvad hun følte. Hun forstod ikke sin Far, at han kunde forlange af hende, at hun skulde gifte sig med denne Mand, det var at handle uden Hjærte mod hende.

Men saa blev hun grebet af Medfølelse for Halvfætteren, han var en syg .... Ole Skærpe havde heller ikke skjult det i sin Talen om ham.

Medens Sofie fulgte Gæsten op paa Gæstekammeret, blev hun og Faderen ene i Stuen, med et hastigt Blik saa hun mod hans Ansigt og mindedes ikke at have set ham med et saa tilfreds Udtryk. Hendes Ydre var roligt, men havde man lyttet til hendes Bryst, vilde man have hørt hendes Hjertes bankende Angst.

Nu faar du fli dig skøn for vor Gæst, Barn, sagde Ole Skærpe, at han kan se, at der lever ordentlige Folk her.

Hun havde en Følelse af, at Faderen vilde have trykket hende ind til sig, om hun var traadt hen til ham, saa øm en Varme var der i hans Stemme. Men Semine bare nikkede til ham og gik stille ud af Stuen for at adlyde ham.

Inde paa sit Kammer sad hun længe paa en Stol og lod Hænderne hvile i Skødet, hele Dagen havde

der hvilet en Fortvivlelse over hende, der voksede og voksede, saa hun Gang efter Gang med Magt maatte trænge den tilbage for at vise sig glad .... dog nærede hun ikke et Øjeblik Frygt for Faderens Hensigt, her vilde de komme til at staa mod hinanden som to haardt hærdede Jern, men der var ligesom ikke et Haab til i Verden for hende.

En Stund strejfede hendes Tanker Janus, der nu gik henne i Dommergaarden og ene skulde holde Jul .... hun havde ikke engang kunnet bringe ham blot en bette Ting.

Saa gav hun til at ordne sig; medens hun stod for Spejlet og glattede sit Haar, saa hun ind i sine egne bedrøvede Øjne, det var, som hun havde liggende for sig en lang Række af haabløse Aar .... Om en Dag eller to vilde Halvfætteren komme og tale til hende, og hun vidste, at hendes Svar til ham vilde vække Faderens Vrede mod hende.

Pludselig blev Kammerdøren lukket forsigtig op, og Pigen kom til Syne; da hun saa Semine pynte sig, gav hun øjeblikkelig sin Beundring for hende til Kende, hendes Øjne strømmede over af Følelse, som troede hun at finde hende glad, men saa fik hun Semines bedrøvede Ansigt at se, og i samme Nu brast hun i Graad.

Semine ilte hen til hende og trak hende ind i Kammeret og lukkede skyndsomt Døren bag hende.

Vil du tie, skændte hun, her i Huset græder ingen.

Pigen stirrede forskrækket paa Semine, hvis An=

sigtsudtryk med et blev koldt, medens hendes Holdning var afvisende, som vilde hun med Vold udslette det Indblik, Pigen havde faaet i hendes Sind.

Men senere paa Aftenen fandt Semine Lejlighed til at tage Pigens Haand og trykke den ind til sig for alligevel at takke hende for hendes Godhed.

En Stund før man skulde til Bords, var Semine og Halvfætteren alene i Stuen, han var i stiveste Puds med Frakke til Knæene. Betaget saa han paa Semine, da hun traadte ind iført sin sorte Helligdagsdragt, som havde han ikke anet, at hun kunde være saa smuk, hun, der saa saa ensom og glædesløs ud.

Det er Far, der har ønsket, at jeg skulde smykke mig saan, sagde Semine med et stille Smil, da hun mærkede hans Beundring.

Og dog blev hendes Kinder røde, uden at hun kunde afværge det, hun havde staaet med en Følelse af kun at være et tomt Hylster, og nu fyldtes hendes Bryst pludselig af et bankende Liv.

Han bukkede galant.

Det er vel ogsaa for mig, smilte han stadig beundrende.

Og hun nænnede ikke at sige ham imod.

Ser jeg da ikke ud, som jeg bærer Sorg, sagde hun og holdt sit Blik aabent for ham, at han kunde læse i det.

Jeg ser kun, du er smuk, Kusine Semine, svarede han.

Da man skulde sætte sig til Bords, stak Sofie Hovedet ind i Kammeret til Ole Skærpe og fandt ham siddende paa Sengekanten i sin sorte Klædes=trøje med Hænderne foldede i hinanden og tanke=fulde stirrende Øjne.

Nu faar du komme, Ole Skærpe, sagde hun.

Han løftede Blikket alvorligt op mod hende, og hun forstod straks, at han sad der og tænkte paa Datterens Fremtid, det var hans Vilje, at de to unge skulde forenes .... alt havde han nøje over=vejet, som kunde tale for og imod.

Han syntes at ville spørge hende om dem, men Sofie satte et saa fortrøstningsfuldt Ansigt op trods sin store Travlhed, at han lod sig stille til=freds bare ved hendes Mine.

Inde i den nordre Stue stod Julebordet dækket med hvid Dug og to tændte Lys. Næppe havde man sat sig til Bords, før en Klokkeklang hørtes ind i Stuen udefra, og alle blev de siddende stille og lyttede til Lyden med Andagt over Ansigterne.

Nu ringer Post Hans Julen ind, sagde Sofie stil=færdig og foldede sine Hænder.

Det var Julens højtidsfulde Stund, naar Klok=ken ved Kirkegaarden gav sig til at ringe. Uden=for lyste Stjernerne ned fra en blaa Himmel, der stod saa stille over Jorden. Bag Ruderne kunde man se Rummet tindre lyst af Stjerneglans. Og gennem Stilheden derude hørtes sammen med Ly=den af Klokken Havets sagte rullende Bølger, der i den frostrene Luft mindede om Sang. Rundtom i alle Huse sad man paa samme Maade med Høj=

tidsstemningen over sig og lyttede til den ensomme Klokkeklang.

Hos Ole Skærpes blev der ingen Bordbøn bedt, og dog laa der en Alvor over Ansigterne, som sad hver for sig og bad. Semine bøjede sit Hoved dybt ned, stærkt bevæget, men hendes Holdning var alligevel behersket som de andres.

Da Ringningen havde varet en Stund, saa Sofie op.

Vi faar nok begynde, sagde hun, for Post Hans blir længe ved.

Trods Højtideligheden lød hendes vante Lune gennem hendes Ord.

Han er saa glad ved at ringe ....

Ole Skærpe saa tilfreds over paa hende, som var det en Skæmt sagt til rette Tid.

Vor Mor har Ret, skal vi bie paa Post Hans, blir det koldt, det vi skal spise.

Gang efter Gang stirrede man op paa de to brændende Lys paa Bordet, hvis Flammer bar en Guldkrans omkring sig i det halvdunkle Rum og mindede dem om Julenatten med Jesusbarnet i den fattige Stald.

Ole Skærpe saa over paa Datteren, der sad ved Siden af Halvfætteren, som vilde han læse i hendes Sind, han forstod, at hun bag sit beherskede Væsen alligevel bar sine egne Tanker.

Ogsaa Sofie rettede Blikket hen paa hende og Halvfætteren og glædede sig over Synet af de to unge, der gjorde Højtidsstunden endnu festligere.

Saa længe Klokken blev ved at kime, sad man

tavs og spiste af Julemaden, medens Sofie sørgede for alle, bag hvert Ord, hun sagde, laa der næn=som og venlig Skæmt.

Saa har vi da Jul igen i Vorherres Navn, sagde hun og saa om paa alle med glade Øjne.

Da Post Hans endelig holdt op med at ringe, sagde hun leende:

Denne Juleaften har vi da kunnet høre hans Klokke .... ellers har han mange Gange maattet staa derhenne og ringe for Vinden, uden en Lyd naaede til Husene.

Ole Skærpe hørte paa hende med løftet Hoved.

Det var ikke sidste Jul men Julen før, sagde han saa med tør Alvor, da blev der meldt Stranding, medens vi endnu sad ved vor Julenatter .... det var Storm med Sne og et grumt Hav, og der gik da ogsaa Folk hen, men Post Hans blev hele Tiden staaende ved sin Klokke og ringede; da ringede han Julen ind for de Døde, sagde han.

Efter Maaltidet var det Skik at læse et Stykke af Juleteksten, før man gik fra Bordet; paa Drag=kisten, der stod ved Væggen bag Semines Stol, laa baade Bibel og Salmebog fremme paa en hvid Ly=sedug, der var lagt der alene for Bøgernes Skyld. Det var Semine, der plejede at læse højt, Ole Skærpe saa ventende over paa hende, inden hun rejste sig og tog Bøgerne.

Hun var paafaldende bleg, og man kunde se paa hendes hastig aandende Bryst, at hun var i stærk Sindsbevægelse, alle sad tavse og ventede, at hun

skulde begynde, men pludselig saa hun bønlig op paa Halvfætteren.

Denne Jul kan du nok læse for os, sagde hun.

Han var straks villig, blandt hans mange Dyder havde Ole Skærpe glemt at nævne, at han ogsaa var et gudfrygtigt Menneske. Men Ole Skærpe rynkede sine Bryn og lod Blikket hvile paa Datte⸗ren.

Du kan da nok ellers læse, Semine, sagde han halvspottende og lod hende derved forstaa, at hun skulde læse; hver Juleaften, siden hun var bleven voksen Pige, havde hun læst for dem. Men der laa ogsaa bag hans Ord et Ønske om, at Fætteren skul⸗de høre, hvor godt oplært hun var.

Semine aabnede lydig Bogen og lagde den foran sig paa Bordet; da hun havde fundet Stedet om Jesusbarnets Fødsel, foldede hun sine Hænder, medens hendes Øjne stirrede paa Ordene, men ikke en Lyd kom over hendes Læber.

Alle saa de hen paa hende, men pludselig tog de Øjnene bort fra hendes Ansigt, undselige over at se den Pine, hun trods sin Ro led. Hun gjorde et Forsøg paa at begynde Læsningen, men holdt straks inde og saa op paa Faderen med Fortvivlelse i sine Træk.

Far, sagde hun, vil du at En skal komme til at græde.

Baade Ole Skærpe og de andre slog Blikket ned; gennem Stilheden, der opstod ved hendes Ord, kunde man ligesom fornemme hinandens Tanker. Da brød Pigen henne ved Enden af Bordet ud i

Graad, skønt hun af yderste Evne kæmpede for at beherske sig.

Sofies Øjne var øjeblikkelig henne hos hende og irettesatte hende uden at hendes Ansigt forandrede sit vante leende Udtryk.

Du lar dig nok røre, før du har hørt noget, sagde hun med forstærket Skæmt for at dække over Semine.

Det er da godt vi har dig her, sagde hun til Halvfætteren, ellers maatte En nok til at læse .... Bette Semine, du har ogsaa haft saa meget at varetage i Dag.

Sofie lagde Bogen hen til Halvfætteren og saa ham fortroligt ind i Øjnene, og straks efter begyndte han Oplæsningen af Skriftens Ord saa følelsesfuldt, at man maatte tænke paa baade Præst og Degn.

Julemorgen var Aarets store Kirkegangsdag, man maatte fra Hjemmet endnu før det var lyst for at naa frem til Kirketiden. For godt et Aarhundrede siden havde Kirken ligget en Kvartmilsvej oppe i Landet mellem Købstaden og Byen, hvor der paa den Tid laa Gaarde med opdyrkede Marker og Søer, nu var Landet fra Havet til Købstaden nedsandet, en Ørken for Menneskers Øjne. Gaardene var nedrevet eller flyttet ind til Købstaden. Hvor Søerne havde ligget, strakte sig sure Sig, der ved Vintertid stod under Vand, og som kun fattigt mindede om de spejlende Vandflader, der engang havde haft deres Leje mellem grønne Enge. Og af Kirken stod kun Taarnet igen ragende op af Sandhavet, nu brugt til Sømærke for forbisejlende Skibe, men til evig Tid talende til Menneskene om Livets haarde Hjemsøgelser.

Man vandrede afsted i smaa Følger bestaaende af en Husstand eller et Naboskab, ofte kunde man se Vejen opfyldt af Kirkefolket helt fra Byen og halvvejs ind til Købstaden. Kun paa Hjemturen hændte det, at man slog sig sammen i et større

Følge, det var oftest Ungdommen, der benyttede Samværet til ogsaa at faa en fornøjet Stund.

Hos Ole Skærpes var man kirkeklædt, længe før det var Tid at gaa, de skulde alle afsted paa nær Pigen, der blev hjemme for at have Julebordet dækket. Sofie havde været i travl Beskæftigelse, fra hun stod ud af Sengen, for at intet skulde reste, naar de vendte hjem fra Kirken. Med Salmebog i Haanden maatte hun endnu en Gang i Køkkenet og indskærpe Pigen, hvad hun skulde gøre, før hun kunde rive sig løs og komme afsted.

Ole Skærpe stod ude ved Stændet og brummede over at skulle vente, men der laa bare Venlighed over hans Ansigt, da hun endelig naaede ud gennem Døren, og han biede taalmodig paa hende, til hun var ved hans Side, saa de kunde følges ad fra Huset.

Semine og Halvfætteren stod et Stykke henne paa Vejen, dog saa nær, at de kunde skimte Ole Skærpe henne ved Stændet gennem den graa Lysning, som var begyndt at bryde frem. Semine stod med bøjet Hoved og Salmebogen trykket tæt ind til sig under Sjalet med en Højtidelighed over sig. Ogsaa Halvfætteren var præget af Julestemningen, skønt hans Øjne hele Tiden søgte hen mod Semine, som vilde han, at de skulde tale sammen.

Før Sofie naaede ud gennem Laagen, begyndte de at gaa, han maatte straks lytte til hendes Trin, hun syntes knap at røre Jorden, saa stilfærdig traadte hun. Den Stilhed, der havde været over hendes Væsen inde i Stuen, bar hun ogsaa med

derud, han havde allerede forstaaet, at hun ikke var saa glad, som Ole Skærpe og Sofie ønskede at han skulde tro .... Siden Oplæsningen ved Bor=det havde han næsten ikke set hendes Ansigt, saa undvigende var hun blevet.

Den Gave han havde bragt med til hende, havde hun staaet med i sine Hænder paa en Maade, som var det kun en tom Ting, skønt hendes Ansigt havde smilt og var fyldt af Følsomhed.

Ole Skærpe og Sofie havde staaet ved Siden af og set til med paaskønnende Miner, der gav til Kende, at det var altfor stort og ødselt af ham at tænke saant paa hende .... og Semine havde og=saa for Faderens Øjne taget hans Haand og takket, men hun maatte bruge al sin Styrke for ikke at overvældes af de Følelser, som han forstod hun kæmpede med.

Ogsaa han holdt sine Øjne rettet ned mod Vej=en, medens de gik, han havde troet, at han blot be=høvede at komme til Stede for at faa Forbindelsen med Ole Skærpes Datter i Stand .... nu stod det ham klart, at der i Semines Sind levede en Lykke, som han ikke maatte kende.

Da de naaede uden for Byen, begyndte Solski=ven stor og rød at stige frem over Højderne inde i Landet, de snedækkede Flader paa Bakkeskraa=ningerne, der havde ligget blaanende i Dæmringen, blev med et gyldne og røde. Himlen, der var slø=ret af en rimdiset Luft, fyldtes af Purpurfarve, hvis Skær kastedes ned over Jorden og ud over Havet, hvis Flade hist og her øjnedes fra Vejen. Langt

borte kunde man se Kirkefolkene skride afsted i deres mørke Klæder, der en Stund blev smykket af Solopgangens Rødme, som blev der kastet et himmelsk Klædebon over dem.

Da man kom nærmere Byen, hørtes Kirkeklokkerne ringe derinde med en Klang, der lød mægtig mod deres egen lille Klokke under Bjælketaget hjemme, Rummet blev saa uendelig stort og lyst og fyldt af bare Klokketoner, og alle gik de og lyttede til med en Andagtsfølelse over deres Skikkelser, som skred man ikke frem ad den hjemmevante Vej, men vandrede mod de fjerne Steder, som Bibelbogen fortalte om.

Ogsaa Ole Skærpe gik saa stille, som havde han kun Kirkegangen i sine Tanker.

Det er da skønt at gaa Vejen til Kirken saan en Dag, sagde Sofie og saa op paa ham med Glæde i Øjnene.

Men Ole Skærpe have ingen Svar at give; naar han løftede Blikket fra Vejen, søgte det hen til Datteren og hendes Halvfætter. Han saa det stilfærdige, der var over hendes Holdning, ikke et Øjeblik rørte hun Armene under Sjalet eller drejede Hovedet for at se sig om eller sende et Blik tilbage til dem. Hun gik, som var hun slet ikke i Følge med nogen.

Bag dem og fremme paa Vejen blev der holdt Øje med dem, alle skulde se Ole Skærpes, og ingen var i Tvivl om, at der gik Semine til Kirke med den Mand, han vilde have i Søns Sted. Og mange var nær ved at korse sig ved Synet af Semine; her kom

Ole Skærpe Julemorgen for ligesom at tage Datteren fra den, hun havde kær ....

Høwboerne havde deres egne Bænke i Kirken fra gammel Tid, at de kunde sidde sammen som en Menighed, Kvinderne sad til den ene Side og Mændene ret over for dem. Det var gammel Skik at skilles, straks man traadte inden for Kirkedøren.

Semine vilde straks sætte sig paa den bagerste Bænk, men Sofie førte hende med sig frem, saa de fik Plads over for Ole Skærpe og Halvfætteren. Et Øjeblik standsede Semine ude paa Kirkegulvet mellem Bænkeraderne og saa sig om i Kirken, der skinnede af brændende Lys. Og straks faldt hendes Øjne paa Dommer Janus, der sad ovre ved Kirkemuren paa en af de bageste Bænke, netop der, hvor Semine vilde have sat sig, paa Vejen til Kirken havde hun tænkt paa ham .... hun vidste, at han kom til Stede. Hun løftede Haanden op til Sjalet og lettede det fra Ansigtet, for at han skulde se hende, og hun stirrede ind i hans Ansigt med et Udtryk af Mod i sine Øjne for at sige ham, at han ikke skulde frygte.

Sofie, der vilde sætte sig paa Bænken, skottede op til hende og fulgte Retningen af hendes Blik. Da hun saa Dommer Janus sidde der, var det, som hun kom til at føle en Pine, og hun tog skaansomt Øjnene bort og lod Semine blive staaende en lille Stund endnu, inden hun fik hende til at sætte sig ind paa Bænken.

Under Gudstjenesten holdt Semine Ansigtet bøjet ned mod sit Skød, hvor hun havde Salme-

bogen liggende, under Sangen fulgte hun Teksten fra Salme til Salme, men uden hendes Læber en eneste Gang bevægede sig .... ellers sad hun med foldede Hænder. Og hele Tiden var hendes Holdning saa stille som en bedendes.

En Gang rørte Sofie ved hendes Haand, tilsyneladende kun for at hjælpe hende at finde en Salme i Bogen, men pludselig lod hun sin Haand blive liggende kærligt over hendes .... og kort efter under Prædikenen tog hun sit Lommetørklæde frem inde fra Kjolelivet og gav sig til at tørre sine Øjne og pudse sin Næse bevæget, som det var Skik at blive, naar man hørte Guds Ord .... men det var for Semine, hun maatte græde. Her i Kirken kunde hun uden at røbe Svaghed lade sine Følelser komme frem, og hendes Hjærte trængte til at lindres.

Halvfætteren saa flere Gange over mod Bænkeraden, hvor Semine sad, i Haab om at faa hendes Ansigt at se, men hans Øjne mødte kun hendes alvorfulde Skikkelse. Hovedklædet havde hun trukket saa langt frem, at det helt skjulte hendes Træk. Ogsaa Ole Skærpe kastede et Blik derover, ved at se Datteren sidde saadan ligesom med sit Væsen aabent for alle blev hans Ansigtsudtryk haardt, som glemte han med et Julestunden omkring sig.

Alle blev siddende i Kirken, efter at den sidste Salme var sunget, og lyttede til Orglet, der blev ved at spille, det var som at høre Himmelbasuner og Englesang .... Først da der blev stille i det

store Kirkerum, begyndte man at rejse sig og i langsomt Følge at skride hen over Kirkegulvet mod Kirkedøren, bag hvis buede Hvælving den solskinsfyldte Dag nu smilte Kirkefolket i Møde.

Først da Ole Skærpe og Halvfætteren rejste sig og traadte ud paa Gulvet, fulgte Sofie og Semine efter. Alles Ansigter bar efter Gudstjenesten et befriet og glad Udtryk, som havde man kastet alle bekymrede Tanker bort. Men i Ole Skærpes Træk var der ikke en Rørelse at se, Sofie skottede til ham for at møde hans Blik, men han gik hen ad Kirkegulvet uden at se paa nogen. Da forstod hun, at han var blevet krænket af Semines Opførsel under Kirkegangen.

Uden for Kirkedøren plejede man at tøve en Stund efter Gudstjenesten for at veksle Haandtryk og hilse paa hinanden, flere traadte hen til Ole Skærpe og Sofie og ønskede glædelig Jul. Og Ole Skærpe maatte vise et venligt Udseende.

Men da fik man pludselig Øje paa Dommer Janus midt i Følget, han var traadt til Side ved Kirkedøren og stod for sig selv, som var det hans Agt blot at faa set Semine, medens hun gik forbi.

Semine blev staaende hos Faderen uden at lade sig mærke med, at hun vidste, at han var der, men da Ole Skærpe gjorde Tegn til at gaa videre, løftede hun Ansigtet og saa op paa Faderen.

Der staar Janus henne, sagde hun, En maa hilse paa ham, Far.

Og aabenlyst for alle Øjne vendte hun sig fra ham og gik hen til Dommer Janus. Rundtom var

alle standsede og saa efter hende, hun rakte ham Haanden stilfærdigt men med et lysende Smil.

Glædelig Jul, Janus, sagde hun med en sagte Stemme, men dog saa højt, at det hørtes af de omkringstaaende.

Og hun lod sin Haand blive liggende i hans.

Dommer Janus blev saa bevæget, at man kunde se Taarerne skinne i hans Øjne langt bort.

Bette skønne Semine, stammede han frem, En kommer til at græde blot ved at se paa dig.

Janus, fik hun kun svaret, men med et Udtryk fuldt af Kærlighed.

Saa tog hun sin Haand ud af hans igen og gik tilbage til de andre, ligesaa stille som hun var kommen.

Men Ole Skærpe var allerede paa Vej fra Kirken med Halvfætteren ved Siden af sig, kun Sofie var bleven tilbage for at vente paa hende.

Da de naaede hjem fra Kirken, stod Bordet dækket med Julemaden, ude i Forstuen blev de modtaget af Pigen med forventningsfuld Mine, hun havde gaaet derhjemme og lavet Julestemning, medens hun havde dem siddende i Kirken, og glædet sig til, at de skulde komme. Men knap hørte hun dem uden for Døren, før hendes forskræmte Træk jog Glæden bort af hendes Ansigt. Med næsten rædde Øjne søgte hendes Blik hen til Madmoderen i Haab om at høre et paaskønnende Ord. Sofie traadte straks hen til Døren og betragtede det dækkede Bord .... hun havde selv ønsket, at Hjemmet skulde være festligt, naar de kom tilbage

fra Kirken, men nu var der ligesom kommen noget Narreværk over alle disse Anstalter, som Pigen havde gjort.

Det var da skønt, som du har pyntet Bordet, bette Johanne, skyndte hun sig at sige og smilte til hende som til en Enfoldig, man maatte paaskønne.

Men al Glæde var forsvunden fra Pigens Ansigt, hun havde pludselig faaet Semine at se og kunde ikke tvinge sine Øjne bort fra hende, skønt hun vidste, at det var det værste, hun kunde gøre, at se saadan paa hende .... Hun forstod med et, at der var hændt noget, og med sin overdrevne Forestillingstrang afmalede hun sig, at Halvfætteren havde friet, og at Semine havde givet ham Afslag, saaledes vidste hun det vilde ske .... og trods sin Forfjamskelse nød hun den Tanke, at hun var indviet i Semines Kærlighed.

Bette Johanne, sagde Sofie, der nøje passede paa hende, du faar nok se til i Køkkenet .... for her er nogen, der er sultne.

Og Johanne maatte afsted ud i Køkkenet.

Ole Skærpe satte sig ind i Stuen, under Hjemturen havde han ikke mælet et Ord, men havde gaaet med dukket Hoved, blot ved at se paa ham kunde man mærke hans Harme .... og baade Halvfætteren og Sofie og Semine fik næsten ikke selv tænkt en Tanke for at beskæftige sig med, hvad der foregik i ham.

Et Par Gange gav han en Lyd fra sig som et

Suk, og alle berørtes de af Medfølelse, som var det dobbelt smerteligt for den stærke at lide.

Inde i Stuen blev han siddende paa en Stol uden at forandre Udseende og uden at agte paa Gæsten, indtil Sofie kom og bad til Bords.

Hun havde taget Semine med ud i Køkkenet for at beskæftige hende. Nænsomt havde hun trykket hendes Hænder og set hende trøstende ind i Øjnene og atter lagt sin Medfølelse for Dagen for hende.

Hvor var det skøn i den Kirke, Barn, sagde hun, og saan en farlig Mængde Lys man havde tændt ....

Bag disse tilfældige Ord gemte sig al hendes Hjertevarme samt en Følelse af de Kræfter, der ledede Menneskenes Veje.

Nu skulde det altsaa være saant med Semine ...

Under Maaltidet var det kun Sofie, der talte, nu og da gav Halvfætteren hende et Par Ord til Svar, men ogsaa han var forstemt og havde forstaaet Semine.

Semine sad ved hans Side ligesom den foregaaende Dag, tilsyneladende i samme stilfærdige Stilling; skønt hun søgte at skjule sin Bevægelse, sad hun dog som en skyldbevidst over for sin Fader, nu hun havde trodset hans Vilje og bekendt sin Kærlighed for alle.

Straks Maaltidet var til Ende, rejste Ole Skærpe sig fra Bænken, et Øjeblik standsede han med Haanden paa Bordkanten og saa over paa Halv-

fætteren, hans stenhaarde Træk forsøgte at smile, som vilde han forringe, hvad der var sket.

Du skal vel ogsaa lægge dig en Stund og hvile efter den Tur, sagde han, du har vist ikke mange Hviledage ellers ....

Paa Varmen i hans Stemme forstod man, at det var hans Agt med disse Ord at lovtale den unge Mand.

Halvfætteren saa op med taknemmelig Mine, blot ved at have talt til ham gjorde Ole Skærpe det skete lettere at bære.

Saa vendte Ole Skærpe sig fra Bordet og gik ind i det vestre Kammer. Semine rejste sig øjeblikkelig og fulgte efter ham, saaledes som hun plejede, for at sysle om ham. Hun hjalp ham af Trøjen og slog Sengedynen op for ham og trak hans Yderbukser af, medens han satte sig paa Sengekanten.

De undgik begge at se paa hinanden, og uden at have mælet et Ord krøb Ole Skærpe op i Sengen og trak Dynen hen over sig, medens hun omsorgsfuldt dækkede ham til. Men pludselig rettede han Blikket op mod hende og blev ved at se ind i hendes Øjne først med den Haardhed, der hele Tiden havde været over ham, men saa blev hans Træk paa en Gang følsomme og inderlige.

Barn, sagde han, uden at der mærkedes Vrede i hans Stemme, i Dag har du gjort en Ulykke for dig selv .... den der kun vil leve for Kærlighed blir til en Betler .... saant Narreværk kan være skønt nok, men hvad er det .... Livet er grumt, Barn ..

Et Øjeblik stirrede Semine ind i sin Faders

Øjne, saa sank hun ned paa sine Knæ ved Siden af Sengen, medens Taarer trillede ned ad hendes Kinder.

Far, sagde hun, En vil gerne gøre dig til Vilje, men jeg har Dommer Janus kær .... det maa du vide.

Hun blev liggende som en ydmyg, der bad om Tilgivelse.

Maaske er Dommer Janus en ringe for andre .... og ikke saan som du vil et Menneske skal være, men han er god.

Ole Skærpe tog Blikket bort fra hende og laa uden at se paa hende, i Stedet for at røre ham fyldte hendes Ord hans Træk med Spot. Hun saa det, og dog kunde hun ikke tie.

Adlød jeg dig Far, saa blev jeg det fattigste Menneske ....

Da gjorde han en afvisende Bevægelse med Haanden, at hun skulde tie, og hastig saa han op paa hende med kolde Øjne, som var det bare Uforstand, han hørte tale.

Du maa heller gaa ind paa dit Kammer, sagde han. En begynder at ræddes for, at Vorherre vil fare ilde med dig.

Og hun rejste sig op fra Gulvet og vendte sig bort fra Sengen og adlød ham.

HARRY SØIBERGS BØGER

Øde Egne.

Vestjyske Kysthistorier. 2. Oplag.

»Disse Skildringer af Hede og Klit føles baade sandru og oprindelige. . . . Bogens kunstneriske Værdi ligger dog næppe i Naturskildringerne alene, men i Skildringen af de Mennesker, der befolker disse øde Egne. Man forstaar, at netop saadan og ikke anderledes maa de Mennesker blive, der lever i denne afsondrede og barske Krog af Landet. Harry Søiberg skildrer disse Mennesker med indtrængende Forstaaelse af Karaktererne og med megen Klarhed.«

Hugo Seligman i *»Jysk Morgenblad«.*

Folket ved Havet.

Fortælling.

»Harry Søibergs Bog er ægte Realisme af den gode gamle Slags, som vi kender fra Blicher til Henrik Pontoppidan. »Folket ved Havet« virker med en Troværdighed som Anchers Malerier, og Kampen mellem de to Livssyn — det gammeldags, menneskelig-selvtilfredse og det nye indremissionsk-højspændte — er skildret med rolig Ærlighed og dramatisk Kraft.«

Johannes Jørgensen i *»Nationaltidende«.*

Af Jordens Slægt.

Historier.

»Harry Søiberg staar nu i forreste Række af den unge Forfatterslægt. Saa inderligt et Forhold til Naturen har næppe nogen af de andre . . . Der kan være Folkedigtningens enkle Ro og Fasthed i Skildringen af de Mennesker, han med faa Træk tegner ind i denne stærke Natur, som de uvilkaarlig lever sammen med.«

Chr. Gulmann i *»Nationaltidende«.*

Af Nyskovens Saga.

Fortælling.

»Søiberg er en udmærket Iagttager af Naturen, hvis Væsen han synes at blotte i overraskende Billeder. Og Mennesker og Dyr i hans Bøger er saa fulde af dette Dagens og Nattens Liv, saa naturbesjælede, at de ses i et virkeligt kosmisk Perspektiv. De har Livsgaadens dybeste Kilder i sig.«

Thøger Larsen i *»Lemvig Dagblad«.*

»Af Nyskovens Saga« har grebet om et ypperligt Emne: Landskabets og Befolkningens Omformning gennem den jydske Hedes Forvandling til Skov . . . Harry Søiberg er født til Digter. Og Afstanden fra »Folket ved Havet« til »Af Nyskovens Saga« viser Evner af ikke almindelig Omfang.«

Valdemar Rørdam i *»København«.*

Hjemlig Jord.

Fortælling.

»Menneskefølelsen er saa smuk og varm, Naturfølelsen saa klar og inderlig, Udtrykket altid omhyggeligt overvejet, rammende, ofte lysende af Skønhed. Læst til Ende med denne Erfaring maatte jeg jo begynde forfra igen paa Bogen og saa da, at enhver Side var præget af den samme ærlige og ejendommeligt herlige Kunst.«

Helge Rode i *»Illustreret Tidende«.*

Birgittes Kærlighed

og andre Historier.

»Forfatteren formaar som ingen anden af vore yngre Digtere at gribe et i smukkeste Forstand simpelt Emne og gennem en dæmpet, ofte halvt sværmerisk Fremstilling at give det stor og uforglemmelig Betydning. Han har dertil en sjælden dyb og ægte Forstaaelse af de tunge, dystre Sind, hvori Overtro og Djævlefrygt finder saa gunstig Trivsel, og han beretter om en saadan Frygts Kvaler, besjælet af en ærbødig og menneskelig Medfølelse.«

Richardt Gandrup i *»Politiken«.*

Savn.

En Samling Fortællinger.

»Det er meget, men ikke for meget, at sige, at den (Titelnovellen) staar paa Højde med de uforglemmeligste Sider i »De levendes Land«. Den ejer dette store Værks lønlige Varme, dets stærke Tro og endnu stærkere Kærlighed. Søiberg har i denne Fortælling villet klare for sig selv, at Kærlighed overvinder alt, og han har iklædt dette Evangelium den jævneste Dagligdragt: det er kun en

fordrukken Kvinde, som reddes. Men da ogsaa hun er et Menneske, er Beretningen i Stand til at bære Søibergs tunge og flammende Hjerte uden at tynges deraf. At en Fortælling som denne vil blive staaende i dansk Digtekunst, er givet.«

Oscar Geismar i »*Fyns Venstreblad*«.

Under Kampen.

Ungdomsroman. Ny gennemarbejdet Udgave.

»Hvad der i denne Bog røber den vordende Romanforfatter, er selve Viljen og Evnen til at tumle med Stof og Figurer, den medfødte Færdghed i den Kunst at fortælle. Og dernæst det varme Hjertelag, som gennemtrænger Bogens graaladne Verden med sin dæmpede Varme.«

Oscar Geismar i »*Fyns Venstreblad*«.

»Under Kampen« fortæller om en ung Arbejders Deltagelse i Fagbevægelsen. Den fortæller smukt om Fattigfolks Sammenhold i Nød og Modgang og maa betragtes som god folkelig Læsning.«

G. C. i »*Ekstrabladet*«.

Meta.

»Gammelt Eventyrstof er i denne Bog blevet fornyet og gjort levende af en højt begavet Digter. Hvad sikkert ikke vilde være lykkedes andre, har Søiberg kunnet gøre, fordi han er vor eneste virkelig naive Digter. I hans højstemte Sprog — paa én Gang primitivt og kunstnerisk forædlet — hører man stadig Folkevisens Toner fortroligt genklinge. At udforske Menneskehjertets Krinkelgange er ikke hans Sag; men den hele Skildring med dens mange omkvædagtige Gentagelser bæres af en Naturfølelse saa øm og højtidsfuld som i noget dansk Digterværk siden Christian Winthers Dage.«

Henrik Pontoppidan.

Mens Vinden hvisker i Marehalmen.

Ny Samling Fortællinger.

»I sin nye Bog naar Søiberg ubetinget højest i den store Fortælling »En Dag i Solen«; men den er ogsaa et sandt Mesterværk . . . Med de fineste og reneste kunstneriske Virkemidler opnaas i denne Beretning en Spænding og en Dybde, som gør den uforglemmelig. Harry Søiberg befinder sig paa sin Kunsts Højde.«

Richardt Gandrup i »*Politiken*«.

»Af det spinkle Stof bygger Søiberg en gribende Menneskeskildring og en poetisk skøn Stemning, der fuldstændig indfanger Læseren og fylder hans Sind.«

»*Vendsyssel Tidende*«.

De levendes Land.

Roman. (»Foran Livets Port«, »Lyset«, »De levendes Land«.)

»Det er Almuens Sjæl, der ene og alene beskæftiger Søiberg og især de Ytringsformer, den vælger sig overfor visse dunkle Hændelser og uforklarlige Tildragelser, som Almuelivets Primitivitet og Naturnærhed lader saa stærkt til Syne. Og fremsætter han, som her i »De levendes Land«, en Forkyndelse, da tager den altid sin Udgang og søger sit Maal i Tilværelsens uforanderlige Grundelementer — Kærligheden, Godheden, Døden, Evigheden . . . Harry Søiberg kan med Ro og Mod se Fremtiden i Møde. Hans store Bog hører til den Litteratur, hvis Værdi og Skønhed, Tiden maa lade i Fred, fordi Digteren ikke forskrev sig til et enkelt Tidsrum og en enkelt Gruppe af Aktualiteter, men skabte sit Værk om Mennesket og dets evindelige Liv . . . Det er en mærkelig Bog, den bortrykker sin Læser til en anden Verden, en renere Verden, hvor Smerten og Angsten er naturlig og skøn som Lysten og Frimodigheden, hvor Glæden over Naturen er sund og uforstyrret, hvor Sorgen over Skæbnens Haardhed er stille og rugende, hvor de evige Love for menneskeligt Liv heltud gælder og efterleves. Og bag den rolige og vemodige Stil, der er Digterens egen, løfter de enkelte Skikkelser sig, plastisk og levende, i enkelte Tilfælde i en monumental Storhed, der er intet mindre end betagende.«

Richardt Gandrup i *»Politiken«.*

»Her, endelig, er Søiberg, som har arbejdet med skiftende Udbytte lang Tid og ihærdigt, naaet op ved Siden af Pontoppidans, Jakob Knudsens og Nexøs bedste. Ja i sit Billede af »den gale Præst«, Bogens Hovedskikkelse, ikke blot minder »De levendes Land« om »Over Evne«, men naar i fuld Selvstændighed jævnhøjt med Bogens geniale Digtning . . . »De levendes Land« ligner, trods alt Fællesskab i Stof, slet ikke nogen af de andre Bøger. .... Læs Bogen! Hver vil efter sit eget Sind nok fornemme noget af dens Inderlighed og Styrke.«

Valdemar Rørdam i *»København«.*

»I Harry Søibergs Bog har den danske Bondeskildring ikke blot naaet sin Kulmination, men den er hævet op fra det stedbundne til det almenmenneskelige. Denne Bog vil blive et dyrebart Eje for enhver, der har den Lykke at forstaa, hvad Poesien er, og Evne til at følge en Digter paa hans stormende, lysende Veje.«

Poul Levin i *»Tilskueren«.*